

Gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Opheffen Reservatiestroken Schipdonkkanaal'

Scopingnota

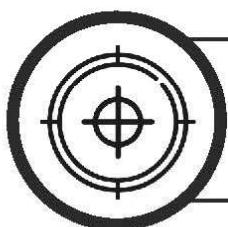

**Vlaamse
overheid**

**DEPARTEMENT
OMGEVING**

Gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan

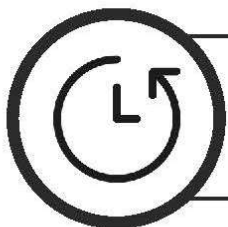
Opheffen Reservatiestroken Schipdonkkanaal

Waarom maken we dit plan?

[[Planvoornemen](#)]

Met dit gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) wordt de volledige reservatie voor de verbreding van het Schipdonkkanaal en de verbinding met het Boudewijnkanaal zoals opgenomen op het gewestplan opgeheven. De onderliggende bestemmingen worden waar nodig aangepast.

Wat ging er aan dit plan vooraf?

[[Historiek](#)]

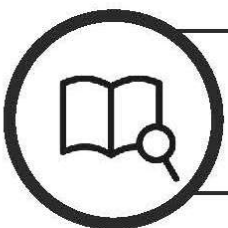
De Vlaamse, Nederlandse en Belgische Regering hebben een akkoord gesloten dat estuaire vaart mogelijk maakt voor binnenschepen. De noodzaak om het Schipdonkkanaal te verbreden valt daardoor weg.

Over welk gebied gaat het?

[[Plangebied](#)]

Het plangebied omvat de volledige en dubbele reservatiestrook op het gewestplan Eeklo-Aalter en Brugge Oostkust op het grondgebied van Damme, Brugge, Knokke-Heist, Eeklo, Maldegem, Deinze, Sint-Laureins en Lievegem. Daarnaast worden correcties doorgevoerd aan de onderliggende bestemming en worden bijkomende aanpalende gebieden onderzocht.

Wat kunnen de effecten zijn?

[[Scoping](#)]

De milieu-effecten van het opheffen van een reservatiestrook zijn vermoedelijk beperkt en vooral positief. Daarnaast worden ook de effecten van de correcties van de onderliggende bestemming onderzocht.

Het plan

Het voorgenomen plan is het opheffen van de volledige reservatiestrook voor het Schipdonkkanaal en de verbinding met het Boudewijnkanaal en waar nodig het corrigeren van de onderliggende bestemmingen. Op het gewestplan Brugge-oostkust in West-Vlaanderen en op het gewestplan Eeklo-Aalter in Oost-Vlaanderen staat op het gewestplan een dubbele reservatie over het bestaande Schipdonkkanaal. Die reservatie laat de verbreding van het kanaal toe in functie van scheepvaart. De reservatie ligt op het grondgebied van Brugge, Damme, Knokke-Heist, Eeklo, Maldegem, Deinze, Sint-Laureins en Lievegem. De reservatie is overbodig geworden omdat gekozen wordt voor estuaire vaart in plaats van de verbreding van het Schipdonkkanaal. Ook de regeling met afstand van meerwaarde bij het uitvoeren van werken aan gebouwen verdwijnt daardoor. De onderliggende bestemmingen onder de reservatiestrook zijn zeer verschillend in Oost- en West-Vlaanderen en sluiten op verschillende plaatsen ook niet goed aan bij het bestaand en gewenst ruimtegebruik. De correctie van de onderliggende bestemmingen wordt overwogen.

& PROCES

Hoe ver staat het proces voor de opmaak van het GRUP?

De procesnota geeft de procesaanpak in elke fase van het proces weer. De nota geeft weer wat de aanpak, timing, overleg- en participatiemomenten en resultaten van elke fase in het proces zijn. Ook de wijze waarop het vooroverleg met de betrokken actoren wordt gevoerd, is in de nota terug te vinden.

De PROCESNOTA evolueert mee met het GRUP-proces

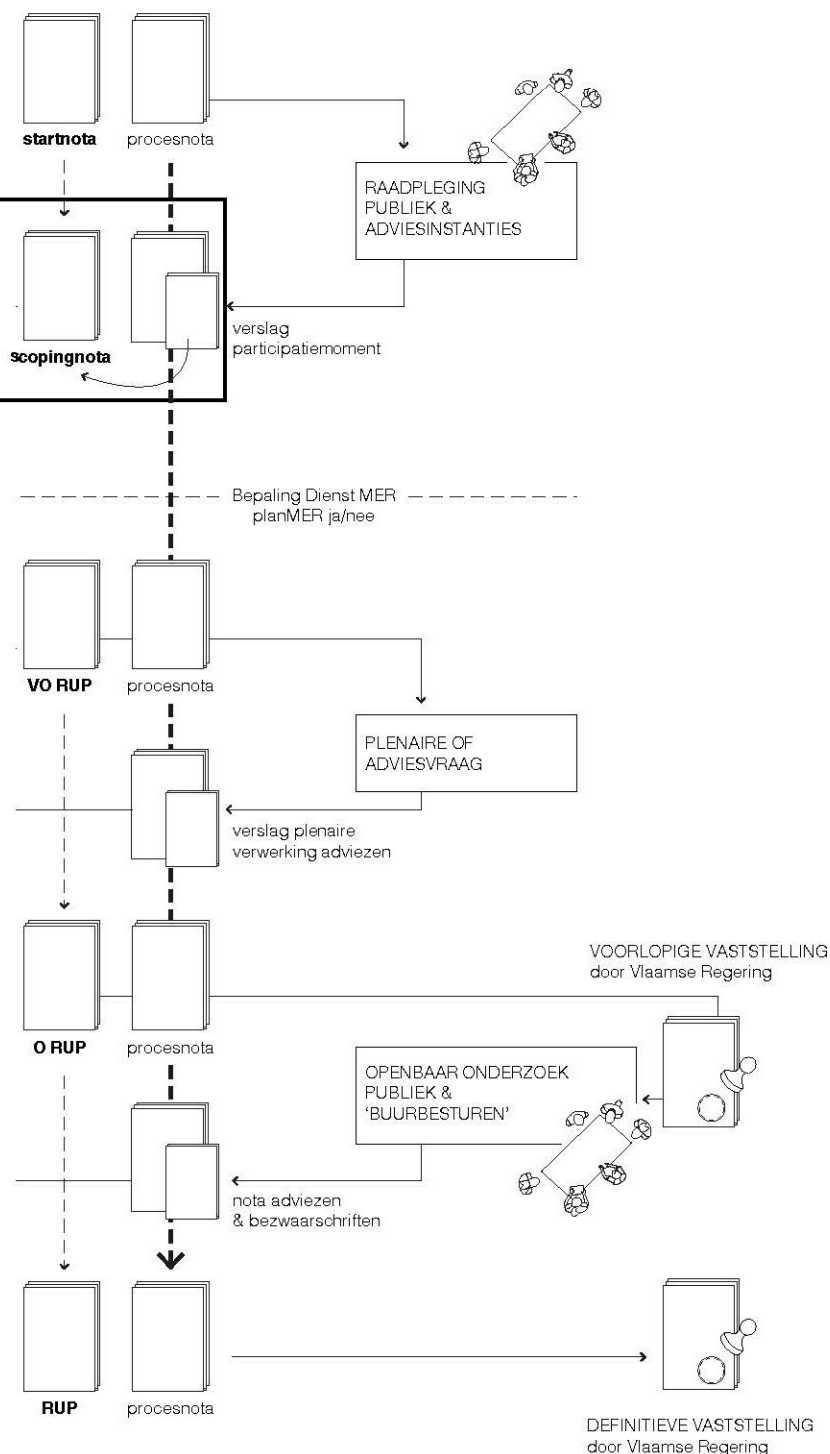
In elke fase van het proces wordt de procesnota geactualiseerd. Naarmate het proces vordert, rapporteert de procesnota ook over de reeds gezette processtappen.

Scopingfase

Het geïntegreerd planningsproces van het GRUP Opheffen Reservatiestroken Schipdonkkanaal is gestart op 3 maart 2023 met de opstart van het planteam. De resultaten van dit eerste onderzoek zijn opgenomen in de startnota. De inspraakperiode over de startnota liep van 12 september tot en met 10 november 2023. De resultaten van de inspraak- en adviesperiode zijn verwerkt in deze scopingnota. Zowel start-, scoping- als procesnota zijn te raadplegen op www.omgevingvlaanderen.be.

Het proces

In deze fase van de procedure werden alle inspraakreacties en adviezen verwerkt.

Inhoud

1	Leeswijzer.....	9
2	Aanleiding en historiek.....	10
2.1	Aanleiding.....	10
2.2	Historiek.....	10
2.2.1	Gewestplan.....	10
2.2.2	Gedeeltelijke opheffing van de reservatiestroken	11
3	Visie.....	13
4	Plandoelstellingen en planvoornemen	14
4.1	Doelstelling.....	14
4.1.1	Algemeen.....	14
4.1.2	Plandoelstellingen en planvoornemen.....	14
4.2	Alternatieven	18
4.2.1	Weerhouden alternatieven	18
4.2.2	Niet weerhouden vragen tot alternatief.....	20
4.3	Reikwijdte en detailleringsgraad	22
5	Plangebied.....	23
5.1	Situering.....	23
5.2	Bestaande juridische toestand	30
5.3	Bestaande feitelijke toestand.....	31
6	Relatie met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en andere structuurplannen	34
6.1	Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen	34
6.2	Het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan West-Vlaanderen	45
6.3	Het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan Oost-Vlaanderen	45
6.4	De Gemeentelijke Ruimtelijke Structuurplannen.....	45
7	Relatie met relevante beleidsplannen, ruimtelijke planningsprocessen, beleidsbeslissingen en beleidsinitiatieven.....	49
7.1	De Strategische visie Beleidsplan Ruimte Vlaanderen	49
7.2	Het Beleidsplan Ruimte West-Vlaanderen	49
7.3	Het Beleidsplan Ruimte Oost-Vlaanderen.....	49
7.4	De Gemeentelijke Beleidsplannen Ruimte.....	49
7.5	Estuaire vaart.....	49
7.6	Vastgestelde landschapsatlas.....	50
7.7	Europese natuurdoelen Natura 2000.....	51
7.8	Bescherming poldergraslanden.....	54
7.9	Bosuitbreidingsstudie Meetjesland.....	55
7.10	Goedgekeurde ruimtelijke uitvoeringsplannen en plannen van aanleg	56
7.10.1	GRUP Afbakening Zeehavengebied Zeebrugge (19/06/2009)	56
7.10.2	GRUP Optimalisatie hoogspanningsnet in Vlaanderen (Stevin, BVR 13/07/2012)	57
7.10.3	GRUP Zone voor windturbines Maldegem (13/03/2009)	58
7.10.4	GRUP Leidingstraat Zomergem-Zelzate – aanleg hoofdtransportleiding voor aardgas (14/11/2004).....	59

7.10.5	GRUP Leidingstraat Kluizen-Eeklo (1/09/2006).....	60
7.10.6	PRUP RWZI Eeklo (12/06/2007).....	61
7.10.7	PRUP Afbakening kleinstedelijk gebied Eeklo (16/09/2009).....	61
7.10.8	PRUP Zuidelijke omleiding R43 Eeklo (10/05/2011).....	62
7.10.9	PRUP Windlandschap Maldegem Eeklo	63
7.10.10	BPA zonevrije bedrijven fase 1 (5/12/2001).....	64
7.10.11	BPA Zonevrije bedrijven Zomergem	65
7.10.12	gRUP Buffer Dudzele (11/06/2015)	67
7.10.13	gRUP Vaardeken (14/07/2005)	68
7.10.14	gRUP Zonevrije handel en horeca (26/11/2015)	69
7.10.15	Plannen in opmaak.....	70
8	Scoping.....	71
8.1	Inleiding.....	71
8.2	Planingrepen en hun relatie tot de effectgroepen	73
8.3	Studiegebied	73
8.4	Referentiesituatie(s) en ontwikkelingsscenario's.....	74
8.4.1	Referentiesituatie(s)	74
8.4.2	Ontwikkelingsscenario's	74
8.5	Waardeschaal en effectbeoordeling	74
8.6	Te verwachten effecten	75
8.6.1	Ingreep-effectmatrix.....	77
8.6.2	Relevante disciplines	83
8.7	Overzicht te onderzoeken disciplines en effectgroepen.....	83
8.7.2	Nevendisclines.....	87
9	Veiligheidsrapportering.....	90

Scopingnota

Dit document is de scopingnota van het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (GRUP) 'Opheffen Reservatiestroken Schipdonkkanaal'.

Het GRUP wordt opgemaakt om de dubbele reservatiestroken voor het Schipdonkkanaal en de verbinding met het Boudewijnkanaal volledig op te heffen en waar nodig de onderliggende bestemmingen te corrigeren. Op het gewestplan Brugge-oostkust in West-Vlaanderen en op het gewestplan Eeklo-Aalter in Oost-Vlaanderen staat op het gewestplan een dubbele reservatie over het bestaande Schipdonkkanaal. Die reservatie laat de verbreding van het kanaal toe in functie van scheepvaart. De reservatie ligt op het grondgebied van Brugge, Damme, Knokke-Heist, Eeklo, Maldegem, Deinze, Sint-Laureins en Lievegem. De reservatie is overbodig geworden omdat gekozen wordt voor estuaire vaart in plaats van de verbreding van het Schipdonkkanaal. Ook de regeling met afstand van meerwaarde bij het uitvoeren van werken aan gebouwen verdwijnt daardoor. De onderliggende bestemmingen onder de reservatiestrook zijn zeer verschillend in Oost- en West-Vlaanderen en sluiten op verschillende plaatsen ook niet goed aan bij het bestaand en gewenst ruimtegebruik. De correctie van de onderliggende bestemmingen wordt overwogen. Opportuniteiten voor bestemmingswijzigingen aansluitend bij het Schipdonkkanaal worden onderzocht.

De scopingnota is een verwerking van de startnota 'Opheffen Reservatiestroken Schipdonkkanaal' die van 12 september 2023 tot en met 10 november 2023 een advies- en inspraakperiode heeft doorlopen. De startnota toonde de eerste onderzoeksresultaten van het geïntegreerd planningsproces van het GRUP. Deze eerste onderzoeksresultaten zijn vanuit resultaten van de inspraakreacties en adviezen in de scopingnota bijgewerkt en aangepast. De scopingnota is de tweede nota van het geïntegreerd planningsproces dat 5 fases kent, elk van deze fases wordt geconsolideerd in een nota. De 5 nota's (startnota – scopingnota – voorontwerp RUP – ontwerp RUP – RUP) volgen elkaar op.

De scopingnota volgt dezelfde opbouw als de startnota maar is inhoudelijk onder meer op volgende punten aangepast of aangevuld:

- Er werd een hoofdstuk met een visie toegevoegd die het kader van dit GRUP schetst en aangeeft hoe het plangebied zich verhoudt tot de omgeving en het Schipdonkkanaal. Hierbij wordt ingezoomd op de functies, potenties en problematieken binnen het plangebied en de omgeving.
- Een onderbouwing voor de zones waar de bestemmingswijzigingen nodig zijn werd toegevoegd.
- Het hoofdstuk over de alternatieven werd herwerkt.
- Het hoofdstuk over de plan-MER werd herwerkt.
- In een aantal inspraakreacties werd gewezen op fouten, onvolkomenheden en vergetelheden. Deze werden gewijzigd of aangevuld in de tekst.
- Er werden enkele wijzigingen aangebracht in de layout met het oog op een duidelijkere structuur

In deze scopingnota is vooral inhoudelijke informatie over het GRUP opgenomen. Voor informatie over het procesverloop en de procesaanpak verwijzen we naar de procesnota (zie bijlage 1) die in deze fase samen met de scopingnota raadpleegbaar is.

Het Team Omgevingseffecten van het Departement Omgeving maakt onderdeel uit van het planteam en zorgt op deze wijze voor een continue kwaliteitswaarborging van het milieueffectenonderzoek. De kwaliteitsbeoordeling over de inhoudsafbakening van het plan-MER door het Team Omgevingseffecten zit verrat in deze scopingnota, en dit op basis van de huidige inzichten.

Contact en info:

Departement Omgeving

www.omgevingvlaanderen.be

omgevingsplanning@vlaanderen.be

02 553 38 00

Koning Albert II-laan 15, bus 550, 1000 Brussel

1 Leeswijzer

Voorliggend document is de scopingnota voor de opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan in de zin van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening stelt dat een ruimtelijk uitvoeringsplan het resultaat is van een ruimtelijk planningsproces waarbij de effectbeoordelingen procedureel en inhoudelijk geïntegreerd worden in het proces, het zgn. geïntegreerd planningsproces. Die integratie houdt in dat de effectbeoordelingen plaatsvinden tijdens het proces voor de opmaak van het ruimtelijk uitvoeringsplan. De effectbeoordelingen leveren gegevens over de mogelijke effecten van het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan. Die gegevens worden verwerkt in het planningsproces voor het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan.

Het geïntegreerde planningsproces bestaat uit vijf fasen, waarbij het resultaat telkens geconsolideerd wordt in een van de volgende documenten:

- 1° de startnota;
- 2° de scopingnota;
- 3° het voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan;
- 4° het ontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan;
- 5° het definitieve ruimtelijk uitvoeringsplan.

De scopingnota bevat:

- 1° een beschrijving en verduidelijking van de doelstellingen van het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan;
- 2° een afbakening van het gebied of de gebieden waarop het plan betrekking heeft;
- 3° een beknopte beschrijving van de alternatieven voor het ontwerpplan of voor onderdelen ervan, die de initiatiefnemer heeft overwogen, en een beknopte beschrijving van de voor- en nadelen van de verschillende alternatieven;
- 4° een beschrijving van de reikwijdte en het detailleringsniveau van het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan en daaraan gekoppeld de reikwijdte en het detailleringsniveau van de te voeren effectonderzoeken zoals in die fase gekend;
- 5° de relatie met het ruimtelijk structuurplan en, in voorkomend geval, met andere relevante beleidsplannen;
- 6° de beschrijving van de te onderzoeken effecten en van de inhoudelijke aanpak van de effectbeoordelingen, met inbegrip van de methodologie, zoals bepaald door de wetgeving van de op te maken effectbeoordelingen en van andere onderzoeken die nodig zijn voor het plan. In voorkomend geval bevat de startnota ook een weergave van de gedane analyse, vermeld in artikel 4.2.6, § 1, 5°, en artikel 4.4.1 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, met inbegrip van de redenen waarom geen planmilieueffectrapport, respectievelijk ruimtelijk veiligheidsrapport moet worden opgemaakt;
- 7° in voorkomend geval, relevante gegevens uit vorige effectbeoordelingen of uit de goedgekeurde rapporten die daaruit zijn voortgekomen;
- 8° in voorkomend geval, de impact of het effect dat het geïntegreerde planningsproces kan hebben op mens of milieu in een ander gewest of land of op de gebieden die onder de federale bevoegdheid vallen;
- 9° een overzicht van instrumenten die samen met het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan ingezet kunnen worden, als die al bekend zijn in deze fase.

De scopingnota wordt ter beschikking gesteld op de website en het digitaal platform DSI.

2 Aanleiding en historie

2.1 Aanleiding

Door de door Vlaanderen, Nederland en de Belgische Federale Regering op 5 december 2022 ondertekende intentieverklaring m.b.t. de estuaire vaart verdween de noodzaak tot een aanpassing van het Schipdonkkanaal met het oog op een betere bereikbaarheid voor schepen tussen het binnenland en Zeebrugge. Dit zorgt ervoor dat de reservatiestroken die op het gewestplan als overdruk ter hoogte van het Schipdonkkanaal aangeduid werden niet langer zinvol zijn en kunnen geschrapt worden. Het opheffen van die reservatiestroken leidt ertoe dat de onderliggende gewestplanbestemming, niet altijd in overeenstemming meer zijn met de bestaande en/of gewenste functies en activiteiten. Dit planproces biedt de opportuniteit om die achterhaalde onderliggende bestemmingen te corrigeren.

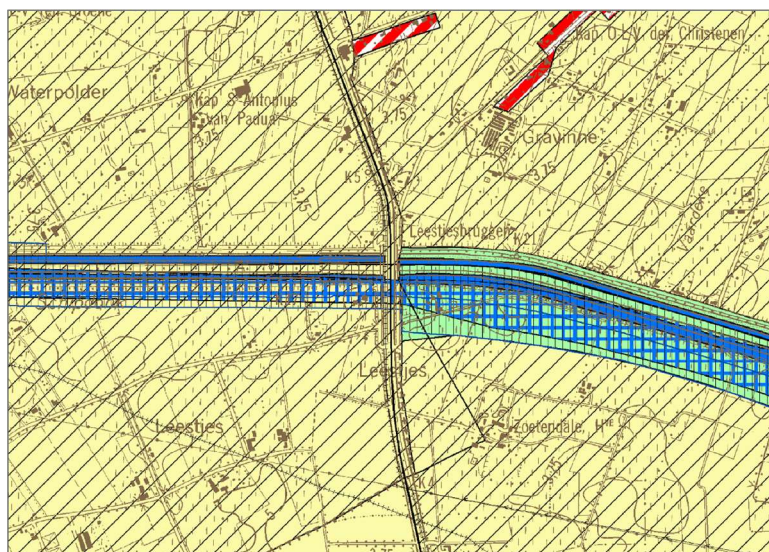
2.2 Historiek

2.2.1 Gewestplan

Gewestplan reserveert ruimte voor verbreding Schipdonkkanaal en verbinding met Boudewijnkanaal en legt onderliggende bestemmingen vast

Bij de opmaak van de gewestplannen in de jaren zeventig werden met het oog op een mogelijke verbreding van het Schipdonkkanaal en verbinding met het Boudewijnkanaal reservatiestroken aangeduid. In deze reservatiestroken zijn gebouwen, functies en activiteiten gelegen en de aanwezigheid van de reservatiestroken legt een claim op de ontwikkelingsmogelijkheden van deze activiteiten en zorgt voor (juridische) onzekerheid voor de eigenaars en gebruikers.

Naast het vastleggen van de reservatiestroken werd onderliggend een bestemming vastgelegd. Hierbij werd in West- en Oost-Vlaanderen destijds een verschillende aanpak gehanteerd. In West-Vlaanderen werd in hoofdzaak een landbouwbestemming vastgelegd, in Oost-Vlaanderen in hoofdzaak groengebied. Dit zorgt ervoor dat de mogelijkheden verschillend zijn omdat de groengebieden onder ruimtelijk kwetsbaar gebied vallen en dus meer beperkingen ondervinden. In landbouwgebied kan, mits het verkrijgen van een omgevingsvergunning, herbouwd, uitgebreid, verbouwd worden en kunnen functiewijzigingen doorgevoerd worden. In ruimtelijk kwetsbaar gebied zijn voor gebouwen enkel instandhoudingswerken en verbouwingen binnen het vergund volume toegelaten.

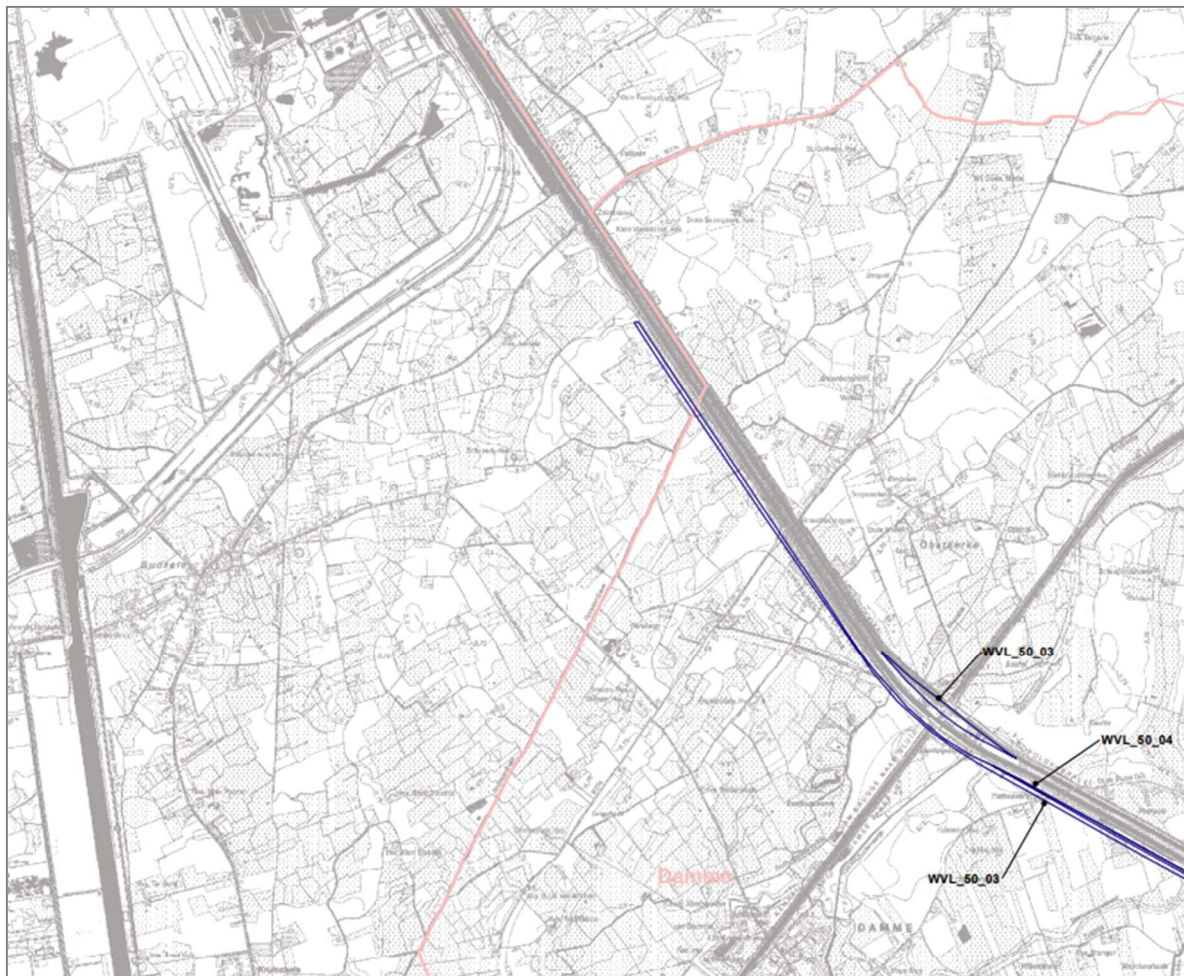
Figuur 2-1 Gewestplan: verschil in aanpak tussen Oost- en West-Vlaanderen

Afstand van meerwaarde

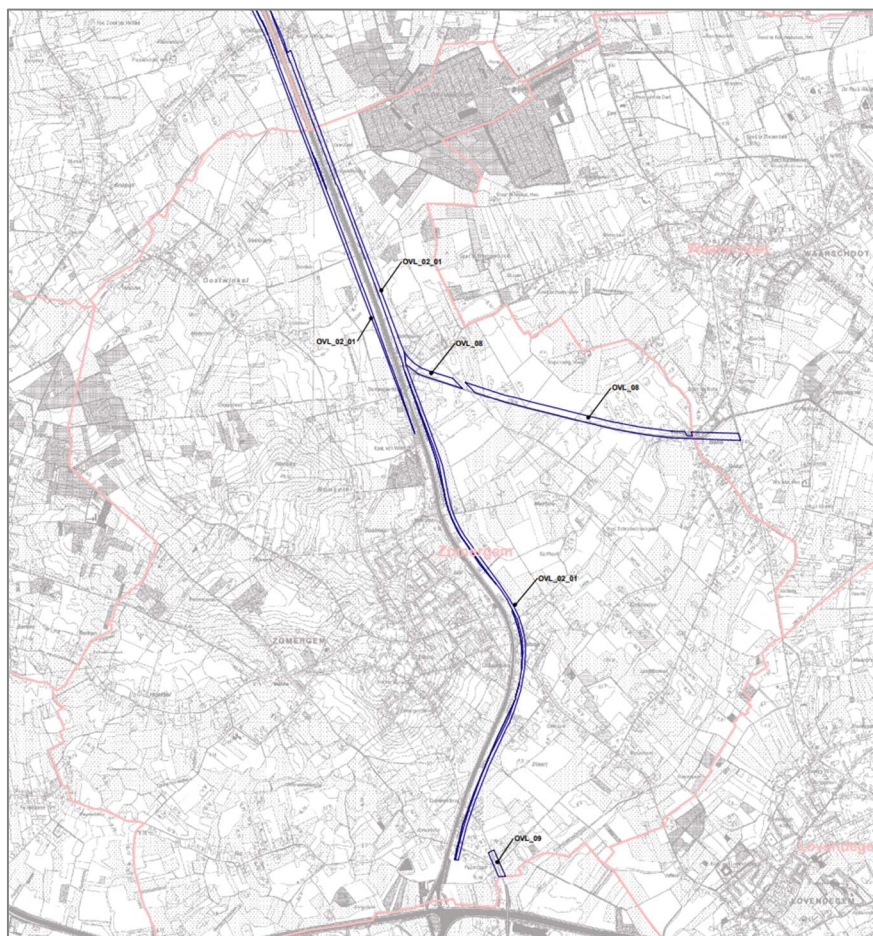
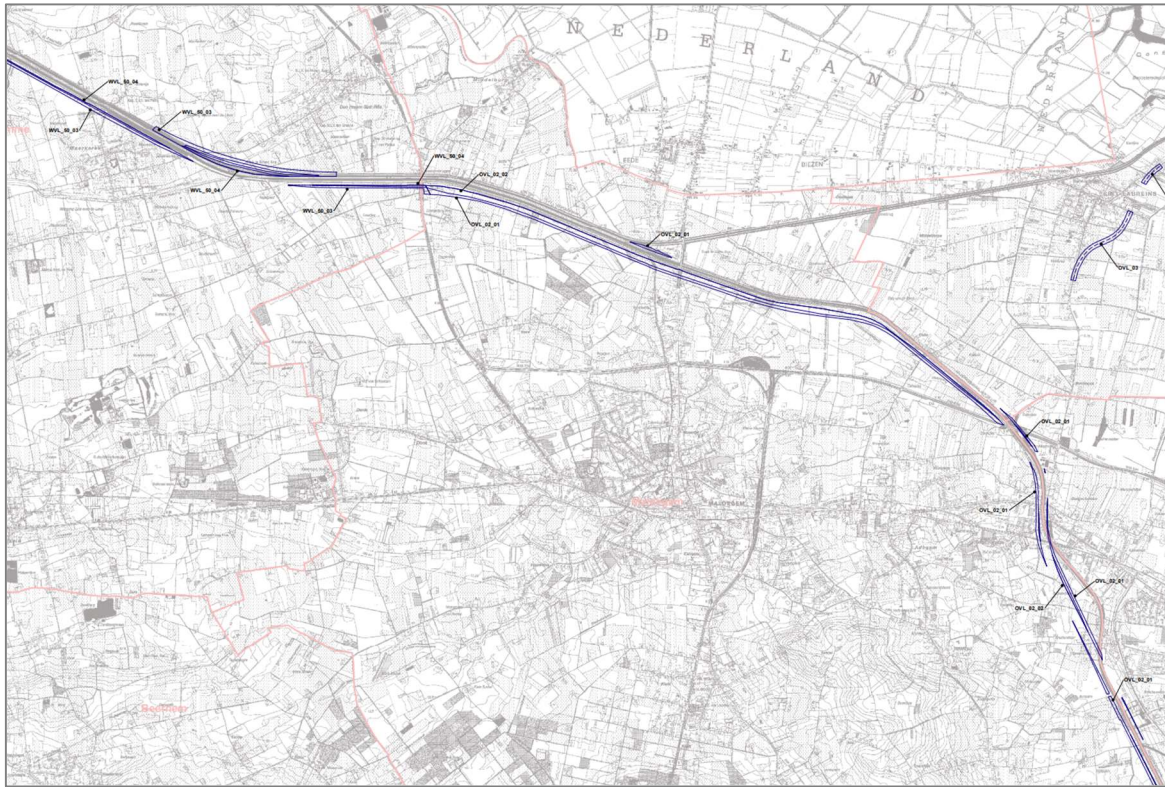
De reservatie en de onderliggende bestemming hebben ook tot gevolg dat in geval van verbouwingswerken de regeling afstand van meerwaarde van toepassing is. De reservatie hield immers in dat de betrokken gronden juridisch gesproken in aanmerking zouden kunnen komen voor de verbreding van het kanaal. De regeling m.b.t. de meerwaarde is opgenomen in de Vlaamse Codex Ruimtelijk ordening en hoewel de regeling rond de afstand van meerwaarde werd gewijzigd bij Besluit van de Vlaamse Regering van 10 mei 2019, blijft de mogelijkheid tot een (gedeeltelijke) afstand van meerwaarde bewaard.

2.2.2 Gedeeltelijke opheffing van de reservatiestroken

Omdat op de gewestplannen sommige reservatiestroken al jaren ingetekend stonden zonder perspectief op uitvoering, besliste de Vlaamse Regering op 14 december 2018 reservatiestroken of delen van reservatiestroken op te heffen. Dit besluit werd gewijzigd bij het Besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019. Concreet voor het Schipdonkkanaal werden bij het besluit van 2018 delen van de reservatiestroken opgeheven en werd bij het besluit van 2019 een fout m.b.t. de nummering op kaart en in de tekst rechtgezet. In de feiten werd de reservatiestroken versmald en bleef de onderliggende bestemming behouden. De problematiek van de onderliggende bestemmingen werd voor deze delen niet opgelost, waardoor ook deze delen nu meegenomen worden in het nieuwe GRUP.

Figuur 2-2 Kaart met opgeheven delen van reservatiestroken – Besluit Vlaamse Regering 14 december 2018 en 28 juni 2019

Figuur 2-4 Kaart met opgeheven delen van reservatiestroken – Besluit Vlaamse Regering 14 december 2018 en 28 juni 2019

3 Visie

De focus van het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (GRUP) 'schrappen reservatiestroken Schipdonkkanaal' ligt enerzijds bij het opheffen van de reservatiestroken en anderzijds bij het corrigeren van de onderliggende bestemmingen op het gewestplan. Deze tweeledige aanpak is essentieel om de lange tijd van onzekerheid van aanpalende percelen op te heffen. Dit bewust beperkte kader van de Vlaamse Regering is gekozen om een versneld proces mogelijk te maken en daarmee de noodzakelijke stappen te zetten voor een heldere toekomst.

Het gewestplan wordt beschouwd als een coherent geheel waarbinnen de **opheffing van de reservatiestrook** zorgvuldig wordt uitgevoerd om inconsistenties te voorkomen. De bestaande bestemmingen die nu onder de reservatiestrook vallen, zullen worden aangepast om een nieuwe harmonie te scheppen binnen het ruimtelijk beleid waardoor een samenhangend en logisch geheel met de omgeving ontstaat.

Voor de eigenaars en gebruikers van gronden langs het kanaal brengt dit GRUP meer zekerheid en/of duidelijkheid met zich mee. Door het wegvallen van de reservatiestrook vervalt de restrictie van meerwaarde bij het uitvoeren van (bouw)werkzaamheden, wat leidt tot een grotere vrijheid, duidelijkheid en zekerheid bij het beheren en ontwikkelen van hun eigendommen.

Het samenhangend en logisch geheel wordt eerst en vooral gevormd door het behoud van de hoofdfunctie van het Schipdonkkanaal, met name zijn functie als afleidingskanaal van de Leie. Dankzij het Schipdonkkanaal kan het overtollige water van de Leie rechtstreeks afgevoerd worden van Deinze tot in Zeebrugge. De **waterbeheersing** van de omgeving van het kanaal dient zoveel mogelijk gevrijwaard blijven en indien nodig ook versterkt in de toekomst.

Doordat het kanaal over de volledige lengte begeleid wordt door bomenrijen (overwegend populieren) vormt het kanaal landschappelijk een duidelijk visueel lineair element. Dit **landschappelijk en ecologisch** kenmerk wordt met dit planproces zoveel mogelijk behouden en beschermd, want dit is nu een onderdeel van de eigenheid van de polders langs het kanaal geworden.

Daarnaast heeft het Schipdonkkanaal een **toeristisch-recreatieve troef** als fiets- en wandelroute. De jaagpaden langs het kanaal vormen een belangrijke schakel tussen het hinterland en de kust voor autoluwe fiets- en wandelverbindingen. Deze duurzame vorm van toerisme moet zeker gesteund worden. Met dit planproces wordt onderzocht waar potentie is voor zachte recreatie en wordt indien nodig ook ruimte hiervoor voorzien.

Het Schipdonkkanaal doorsnijdt het landschap en de daaraan verbonden bestemmingen. In de omgeving van het kanaal vinden we naast harde bestemmingen zoals woongebied of industriegebied ook zachte bestemmingen. Rondom het kanaal zijn naast de grote agrarische structuren ook belangrijke natuurkernen aanwezig. Het is de bedoeling dat zowel de harde als de zachte functies in het plangebied hun plaats vinden. In de omgeving van het kanaal zijn de onderzoeksgebieden onderdeel van een netwerk van aan het kanaal of het landschap verbonden kernen met reeds bestaande natuurwaarden en/of potentie voor ecologische opwaardering. Dit netwerk is, net zoals de agrarische structuren, groter dan wat in het plangebied is opgenomen, maar het is niet opportuun om alle omliggende gebieden mee te nemen gezien dit de focus van de opdracht overstijgt. Het is wel belangrijk om nabijgelegen gebieden in relatie tot het kanaal mee te nemen. Er wordt dus ingezet op rechtstreekse linken met het kanaal die niet de schaal van een AGNAS RUP hebben. Dit GRUP streeft ernaar om met een **gerichte en beperkte doelstelling** een **snelle en positieve impact** te realiseren, met **respect voor de huidige waarden van het Schipdonkkanaal en de omliggende gemeenschap**.

4 Plandoelstellingen en planvoornemen

4.1 Doelstelling

4.1.1 Algemeen

Naar aanleiding van de door Vlaanderen en Nederland op 5 december 2022 ondertekende intentieverklaring m.b.t. de estuaire vaart verdween de noodzaak tot een aanpassing van het Schipdonkkanaal met het oog op een betere bereikbaarheid voor schepen tussen het binnenland en Zeebrugge.

De plandoelstellingen en het planvoornemen betreffen het opheffen van de op het gewestplan aangeduide overdrukken voor de “reservatiestroken” ter hoogte van het Schipdonkkanaal in West- en Oost-Vlaanderen en het kanaal dat de verbinding zou vormen tussen het Schipdonkkanaal en het Boudewijnkanaal, dit zowel de zone voor reservatie- en erfdienstbaarheid als de zone voor aan te leggen waterweg.

4.1.2 Plandoelstellingen en planvoornemen

Kaart 4 Voorgenomen plan (Bijlage 2)

Volgende plandoelstellingen worden vooropgesteld:

Plandoelstelling 1: opheffen van de reservatiestroken ter hoogte van het Schipdonkkanaal in West- en Oost-Vlaanderen en de verbinding tussen het Schipdonkkanaal en het Boudewijnkanaal, met behoud van het functioneel gebruik van de bestaande waterloop.

De aanwezigheid van de reservatiestroken biedt tot op vandaag de mogelijkheid om het Schipdonkkanaal uit te breiden en te verbinden met het Boudewijnkanaal voor een betere ontsluiting van de haven. Omdat die noodzaak is verdwenen, kan de overdruk worden geschrapt, maar het kanaal zal nog steeds zijn verschillende functies behouden. Naast het gebruik van het kanaal voor vaart en recreatie, is het met het oog op waterbeheersing binnen een veranderend klimaat een relevante infrastructuur die zorgt voor wateropslag, waterbuffering, waterafvoer en waterwinning en drinkwatervoorziening, waarbij botanisch bermbeheer nevens geschikt is. Het is belangrijk dat deze functies blijvend vervuld en geactualiseerd kunnen worden indien de noodzaak zich voordoet.

De aanwezigheid van de reservatiestroken heeft, onder meer door de beperkingen¹ bij het uitvoeren van (bouw)werken, een belangrijke impact op de onderliggende percelen en de bebouwing. Door het opheffen van de reservatiestroken zal de afstand van meerwaarde niet langer van kracht zijn, wat meer zekerheid en duidelijkheid zal bieden aan de eigenaars en desgevallend de gebruikers van percelen en gebouwen die op vandaag gevat zijn door de reservatiestroken.

Plandoelstelling 2: correctie van de onder- en nevenliggende bestemmingen

Bij de opmaak van het gewestplan werd samen met de overdruk een onderliggende bestemming vastgelegd. In West-Vlaanderen gaat het in hoofdzaak om agrarisch gebied en industriegebied, in Oost-Vlaanderen voornamelijk om groengebied. Het gaat dus om een situatie die sterk verschilt. Sporadisch zijn percelen gelegen in woongebied (met landelijk karakter), woonuitbreidingsgebied, industriegebied, bosgebied en natuurgebied. Na het opheffen van de overdruk verliezen sommige van deze bestemmingen hun oorspronkelijk bedoeld nut en betekenis. In veel gevallen is er geen verband met de feitelijke toestand en het gewenste grondgebruik. Om rekening te houden met de bestaande en gewenste functies, die niet altijd in overeenstemming zijn met de onderliggende bestemmingen en om het voorkomen van twee verschillende bestemmingen op één kadastraal perceel te vermijden, is een correctie van deze bestemmingen op een aantal plaatsen aangewezen. Dit geeft de eigenaars en desgevallend de gebruikers meer duidelijkheid over

¹ Zie art. 4.3.8 § 2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke ordening

de mogelijkheden voor hun bebouwing of perceel. Bijkomend wordt op die manier de in het verleden verschillende aanpak tussen Oost- en West-Vlaanderen weggewerkt.

De bestemmingen onder de reservatiestrook van het gewestplan hebben een grote impact op het gebruik door de bewoners en gebruikers. Soms had dit ook zijn impact op de onmiddellijke omgeving van het kanaal, een aantal bestemmingen richten zich ook op het kanaal of hebben potentie om een link ermee te hebben. Op deze relevante plaatsen is ervoor gekozen om ook deze gebieden mee te nemen.

Het is de bedoeling dat elke functie er zijn plaats vindt en er wordt vastgesteld dat dit niet altijd kan omwille van een bestemming die het oorspronkelijk nut verloren heeft. In die gebieden is het opportuun om de bestemming te corrigeren. Omwille van de reservatiestrook, maar nog meer de bestemming groengebied die in een strook langs het kanaal aangeduid werd, ontstaat een duidelijke breuk tussen deze zone en de omgeving. Woningen kunnen omwille van de groenbestemming niet verbouwd te worden. Dit wordt rechtgezet.

De open ruimte rondom het kanaal is verscheiden. De grote agrarische structuren zijn verweven met een netwerk van grote en kleinere kernen met reeds bestaande natuurwaarden en/of potentie voor ecologische opwaardering. Er wordt onderzocht of het in deze gebieden relevant is de bestemming te behouden of te wijzigen. Er is gekozen voor gebieden in de onmiddellijke omgeving van het kanaal te onderzoeken.

Bij elke overweging tot correctie van de bestemming wordt de link gemaakt met de omliggende functies en bestemmingen om zo tot een aaneensluitende en logisch geheel van bestemmingen te komen die geen breuk meer vormen met de omgeving.

Voor de correctie van de onderliggende bestemmingen wordt in het voorliggend plan een onderscheid gemaakt tussen onbebouwde en bebouwde percelen.

Onbebouwde percelen: de onbebouwde percelen zijn meestal bestemd als groengebied of agrarisch gebied. Een beperkt aantal onbebouwde percelen is gelegen in andere bestemming dan groengebied of agrarisch gebied. Hier wordt gekeken of deze bestemming nog relevant is en indien niet, wordt een bestemming aansluitend bij de omliggende bestemmingen nagestreefd. In een aantal gevallen zijn percelen gelegen in groengebied en is het behoud van deze bestemming relevant. Een groot aantal van de percelen of delen van percelen die gelegen zijn binnen en buiten de reservatiestroken zijn in landbouwgebruik en sluiten aan bij een grotere agrarische structuur. Het bevestigen of herbevestigen van deze landbouwbestemming, waar mogelijk bouwvrij, is hier aangewezen. In de directe omgeving van de reservatiestroken zijn op bepaalde plaatsen potenties voor behoud en ontwikkeling van natuur of bos. Om die opportuniteiten te benutten worden volgende gebieden verder onderzocht in het planproces:

- de percelen die gelegen zijn binnen de reservatiestroken
- poldergraslanden in de onmiddellijke omgeving van de reservatiestroken tussen het Boudewijnkanaal en het Schipdonkkanaal
- de onmiddellijke omgeving van het Paddepoelebos, in overeenstemming met het actieprogramma AGNAS (actie 52)
- de omgeving van Balgerhoeke
- de omgeving van Malekote
- de omgeving van het Leen (tussen Schipdonkkanaal en het Leen)

Als het onderzoek aangeeft dat bestemmingswijzigingen voor de omgeving van het Paddepoelebos en het Leen aangewezen zijn, worden ze opgenomen in afzonderlijke deelplannen van het GRUP.

Bebouwde percelen

- Agrarisch gebied: deze bestemming kan behouden blijven waardoor voor de eigenaars de wetgeving m.b.t. zonevrije constructies van kracht blijft. Indien deze bestemming niet aansluit bij de bestemming in de onmiddellijke omgeving, is maatwerk noodzakelijk en zal een aangepaste bestemming worden voorzien.

- Groengebied: het groengebied komt voor in Oost-Vlaanderen. Gezien de bestaande regelgeving rond zonevreemde constructies wordt hiervoor standaard uitgegaan van een omvorming van de bestemming groengebied naar de bestemming agrarisch gebied. Er zijn echter plaatsen waar dit minder aangewezen is omwille van de aanwezigheid van woongebied, natuurgebied, ... in de onmiddellijke omgeving. Hier is maatwerk noodzakelijk en zal een aangepaste bestemming voorzien worden.
- Woongebied (met landelijk karakter), industriegebied en woonuitbreidingsgebied: deze bestemmingen kunnen behouden blijven indien relevant. Indien niet meer relevant, is maatwerk noodzakelijk.

Plandoelstelling 3: aanduiden van het erfgoedlandschap in lijn met de vastgestelde landschapsatlas en het aanduiden van belangrijke erfgoedelementen

Het voorgenomen plan geeft uitvoering aan de doelstellingen van het onroerenderfgoedbeleid door binnen de contour van het plangebied een erfgoedlandschap aan te duiden voor items uit de vastgestelde landschapsatlas in de zin van het onroerenderfgoeddecreet, met name de vastgestelde landschapsatlasrelicten:

- Damse Vaart met omgevende polder, Fort van Beieren en kreken van Lapscheure (wordt momenteel geactualiseerd)
- Polders nabij Dudzele (wordt momenteel geactualiseerd)

Deze gebieden worden uitgebreid met:

- de dubbelstructuur Schipdonkkanaal – Leopoldkanaal tussen Zeebrugge/Ramscapelle en Maldegem
- het kanaalrelict Lievebermen tussen Moerkerke en Damme

Binnen het GRUP worden, naast de aanduiding van het erfgoedlandschap tevens belangrijke erfgoedelementen aangeduid. Hierbij gaat de aandacht uit naar kanalsecties en jaagpaden, waterbouwkundige structuren, opgaande bomenrijen en grazige dijken en bunkersites van WO1 en WO2.

Plandoelstelling 4: behoud en de duurzame ontwikkeling van het gewenste toeristisch-recreatief netwerk en functioneel fietsnetwerk

Met het opheffen van de reservatiestroken ontstaan opportuniteiten voor duurzame recreatie. De mogelijkheden voor recreatie zijn tweeledig: enerzijds is er mogelijkheid tot recreatie op het water en anderzijds is er mogelijkheid tot recreatie naast het water.

Het Schipdonkkanaal heeft op vandaag al een belangrijke toeristisch-recreatieve functie waarbij aan het water gerelateerde recreatie sterk aanwezig is. Het kanaal zelf wordt gebruikt voor watergebonden recreatie. De jaagpaden worden intensief benut voor recreatief en functioneel fietsverkeer, maar vormen ook een onderdeel van belangrijke wandelroutes. Binnen het GRUP is het belangrijk om bestaande vormen van niet-hinderlijke recreatie te behouden en voldoende mogelijkheden voor niet-hinderlijke recreatie te creëren naar de toekomst toe en het toeristisch en functioneel fietshoofdrouten netwerk aan te kunnen vullen met de noodzakelijke en gewenste infrastructuur.

Het is nodig om een duidelijk zicht te krijgen op de duurzame ontwikkeling van het gewenst toeristisch-recreatief netwerk. Hiervoor wordt een programma opgemaakt dat, naast een algemeen overzicht, ook een aantal zones die nu al vrij intens gebruikt worden zal onderzoeken op hun toeristisch-recreatieve potentie en draagkracht.

Minstens zijn volgende locaties te onderzoeken:

- de omgeving van de Siphon
- de omgeving van Balgerhoeke
- de omgeving van het Leen
- de omgeving van Stoktevijver en de koppeling met de Lieve
- de omgeving van het sas ter hoogte van het knooppunt met het kanaal Gent-Oostende

Gekoppeld aan het Schipdonkkanaal zal in het kader van de modal shift ook onderzocht worden hoe de bestaande jaagpaden en de fietsverbinding langs de A11 kunnen benut en geoptimaliseerd worden als fietssnelwegen.

Plandoelstelling 5: behoud van de actuele ecologische en landschappelijke waarden rond het Schipdonkkanaal met aandacht voor een veranderend klimaat

Langsheen het Schipdonkkanaal zijn er onder andere op de bermen heel wat ecologische waarden terug te vinden. Het Schipdonkkanaal met de beplante bermen en kenmerkende populieren langs een deel van de kanalen vormen een landschappelijk geheel dat tevens zijn rol als natuurverbindend element opneemt.

Met dit GRUP ontstaat de mogelijkheid om de actuele ecologische en landschappelijke waarden en de natuurverbinding verder in kaart te brengen, te behouden en te versterken waar nodig en gewenst.

Planvoornemen: bestemmingen

Het GRUP “Opheffen reservatiestroken Schipdonkkanaal” zal bestemmingswijzigingen doorvoeren die nodig zijn in functie van de hiervoor vermelde doelstellingen. Het opheffen van de reservatiestroken is de basis van het GRUP, bijkomend worden de onderliggende bestemmingen waar nodig gecorrigeerd en worden in functie van bestaande waarden en potenties aan het kanaal gelegen onderzoekgebieden onderzocht. In het plangebied wordt rekening gehouden met bestaande functies en gebruik, recreatie, erfgoedwaarden en ecologische waarden én potenties. Hierbij wordt de link gelegd met de omgeving van het Schipdonkkanaal. Het voorzien van een aangepaste bestemming is dan ook nodig.

Het kanaal zelf vervult heel wat functies. Naast de infrastructurele rol als waterweg wordt het gebruik in functie van waterbeheer en recreatie opgenomen, met aandacht voor ecologische waarden en erfgoedwaarden.

In de omgeving van het kanaal is veel landbouwgebruik aanwezig, hier wordt gezocht naar een bestemming die aansluit bij het bestaand gebruik en dit kan bestendigen waar dit nodig is. Aandacht voor landschappelijke en ecologische waarden wordt meegenomen. Een verschillende aanpak in West-Vlaanderen, waar onder de reservatiestrook in hoofdzaak agrarisch gebied gelegen is, en Oost-Vlaanderen, waar onder de reservatiestrook groengebied gelegen is, is noodzakelijk. In West-Vlaanderen wordt dat agrarische bestemming in de regel behouden. In Oost-Vlaanderen is een meer gedifferentieerde benadering vereist met deels een agrarische bestemming en deels andere bestemmingen zoals woongebied, natuurgebied en bosgebied

De functies wonen en bedrijvigheid in de omgeving van het kanaal ondervinden met de huidige gewestplanbestemming onder de reservatiestrook heel wat problemen, er zijn een aantal mogelijkheden om dit op te lossen, maar bij voorkeur wordt gekeken naar de omgeving en de bestemmingen die hier aanwezig zijn om hier tot een degelijk en gedragen voorstel te komen. Er wordt hierbij gedacht aan harde bestemmingen zoals woongebied en bedrijventerrein, maar ook aan een zachte bestemming als agrarisch gebied. Een uitgangspunt is dat er geen nieuwe woongelegenheden op bedrijven kunnen voorzien worden omdat dit binnen de omgeving van het kanaal niet wenselijk is. Op een beperkt aantal plaatsen worden bestemmingen op maat voorzien in een meer urbaan weefsel of op plaatsen waar het nodig is een verdichting te voorzien na het verdwijnen van bepaalde functies.

Ter hoogte van het kanaal zijn nog heel wat open gebieden aanwezig met soms een verwevendheid aan bestemmingen of gebruik. Deze gebieden hebben een meerwaarde voor het kanaal en de functies rond het kanaal, maar bieden ook vaak een meerwaarde voor bebouwde omgeving in de buurt ervan. Het is dus wenselijk dat zij behouden blijven en hier een gepaste bestemming zoals gemengd openruimtegebied wordt voorzien. Hierbij is essentieel dat de openheid, maar ook de bebossing en waardevol groen behouden blijft. In de onderzoeksgebieden wordt gekeken naar bestaande ecologische waarden, potenties voor ecologische ontwikkeling, maar wordt ook het landbouwgebruik en -waarde mee onderzocht.

Binnen het onderzoeksgebied van de poldergraslanden komt de focus te liggen op de historisch permanente graslanden met belangrijke ecologische waarde. Een verwevendheid tussen natuur- en landbouwbestemming is hier aangewezen.

Het onderzoeksgebied van het Paddepoelebos is gericht op het uitbreiden van de bestaande boskern, een bestemming bosgebied is hier aangewezen.

In de onderzoeksgebieden Celieplas en Balgerhoeke staat het landbouwgebruik voorop, met een versterking van de ecologische waarden die de gebieden bevatten. Een landbouwbestemming is hier wenselijk.

Het onderzoeksgebied Balgerhoeke is vrij verscheiden en bevat een ecologisch gezien interessante kern. Het landbouwgebruik blijft echter belangrijk, waardoor een verwevendheid van bestemmingen een oplossing kan zijn.

In het onderzoeksgebied van Het Leen ligt de focus op het versterken van de boskern en het voorzien van een mozaïeklandschap tussen de boskern en het kanaal. Het bestaande landbouwgebruik moet wel erkend worden en voldoende kansen krijgen. De bestemmingen moeten hieraan aangepast worden.

Naast de effectieve bestemmingswijzigingen kunnen ook bestemmingen in overdruk of symbolen in overdruk in het plan worden opgenomen. Deze bestemmingen of symbolen in overdruk wijzigen de grondbestemming niet, maar voegen elementen toe aan deze grondbestemming.

Plandoelstellingen en het planvoornemen doen geen afbreuk aan bestaande regelgeving.

4.2 Alternatieven

Het uitwerken van alternatieven heeft tot doel verschillende mogelijke oplossingen te vinden die beantwoorden aan de plandoelstellingen. Een alternatief is dus een andere manier om de plandoelstelling(en) te realiseren.

Algemeen kunnen verschillende soorten alternatieven worden onderscheiden:

- locatiealternatief: het plan of delen ervan worden gerealiseerd op een andere locatie;
- inrichtingsalternatief: binnen hetzelfde plangebied een andere (ruimtelijke) configuratie van dezelfde bouwstenen voorzien;
- programma-alternatief: de verschillende bouwstenen van een plan worden verschillend (bijvoorbeeld maximaal ten opzichte van minimaal) ingevuld;
- uitvoeringsalternatief: het plan wordt met behulp van andere aanlegmethodes gerealiseerd en verschilt slechts in de mate waarop het wordt uitgevoerd. Uitvoeringsalternatieven betreffen de wijze waarop iets aangelegd wordt. Uitvoeringstechnieken zijn niet de scope van dit RUP. Er zijn dan ook geen relevante uitvoeringsalternatieven.

Binnen deze alternatieven kunnen ook varianten gedefinieerd worden. Dit zijn beperkte wijzigingen die slechts op een aantal aspecten onderscheidend zijn van elkaar.

4.2.1 Weerhouden alternatieven

4.2.1.1 Locatiealternatieven

Locatiealternatieven betreffen het realiseren van het planvoornemen en de plandoelstellingen op een andere plaats dan de voorgestelde plancontour. De reservatiestroken op het Schipdonkkanaal zijn een juridisch gegeven op een bepaalde locatie. Voor dit stuk van het planvoornemen is bijgevolg geen locatiealternatief mogelijk.

In de plandoelstellingen en het planvoornemen wordt breder gegaan dan louter het opheffen van de reservatiestroken en het corrigeren van de onderliggende bestemmingen. Er worden bijkomende gebieden onderzocht met het oog op het versterken van natuurpotenties op een ruimtelijk samenhangende manier en het creëren van voldoende mogelijkheden voor niet-hinderlijke recreatie en het uitbouwen van het toeristische hoofdroutenetwerk. Deze natuur- en recreatieve potenties zijn eveneens locatiegebonden. Wel kan er, indien er negatieve effecten optreden, besloten worden om bepaalde deelgebieden of onderdelen

niet op te nemen in het plan. Er worden dan ook geen locatiealternatieven in beschouwing genomen voor in het voorliggend MER.

4.2.1.2 Inrichtingsalternatieven

Voor het plangebied kunnen meerdere inrichtingsinitiatieven naar voor geschoven worden. Er kan een verschillende focus gelegd worden op bepaalde functies op en/of in de omgeving van het Schipdonkkanaal:

- focus op waterbeheersing en klimaatrobuuste drinkwatervoorziening
- focus op recreatie en toerisme
- focus op het versterken en optimaliseren van de natuurverbinding
- focus op het optimaliseren en versterken van functioneel fietsverkeer
- focus op wonen, landbouw en bedrijvigheid

Voor waterbeheersing en klimaatrobuuste drinkwatervoorziening wordt geen inrichtingsalternatief voorzien. De bestaande functies zijn relevant en blijven behouden en bezorgdheden vanuit de inspraakreacties en adviezen kunnen allen hierbinnen opgenomen worden. Het GRUP voorziet geen wijziging aan de bestaande toestand.

In functie van recreatie en toerisme wordt een programma toeristisch-recreatief netwerk opgemaakt. Er wordt uitgegaan van bestaande toeristische en recreatieve activiteiten en opportuniteiten binnen het plangebied. Het is uitdrukkelijk de wens om geen omgevingsverstorende activiteiten te voorzien.

Het versterken en optimaliseren van de natuurverbinding vindt enerzijds plaats ter hoogte van het kanaal en anderzijds ter hoogte van de onderzoeksgebieden.

- Het kanaal fungeert omwille van de ecologische bermen en kenmerkende populieren als een natuurverbindend element. In het GRUP zal deze situatie bestendig en toekomstgericht uitgewerkt worden.
- In de omgeving van het kanaal vormen de onderzoeksgebieden deel van een netwerk van aan het kanaal of het landschap verbonden kernen met potentie voor ecologische opwaardering. Binnen deze gebieden is een verscheidenheid van open ruimtebestemmingen mogelijk, variërend van bouwvrij agrarisch gebied, agrarisch gebied met overdruk natuurverweving, agrarisch gebied met ecologisch belang, natuurgebied en bosgebied, als dan niet met een overdruk VEN, waarbij een keuze zal worden gemaakt tussen GEN of GENO. Op basis van een onderzoek van de bestaande ecologische waarden en potenties en op basis van de milieueffecten zullen de bestemmingen onderbouwd worden.

Een optimalisatie en versterking van het functioneel fietsverkeer vereist een duidelijke visie waar deze fietssnelwegen moeten gelegen zijn. De verbindingen zijn grotendeels bepaald, maar er is nog een missing link ter hoogte van de A11, waar momenteel een recreatief fietspad aanwezig is. Binnen het plangebied is, als een fietssnelweg vereist is, een duidelijk nood aan een beter uitgebouwd fietspad op bepaalde plaatsen langs het kanaal. Voor de inrichting van het fietsnetwerk wordt het fietsvademecum gehanteerd.

Wonen, landbouw en bedrijvigheid en aan deze functies verwante functies zijn langs het kanaal veelvuldig aanwezig. Het doel is een aangepaste bestemming te voorzien zodat de bestaande functies kunnen bestendig worden en aangepast aan de huidige normen. Het uitgangspunt is dat het aantal woongelegenheden en bedrijven niet wijzigt ten opzichte van de huidige vergunde of vergund geachte situatie en dat percelen in landbouwgebruik zoveel mogelijk één bestemming per kadastraal perceel krijgen. Van deze uitgangspunten kan enkel worden afgeweken op plaatsen waar dit effectief verantwoord is, bijvoorbeeld omwille van het afwerken van een wachtgevel of verdichting in de nabijheid van stedelijke weefsel.

- De reservatiestrook met groen bestemming doorsnijdt heel wat landbouwpercelen. Hiervoor moet, na afweging een passende bestemming worden voorzien, al dan niet met overdruk, waarbij moet afgewogen worden waar en of landbouwbedrijven uitbreidingsmogelijkheden krijgen.
- Voor het bestendigen van, verbouwen van en aanpassen aan huidige normen van woningen zijn enkele bestemmingen mogelijk, afhankelijk van de omgeving. Binnen woongebied zijn de bestaande woningen zone-eigen, binnen agrarisch gebied (al dan niet met een overdruk) en gemengd openruimtegebied beschikken ze over zonevreemde basisrechten.
- De meeste bedrijven zijn opgenomen in een passende bestemming, enkele bedrijven zijn gelegen in het groengebied. Hiervoor moet, na afweging van de ruimtelijke context, een passende bestemming worden voorzien. Met de ligging langs het kanaal bestaat de opportuniteit voor watergebonden bedrijvigheid, al moet hierbij rekening gehouden worden met de beperkte mogelijkheden voor scheepvaart op het Schipdonkkanaal.
- De omgeving van het Motje vereist specifieke aandacht omwille van de verwevendheid van wonen, bedrijvigheid, recreatie en de aansluiting met de achterliggende open ruimte.

Zo nodig worden verschillende inrichtingsalternatieven onderzocht.

De invulling van de basiscontour en de bijhorende voorschriften zal in het plan-MER beoordeeld worden op mogelijke milieueffecten. De aandacht gaat binnen de basisplancontour in eerste instantie naar een actualisatie in overeenstemming met de bestaande (vergunde of vergund geachte) toestand, aangepast aan de omgeving. Bijkomend wordt gekeken naar toekomstige ontwikkelingen. In de onderzoeksgebieden wordt, rekening houdend met bestaande toestand en ecologische potenties, onderzocht wat de milieueffecten van de huidige situatie en toekomstige ontwikkelingen kunnen zijn.

4.2.1.3 Programma-alternatieven

Het 'programma' voor dit GRUP ligt vast gezien de besluitvorming rondom de estuaire vaart en het overbodig worden van de reservatie voor de verbreding van het Schipdonkkanaal. Er zijn geen programma-alternatieven.

4.2.2 Niet weerhouden vragen tot alternatief

In een aantal adviezen en inspraakreacties wordt gevraagd alternatieven te onderzoeken. Volgende alternatieven worden niet weerhouden.

Wijziging van de bestemming groengebied naar KMO zone voor de percelen onder de reservatiestrook ter hoogte van het Motje. Er zijn plannen om de zone voor kleine en middelgrote ondernemingen op het gewestplan te ontwikkelen.

Binnen plandoelstelling 2 wordt uitgegaan van een correctie van de onder- en nevenliggende bestemmingen. Dit houdt in dat wordt gezocht naar een bestemming die niet alleen past voor het perceel of de bebouwing zelf, maar ook past binnen de ruimere omgeving. Rekening houdend met de woonomgeving en de beperkte bereikbaarheid via het jaagpad, is een bestemming die valt onder de bestemmingscategorie industrie niet aangewezen.

Rekening houden met de toekomstplannen van het bedrijf Meyland N.V. gezien het bedrijf botst op de limieten van het BPA en de reservatiestroken.

Binnen plandoelstelling 2 wordt uitgegaan van een correctie van de onder- en nevenliggende bestemmingen. Dit houdt in dat wordt uitgegaan van de bestaande toestand en gezocht naar een bestemming die niet alleen past voor het perceel of de bebouwing zelf, maar ook past binnen de ruimere omgeving. Rekening houdend met de beperkte bereikbaarheid van het bedrijf via het jaagpad langs het Schipdonkkanaal en het onderzoek dat gebeurde naar aanleiding van de opmaak van het BPA, is dit GRUP niet het proces om een verruiming van de mogelijkheden van het bedrijfbestemming te onderzoeken.

Opname in het plangebied van het kadastraal perceel gelegen te Sint-Laureins, 1e Afdeling 907D, gezien het samen met het onderzoeksgebied Celieplas een logisch geheel vormt tot aan de weg en er mogelijkheid is voor fietsen, mountainbike, bosuitbreiding en het aantrekken van vogels en amfibieën.

Het onderzoeksgebied Celieplas is binnen plandoelstelling 2 geselecteerd omwille van potenties en de specifieke waarde als historisch hooiland, relicten hiervan zijn nog te zien in perceelstructuur. Hoewel het betreffend perceel aansluit bij het onderzoeksgebied Celieplas, valt het buiten de historische structuur, waardoor een opname niet aangewezen is.

Opname in het plangebied van percelen die binnen het PRUP Kunstdal opgenomen zijn in een zone voor natuurontwikkeling en infiltratie en zone voor doortrekkers op te nemen.

Binnen plandoelstelling 2 wordt uitgegaan van een correctie van de onder- of nevenliggende bestemming indien deze bestemmingen niet aangepast zijn aan het actueel gebruik of gewenst gebruik. De percelen zijn opgenomen in het provinciaal RUP Afbakening kleinstedelijk gebied Eeklo. Er is geen indicatie dat de bestemming die hierin voorzien is niet langer relevant is. Het herwerken van delen van het PRUP kunnen dus niet zomaar opgenomen worden in het GRUP.

Ontwikkeling van een corridor langs de Vijverloop, Wagemakersbeek of Diepenbeek tussen het Keigatbos en het Leen met als doel de twee groengebieden te connecteren door o.a. meer klimaatrobustere en meer waterbergende waterlopen. Voorzien van een connectie tussen het Keigatbos en het Drongengoed en een verstreking van de momenteel versnipperde kern van het Keigatbos.

Binnen plandoelstelling 2 wordt een correctie van onder- en nevenliggende bestemmingen beoogd. Hierbij worden onder andere in de onmiddellijke omgeving van het Schipdonkkanaal gelegen gebied opgenomen. Een uitbreiding van het plangebied richting het Keigatbos en richting het Drongengoed gaat veel ruimer dan de onmiddellijke omgeving van het Schipdonkkanaal, dit wordt beter opgenomen binnen de uitwerking van de AGNAS structuur. Voor de uitwerking van voorgestelde verbindingen moet in de toekomst een ander initiatief opgestart worden.

Opname van de historisch permanente graslanden tussen het Schipdonkkanaal en het natuurgebied Romboutswerpolder in het plangebied.

Binnen plandoelstelling 2 wordt uitgegaan van een correctie van de onder- of nevenliggende bestemming indien deze bestemmingen niet aangepast zijn aan het actueel gebruik of gewenst gebruik. In de Romboutswerpolder loopt een proces dat nog onvoldoende ver staat en bij voorkeur niet verstoord wordt door het huidige planproces. In de toekomst kan dit gebied, indien nodig, nog meegenomen worden in een ander planproces gezien in de omliggende polders nog AGNAS actiegebieden gelegen zijn.

Opname van de Middelburgse kreken in het plangebied.

Binnen plandoelstelling 2 wordt een correctie van onder- en nevenliggende bestemmingen beoogd. Hierbij worden onder andere in de onmiddellijke omgeving van het Schipdonkkanaal gelegen gebied opgenomen. Een uitbreiding van het plangebied richting de Middelburgse kreken gaat veel ruimer dan de onmiddellijke omgeving van het Schipdonkkanaal, dit wordt beter opgenomen binnen de uitwerking van de AGNAS structuur. Voor de uitwerking van dit gebied moet in de toekomst een ander initiatief opgestart worden.

Verruiming van de contour van het Paddepoelebos met minstens een aansluiting op het Schipdonkkanaal.

Binnen plandoelstelling 2 wordt uitgegaan van een correctie van de onder- of nevenliggende bestemming indien deze bestemmingen niet aangepast zijn aan het actueel gebruik of gewenst gebruik. Een uitbreiding van de boskern van het Paddepoelebos past hierbinnen en past binnen de AGNAS visie, waar het actiegebied zeer geïsoleerd gelegen is van andere actiegebieden. Het bos is als stapsteen al verbonden met het kanaal door bomenrijen, er is dus geen onmiddellijke nood om de bestemming binnen het herbevestigd agrarisch gebied daar te wijzigen.

Uitbreiding van het onderzoeksgebied van het Leen met minstens het openruimte gebied tot aan de Stuiver.

Binnen plandoelstelling 2 wordt een correctie van onder- en nevenliggende bestemmingen beoogd. Hierbij worden onder andere in de onmiddellijke omgeving van het Schipdonkkanaal gelegen gebied opgenomen. Een uitbreiding van het plangebied richting de Stuiver gaat verder dan het gebied tussen het Schipdonkkanaal en Het Leen. Voor de ontwikkeling van dit gebied moet in de toekomst een ander initiatief opgestart worden.

4.3 Reikwijdte en detailleringsgraad

De plancontour bestond bij de opmaak van startnota uit twee delen, dit uitgangspunt wordt behouden.

Het plangebied omvat enerzijds de reservatiestroken en de aansluitende bermen en langsgrachten ter hoogte van het Schipdonkkanaal vanaf het Boudewijnkanaal te Brugge tot de kruising met het kanaal Gent-Oostende in Deinze. Aansluitend bij het kanaal worden gebieden meegenomen waar het relevant is de onderliggende bestemming te corrigeren. Dit wordt aangeduid als de basiscontour. Deze heeft een oppervlakte van ca. 840 ha.

Naast het gebied binnen de basiscontour worden een aantal gebieden verder onderzocht in functie van de plandoelstellingen. De grenzen van deze gebieden liggen nog niet vast, het gaat om onderzoeksgebieden waarbinnen bepaalde functies (natuur, bos, landbouw, recreatie, ...) verder onderzocht worden.

Het gaat om volgende gebieden:

- de poldergraslanden in de onmiddellijke omgeving van de reservatiestroken tussen het Boudewijnkanaal tot aan het Schipdonkkanaal
- de onmiddellijke omgeving van het Paddepoelebos, in overeenstemming met het actieprogramma AGNAS (actie 52)
- de omgeving van Balgerhoeke
- de omgeving van Malekote
- de omgeving van het Leen
- de omgeving van de Siphon
- de omgeving van Stoktevijver en de koppeling met de Lieve
- de omgeving van het sas ter hoogte van het knooppunt met het kanaal Gent-Oostende

Het plan zal bestemmingen vastleggen op perceelsniveau. De reikwijdte van het voorgenomen plan betreft dus maatregelen in de ruimtelijke ordening, in casu het wijzigen van de bestemming van gebieden die bijdragen tot de doelstelling. De bestemmingen van het ruimtelijk uitvoeringsplan zullen de bestemmingen van het gewestplan vervangen. Binnen de plancontour zijn ook ruimtelijke uitvoeringsplannen en bijzondere plannen van aanleg gelegen. Binnen het verder planproces zal bepaald worden of hier bestemmingswijzigingen noodzakelijk zijn.

5 Plangebied

5.1 Situering

Kaart 0 Situering plangebied (bijlage 2)

Kaart 1 Bestaande feitelijke toestand: luchtfoto met aanduidingen (bijlage 2)

Het Schipdonkkanaal, of ook het Afleidingskanaal van de Leie genaamd, loopt over een lengte van 56 km vanaf Deinze tot in Zeebrugge, waar het kanaal uitmondt in de zee. Het kanaal is gelegen op het grondgebied van de gemeenten Brugge, Damme, Sint-Laureins, Maldegem, Eeklo, Lievegem en Deinze.

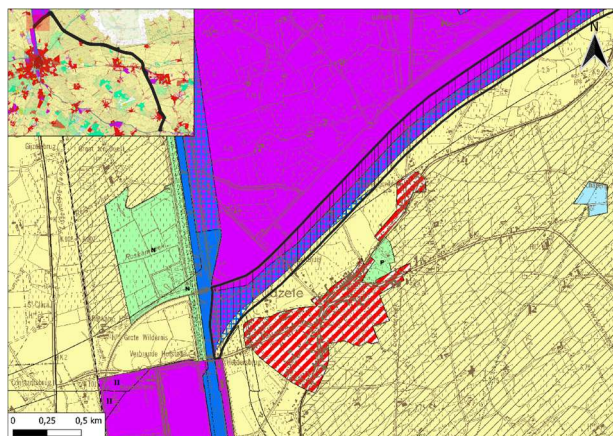
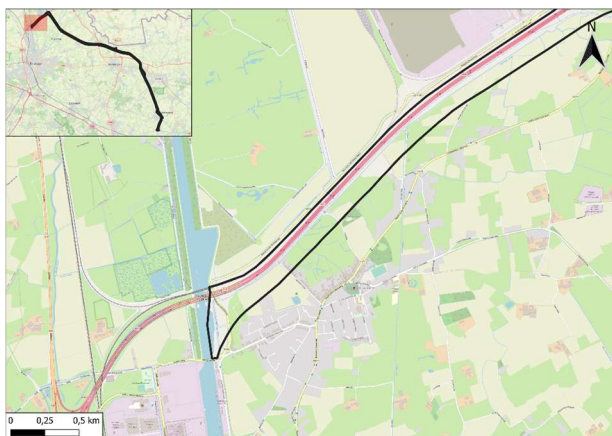
Het werd in de periode 1847-1863 gegraven om het water van de Leie, vervuild door de vlasindustrie in het Kortrijkse, niet meer door Gent te laten te stromen en af te leiden naar de Noordzee. Zo kreeg men ook meer controle over het waterniveau van de Leie en konden overstromingen in Gent vermeden worden. Vanaf de Lievegemse wijk Stoktevijver werd het Schipdonkkanaal gegraven in de bedding van de Lieve, het Middeleeuwse kanaal van Gent naar Damme. Ter hoogte van Eeklo werd ook een aftakking naar het centrum van Eeklo gegraven. De aanleg van het kanaal had dus voornamelijk een waterbeheersingsfunctie maar heeft toch aanleiding gegeven tot economische ontwikkeling. Die economische ontwikkeling is relatief beperkt in omvang gebleven.

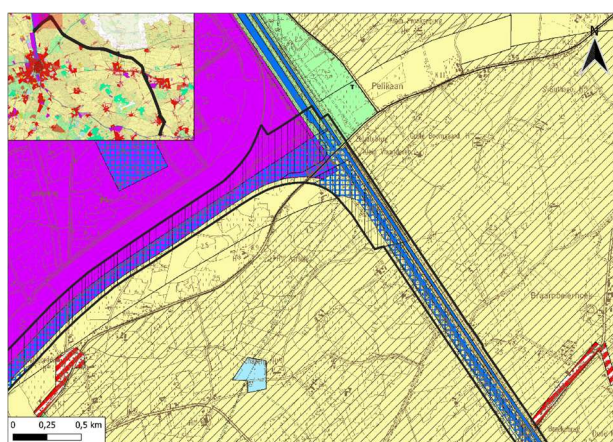
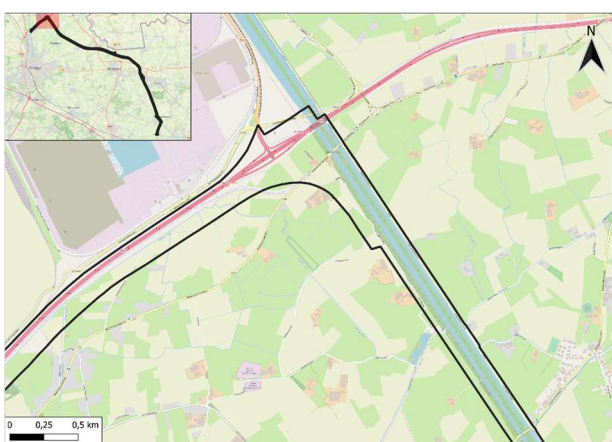
Ter hoogte van Maldegem komt het Leopoldkanaal, dat van Assenede (Boekhoute) richting Heist en Zeebrugge loopt, naast het Schipdonkkanaal te liggen. De kanalen zijn ook gekend als de Stinker (Schipdonkkanaal) en de Blinker (Leopoldkanaal). De Stinker dankt zijn naam aan het in het verleden door de vlasindustrie vervuilde water. Op vandaag valt hier niets meer van te merken.

Het kanaal heeft naast een sterke landschappelijke betekenis vandaag ook een toeristisch-recreatieve betekenis, in hoofdzaak als fiets- en wandelroute.

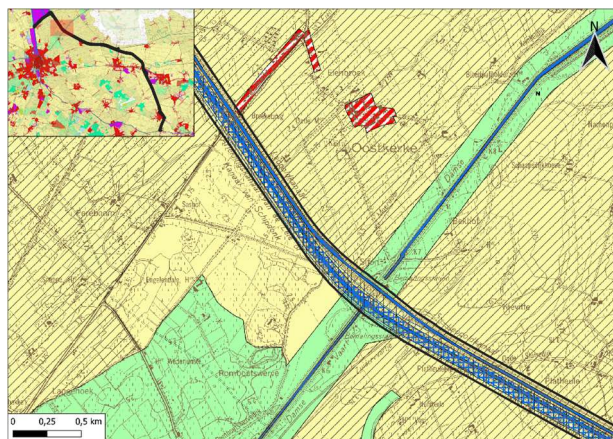
Het Schipdonkkanaal is bevaarbaar voor schepen van max. 300 ton tussen Schipdonk en de stuw van Balgerhoeke. Voorbij de stuw is het kanaal niet meer bevaarbaar voor dergelijke grote schepen, vanaf daar kan enkel nog pleziervaart en beroepsvaart voor personen en beperkt transport.

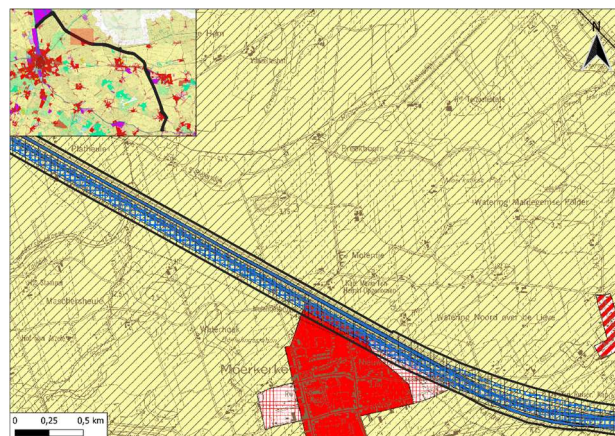
Figuur 5-1 Situering plangebied ter hoogte van Dudzele (Brugge)

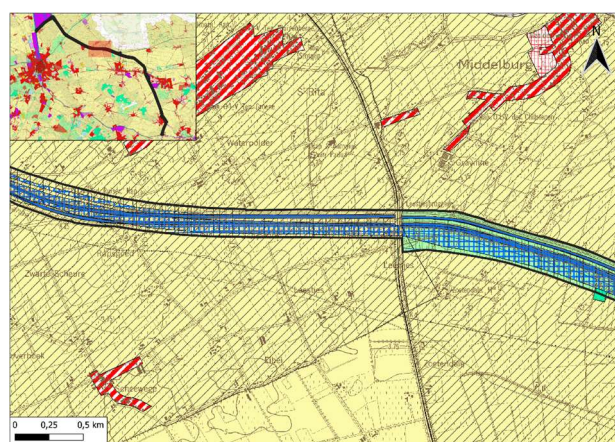
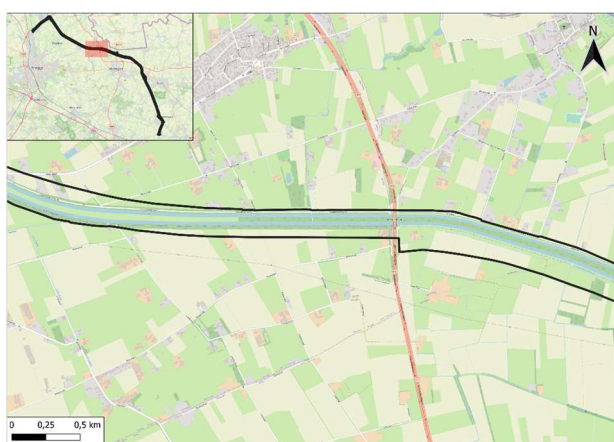
Figuur 5-2 Situering plangebied ter hoogte van de Dudzelebrug (Brugge, Knokke-Heist)

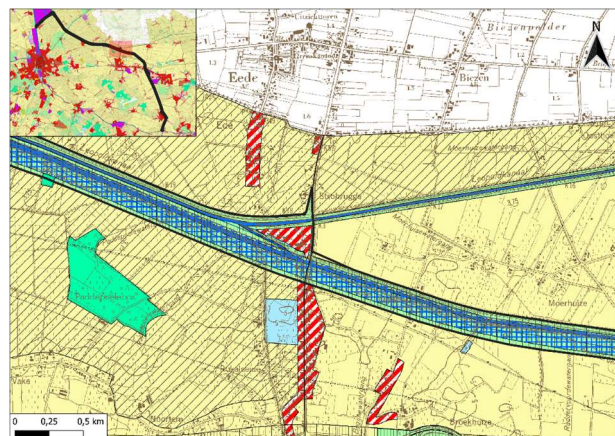
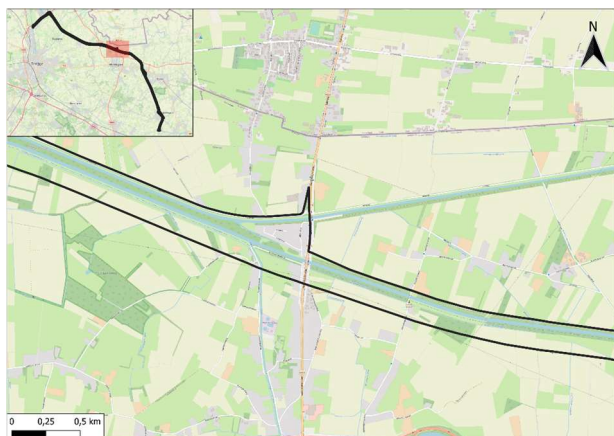
Figuur 5-3 Situering plangebied ter hoogte van de Siphon (Brugge, Damme)

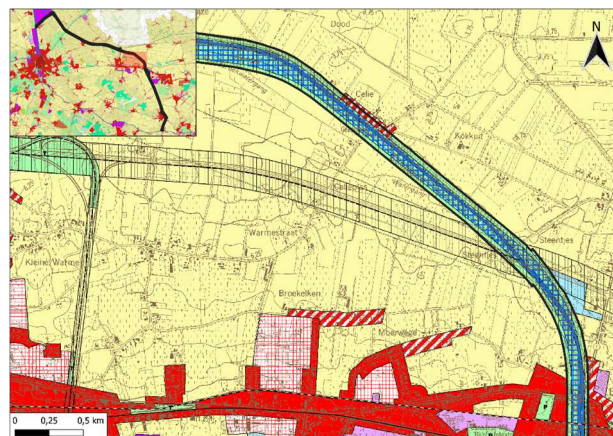
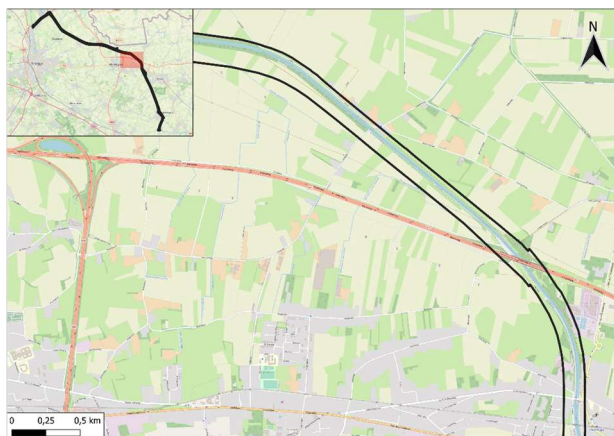
Figuur 5-4 Situering plangebied ter hoogte van Moerkerke (Damme)

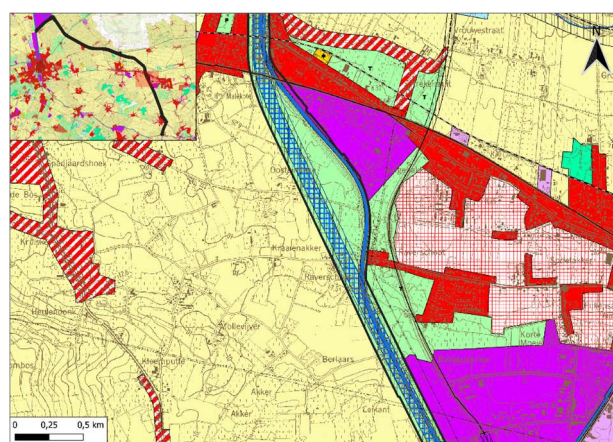
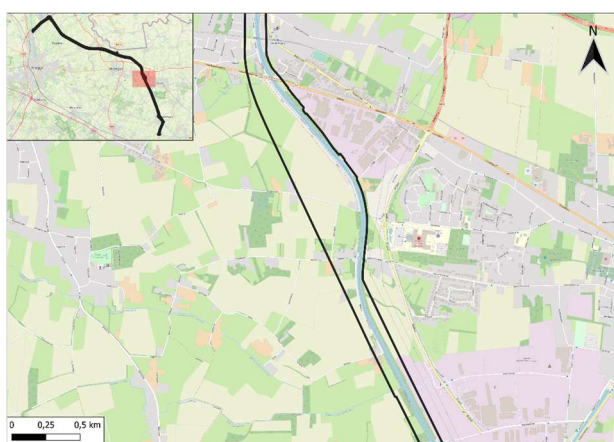
Figuur 5-5 Situering plangebied ter hoogte van de Leestjesbruggen (Damme, Maldegem)

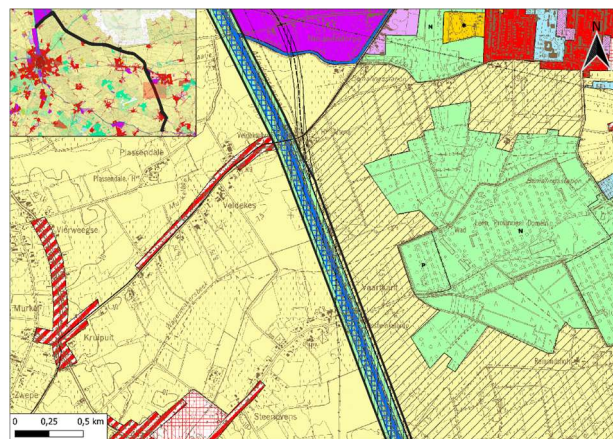
Figuur 5-6 Situering plangebied ter hoogte van Strobrugge (Maldegem)

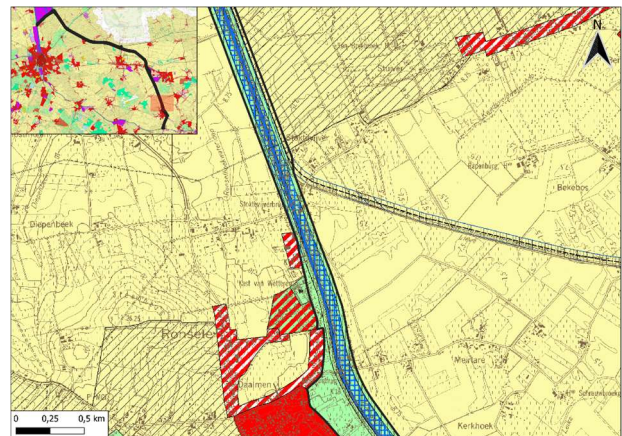
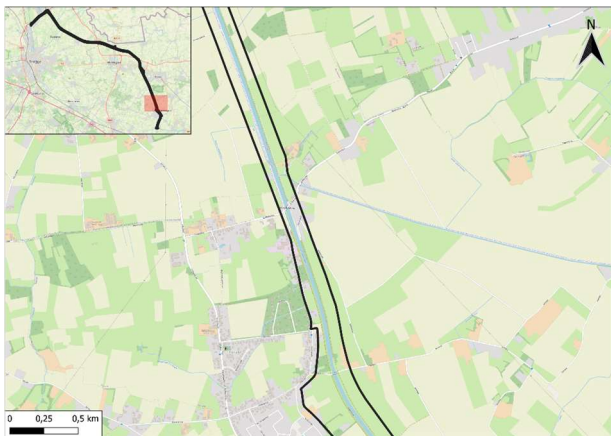
Figuur 5-7 Situering plangebied ter hoogte van Celieplas (Maldegem, Sint-Laureins, Eeklo)

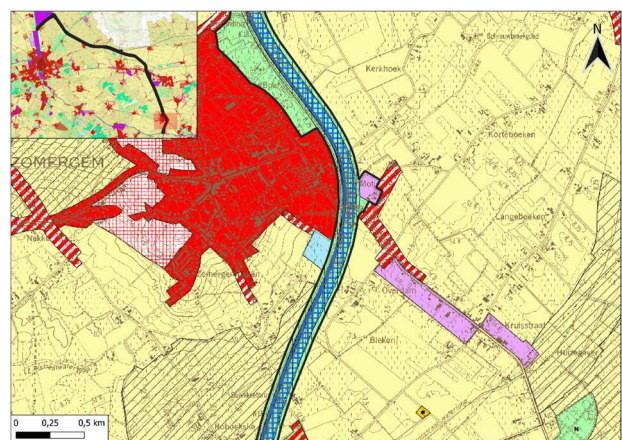
Figuur 5-8 Situering plangebied ter hoogte van Balgerhoeke (Maldegem, Eeklo)

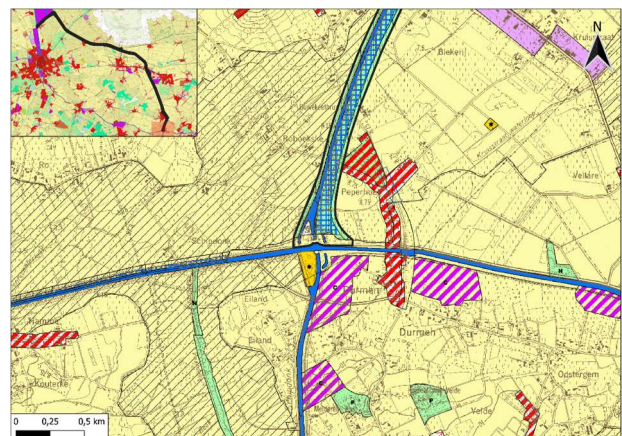
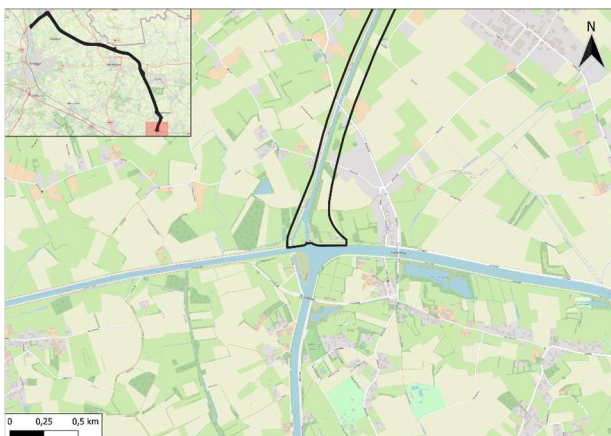
Figuur 5-9 Situering plangebied ter hoogte van het Leen (Maldegem, Eeklo, Lievegem)

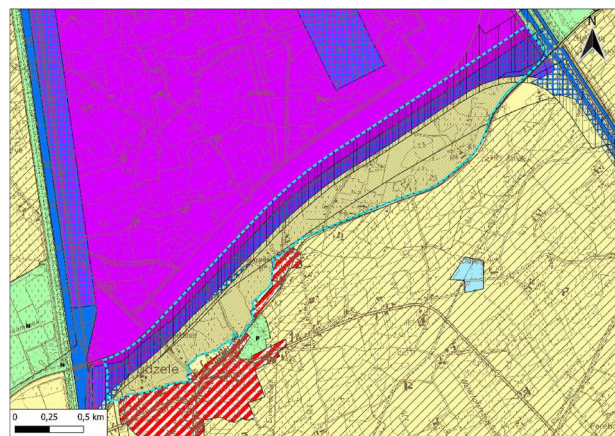
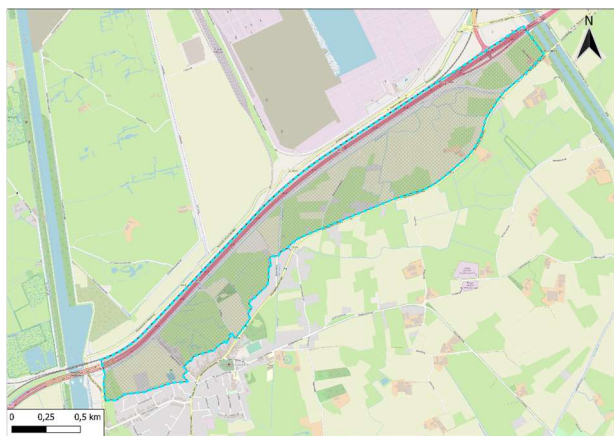
Figuur 5-10 Situering plangebied ter hoogte van Stoktevijver (Lievegem)

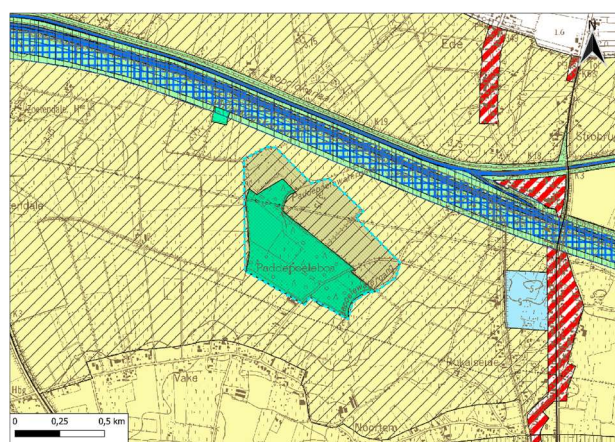
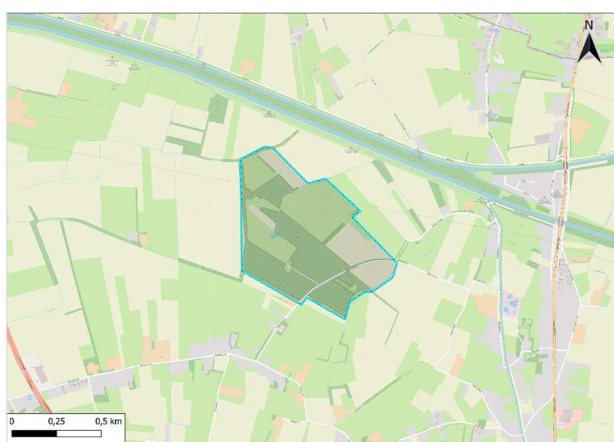
Figuur 5-11 Situering plangebied ter hoogte van Zomergem (Lievegem)

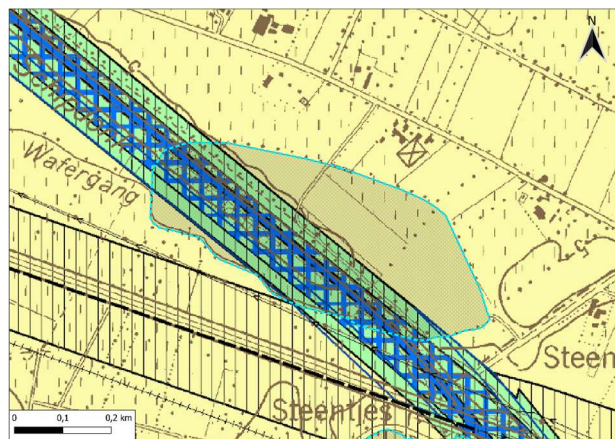
Figuur 5-12 Situering plangebied ter hoogte van het Kanaal Gent – Oostende (Lievegem, Deinze)

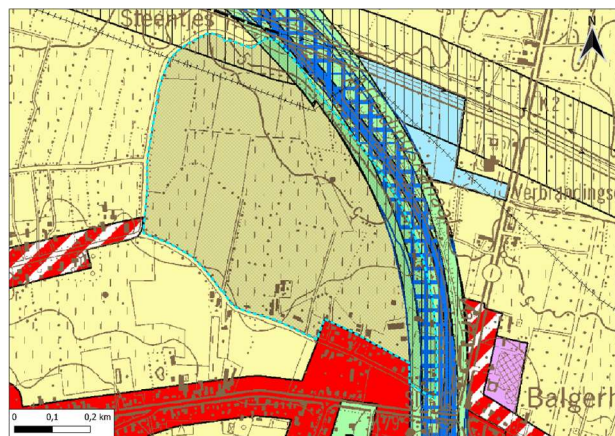
Figuur 5-13 Situering te onderzoeken gebied poldergraslanden (Brugge)

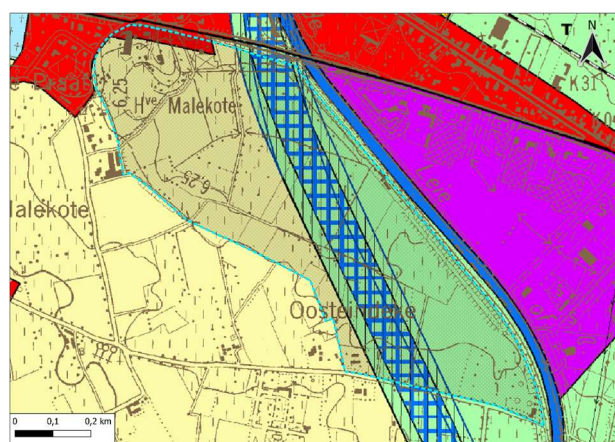
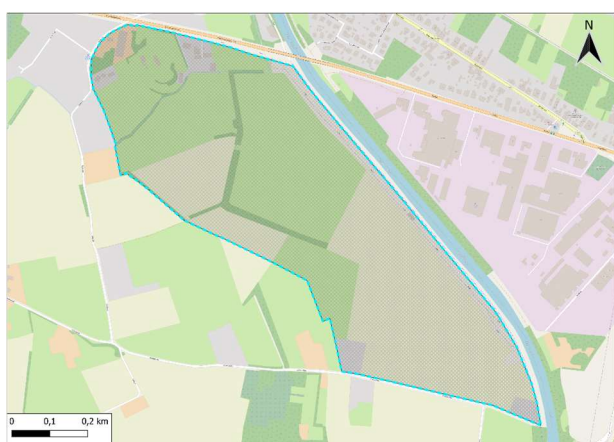
Figuur 5-14 Situering te onderzoeken gebied Paddepoelebos (Maldegem)

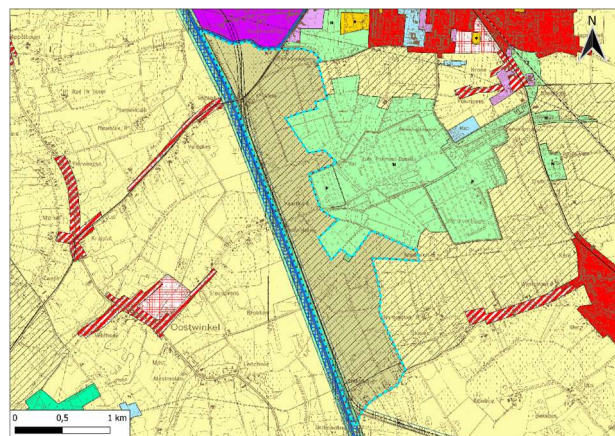
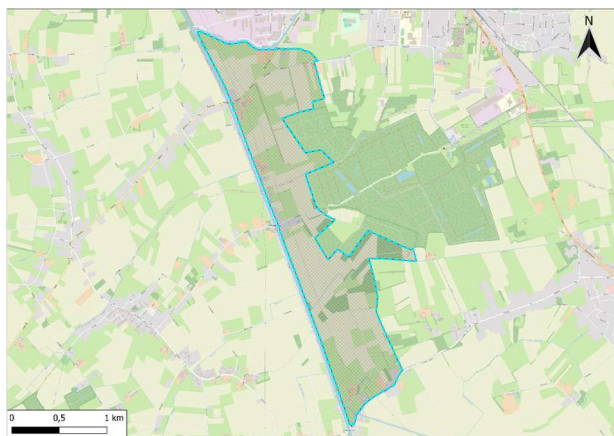
Figuur 5-15 Situering te onderzoeken gebied Celieplas (Maldegem, Sint-Laureins)

Figuur 5-16 Situering te onderzoeken gebied Balgerhoeke (Maldegem)

Figuur 5-17 Situering te onderzoeken gebied Malekote (Maldegem)

Figuur 5-18 Situering te onderzoeken gebied het Leen (Eeklo, Lievegem)

5.2 Bestaande juridische toestand

Kaart 2 Bestaande juridische toestand: gewestplan, gewestplanwijzigingen en ruimtelijke uitvoeringsplannen (bijlage 2)
Kaart 3 Bestaande juridische toestand: andere plannen (bijlage 2)

Plan	Naam
Gewestplan(nen) of gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen	Gewestplan Eeklo - Aalter (KB 24/03/1978) Gewestplan Gentse en Kanaalzone (KB 14/09/1977) Gewestplan Brugge – Oostkust (KB 07/04/1977) Aardgasleiding: Zomergem – Voeren (BVR 09/12/1997) Infrastructuur + Ryckvelde (BVR 19/09/1996) Opheffing van reservatiestroken die in overdruk zijn afgebakend in gewestplannen of algemene plannen van aanleg (BVR 14/12/2018) GRUP Afbakening Zeehavengebied Zeebrugge (BVR 19/06/2009) GRUP Optimalisatie hoogspanningsnet in Vlaanderen (BVR 13/07/2012) GRUP Zone voor windturbines Maldegem (BVR 13/03/2009) GRUP leidingstraat Zomergem-Zelzate (BVR 19/11/2004) GRUP Leidingsstraat Kluizen-Eeklo (BVR 01/09/2006)
Provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen	Solititaire vakantiewoningen – Brugge-Oostende (05/06/2015) Windlandschap Maldegem Eeklo (29/04/2015) RWZI Eeklo (12/06/2007) Afbakening kleinstedelijk gebied Eeklo (14/02/2011) Zuidelijke omleiding R43 Eeklo (10/05/2011)
Gemeentelijke plannen van aanleg of ruimtelijke uitvoeringsplannen	BPA Durmen (Deinze 11/06/1999, aangrenzend) BPA Zonevremde bedrijven fase 1 (Maldegem 05/12/2001) BPA Zonevremde bedrijven Zomergem (Lievegem 30/01/2003) gRUP Zonevremde bedrijven Zomergem 2^e fase (Lievegem 21/09/2006, aangrenzend) gRUP Buffer Dudzele (Brugge 11/06/2015) gRUP RUP Vaardeken (Deinze 14/07/2005) gRUP Zonevremde handel en horeca (Maldegem 26/11/2015)
Verkavelingsvergunningen	Vier verkavelingen vallen volledig binnen het plangebied, veertien vallen er gedeeltelijk binnen en elf verkavelingen voor slechts een klein stuk. Twee verkavelingen vallen volledig binnen de te onderzoeken gebieden: Poldergraslanden en Malekote, vier verkavelingen vallen slechts voor een klein stuk binnen het te onderzoeken gebied Poldergraslanden.
Beschermde monumenten	Bunkers Weerstandsnest Ludendorf (MB 26/02/2007) Damse Vaart met kanaalbeplanting van opgaande populieren (aangrenzend) (MB 02/02/2017) Duitse bunker met open gevechtsstelling (Middelburg) (MB 25/04/2018) Duitse betonnen post kanonstelling (Middelburg) (MB 25/04/2018) Duitse bunker (Middelburg) (MB 25/04/2018) Duitse flankerende bunker met observatiepost Leopoldkanaal (Middelburg) (MB 25/04/2018) Duitse bunker Afleidingskanaal van de Leie (Middelburg) (MB 25/04/2018) Duitse bunker Afleidingskanaal van de Leie (Middelburg) (MB 25/04/2018) Spoorwegbrug over Schipdonkkanaal (Balgerhoeke) (Mb 9/06/2004) Hoeve met losse bestanddelen: woonhuis en schuur (Lievegem) (MB 10/11/1995) Loop van de Lieve met rechttertrekweg (MB 19/05/2005)
Beschermde dorpsgezichten en beschermde landschappen	Hoeve met losse bestanddelen en omgeving (Lievegem) (10/11/1995)
Ankerplaatsen	Polders nabij Dudzele (in herziening) Damse Vaart met omgevende polders, Fort van Beieren en kreken van Lapscheure (in herziening) Het Leen
Vogelrichtlijngebieden (SBZ-V)	Poldercomplex BE2500932
Habitatrichtlijngebieden (SBZ-H)	Bossen en heiden van zandig Vlaanderen: oostelijk deel BE2300005
Ramsargebieden	geen
Gebieden van het duinendecreet	geen

Plan	Naam
Gebieden van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) en van het Integraal Verwevings- en Ondersteunend Netwerk (IVON)	Het Bellebargiebos en Het Leen
Vlaamse of erkende natuurreservaten	Stadswallen van Damme (Natuurbeheerplan type 4)
Bosreservaten	geen
Beschermingszones grondwaterwinning	geen
Bevaarbare waterlopen	Kanaal Brugge - Zeebrugge Schipdonkkanaal Leopoldkanaal Zijarm Leopoldkanaal Kanaal van Brugge naar Sluis – Damse Vaart Vaart van Eeklo Kanaal van Gent naar Oostende
Onbevaarbare waterlopen	<u>Categorie 1</u> 'T Liefken (O452), Zuidervaartje (WH.10.), Zwinnevaart (WH.8.) <u>Categorie 2</u> Lijkstroomwaterloop (O461), O458a, Waterloop Der Bergen (O458), O451, Diepenbeek (O449), O430, Wagemakersbeek (O447), Loop van het Hollebeekstraatje (O443), Watergang van de grote leegte (O440), O439, O438, O433a, O433a1, O433b, Beke (O433), Watergang Van De Galgenakker (O436), Noordbroekwatergang (O413), Begijnwatergang (O414), Ede (O412), Donksebeek (O404), Papenkreek (O8363), WH.17.1., WH.17.2., WH.17., Verloren Kreek (WH.18.), Hoge Watering (WH.16.), WH.15., WH.13.A., WH.14., Het Geleed (WH.12.), Stampershoekbeek (WH.11.), Moerader (WH.8.1.), Rombautswerve (WH.7.), Reigaertsbeek (WH.7.1.), WH.8.2., Ronselarebeek (WH.6.), WH.6.2., WH.5.A., Zijdelingsevaart (WH.6.3.), Zivoordebeek (WH.6.3.4.), Eivoordebeek (WH.6.3.6.), WH.6.3.8. <u>Categorie 3</u> O456o, O456b, O456c, Ronselhoekwaterloop (O451a), O430a, O430b, O447a, Noordbroekwatergang (O413), Moerhuizenwatergang (O8361), Ruderwordewatergang (O415), O413c, Motebeek (O427), Paddepoelwatergang (O410, O410a), Vaardeken (O8364), O404a, <u>Polder of wateringsgracht</u> Stoktevijverswaterloop (O1Z), Teemschegracht (O6ZOM), Brakeleiken (O7ZOM), O4452Ad, O35EEK, O36EEKa, OSL27C, O413.7, O413.1, O410.1, O410a.1, O410a.2, O410a.3, O410a.3.1, O404a.2.1, WH.17.3., WH.18.2.4., WH.18.2., WH.14.1., WH.11.1., WH.20., Eindebeek (WH.9.), WH.7.2., WH.6.1., WH.6.3.2., WH.5.B., WH.6.3.3., WH.6.3.4.1., WH.6.3.4.1.1., WH.6.3.7.
Gewestwegen	N499
Spoorwegen	Brugge-Eeklo

5.3 Bestaande feitelijke toestand

Het Schipdonkkanaal doorkruist delen van het West- en Oost-Vlaamse landschap. Het gebied waarin het Schipdonkkanaal gesitueerd is, heeft niet overal hetzelfde karakter. Van noord naar zuid gaat het om de volgende gebieden:

- het poldergebied tussen Dudzele en de zeehaven
- de kustpolders
- de agrarische gebieden van de zandstreek
- de doortocht door het stedelijk gebied Eeklo
- zuidelijk agrarisch deelgebied tussen het stedelijk gebied van Eeklo en het kanaal Gent-Oostende (met de kern van Zomergem ten westen van het Schipdonkkanaal);

In West-Vlaanderen scheiden het Schipdonk- en Leopoldkanaal vanaf de zee de haven van Zeebrugge af van de ten oosten gelegen polders. Daarna dwarsen de kanalen de polders rond Dudzele en Damme om daarna de zandstreek in Oost-Vlaanderen te bereiken.

De oostelijke grens van de Zeehaven is, samen met naastliggende kanalen, een lijnvormig element in het landschap en beiden vormen een zeer duidelijk grens met de ten oosten gelegen polders rond Knokke-Heist. Ook ten zuiden van de A11 loopt het kanaal doorheen de kustpolders die gekenmerkt worden door een vlak

open landbouwlandschap met wijdse vergezichten, kleine kerndorpen en verspreide alleenstaande bebouwing. Binnen het polderlandschap zijn nog dijken aanwezig die in de bewoners beschermden tegen overstromingen en zorgden voor vruchtbare polders.

De reservatiestroken van het Schipdonkkanaal buigen ter hoogte van de haven en de A11 af richting het Boudewijnkanaal. Aangezien deze verbinding nooit gerealiseerd is, vormt de verhoogde A11 hier de landschappelijke grens tussen het zeehavengebied en de kustpolders. Bij het Boudewijnkanaal ligt de kern van Dudzele die met een snipper van de oorspronkelijke polders is afgescheiden van het zeehavengebied en de A11.

Nabij Damme doorsnijden het Schipdonkkanaal en het Leopoldkanaal de Damse vaart. Vanuit de lucht zijn duidelijk de overblijfselen van de stervormige vesting rondom Damme aanwezig. Het landschap rondom Damme is zeer waterrijk en de Damse Vaart, het Leopoldkanaal en het Schipdonkkanaal komen samen aan de Siphon. Hier is de middenberm tussen de twee kanalen breder en stroomt de Damse Vaart onder de kanalen door. Deze werd grotendeels aangelegd in de historische bedding van het Zwin. Langs de kanalen en waterwegen is een historische aanwezigheid van hoogstammige boomstructuren. Deze dragen bij tot de visuele compartimentering van het anders relatief open en weidse landschap.

Langs de kanalen zijn in West-Vlaanderen de dorpskernen van Ramskapelle, Oostkerke en Moerkerke gelegen, waarbij Moerkerke onmiddellijk aan het kanaal paalt.

In Oost-Vlaanderen vormt het Schipdonkkanaal grosso modo geomorfologisch de grens tussen twee fysisch geografische streken binnen zandig Vlaanderen:

- De Vlaamse Vallei, een vlak gebied met een uitgesproken microrelief en een dik kwartair dek.
- Cuesta Zomergem-Oedelem: hierop is de kwartaire bedekking dun, waardoor de invloed van de tertiaire kleiige ondergrond op het huidig reliëf goed merkbaar is. Het is een licht golvend landschap met duidelijke taluds langs de zuid- en ooststranden. Het sluit aan bij de oude veldgebieden van het Bulkskampveld, Aalterveld en Maldegemveld.

De dorpskern van Zomergem is gelegen op de voornoemde cuesta en ligt een vijftiental meter hoger dan het Schipdonkkanaal. Ter hoogte van Eeklo doorsnijdt het Schipdonkkanaal de dekzandrug Maldegem-Eeklo, dat hier een verstedelijkte band tussen Maldegem en de stadskern van Eeklo vormt. Ten noorden ervan loopt het kanaal doorheen het traditionele Meetjesland met zijn typische lineaire gehuchten en dorpen.

Ongeveer ter hoogte van de monding van de Eede, een waterloop die ontspringt op de cuesta van Maldegem-Zomergem komt het Leopoldkanaal bij het Schipdonkkanaal en loopt dan parallel met het Schipdonkkanaal in westelijke richting tot in Zeebrugge. Het Leopoldkanaal zorgt voor de afwatering van de Oost-Vlaamse Scheldepolders ten noorden van Eeklo.

Doordat het kanaal over de volledige lengte begeleid wordt door hoogopgaand groen (overwegend populieren) vormt het kanaal landschappelijk een duidelijk visueel lineair element.

Noordelijk agrarisch gebied van Maldegem – Sint-Laureins. Ten noorden van de N49 loopt het Schipdonkkanaal door een uitgestrekt en homogeen aaneengesloten landbouwgebied. Het betreft een vrij vlak en laag gelegen gebied. Het landschap wordt gekenmerkt door smalle, opstreckende percelen of 'meetjes', omzoomd met knotwilgenrijen.

Ongeveer ter hoogte van de monding van de Eede, een waterloop die ontspringt op de cuesta van Maldegem-Zomergem komt het Leopoldkanaal bij het Schipdonkkanaal en loopt dan parallel met het Schipdonkkanaal in westelijke richting tot in Zeebrugge. Het Leopoldkanaal zorgt voor de afwatering van de Oost-Vlaamse Scheldepolders ten noorden van Eeklo.

Ter hoogte van het stedelijk gebied van Eeklo. Waar het Schipdonkkanaal de dekzandrug Maldegem – Stekene dwarst, vormt zij de westelijke grens van het stedelijk gebied van Eeklo. De stedelijke bebouwing van Eeklo is geënt op de N9 Gent-Eeklo-Brugge, in oorsprong een oude Romeinse Heirweg op de dekzandrug. De industriële activiteiten van de bedrijventerreinen Nieuwendorpe en Kunsthal palen aan het Schipdonkkanaal. Uitbreiding van deze bedrijventerreinen, waarbij het gebied tussen deze terreinen zou worden ontwikkeld, is voorzien via het provinciaal RUP afbakening kleinstedelijk gebied Eeklo. Hier heeft het

kanaal ook een recreatieve functie met de aanwezigheid van de stedelijke jachthaven (verdeeld over twee aanlegplaatsen, waarvan één langsheen het Schipdonkkanaal en één langsheen de aftakking naar Eeklo).

Ter hoogte van het gehucht Raveschoot volgen de reservatiestroken niet de huidige gebogen loop van het Schipdonkkanaal, maar volgt een recht tracé.

Ten noorden van de N9 bevindt zich de woonkern Balgerhoeke. De kleine kern van Balgerhoeke bestaat uit twee vergroeide woonlinten langsheen de Balgerhoekestraat en de Pastoor Bontestraat, en bestaat uit een overwegend open bebouwing. De bebouwing loopt door over het kanaal in westelijke richting op het grondgebied van Adegem (deelgemeente Maldegem). Hier bevinden zich tientallen woningen, maar ook bedrijven binnen de reservatiestroken.

Ten noorden van de kern van Balgerhoeke vinden we grootschalige, milieubelastende functies langsheen het Schipdonkkanaal terug, nl. een afvalverbrandingsoven en waterzuiveringsstation.

De bebouwing in dit gebied komt zeer verspreid voor, naast enkele woonlinten, zoals langsheen de N410 Aardenburgkalseide en het gehucht Celie (grondgebied Sint-Laureins).

Het Zuidelijk agrarisch gebied van Zomergem is een zeer open agrarisch landschap. De openheid van het landschap is grotendeels het gevolg van twee ruilverkavelingen in de jaren zestig van de vorige eeuw, waarbij een groot deel van de kleine landschapselementen in het algemeen en de oorspronkelijke perceelsrandbegroeiing in het bijzonder verdwenen om plaatste maken voor een nieuwe kavelindeling, aanleg van ontsluitingswegen en een nieuw grachtenstelsel. Enkel ten zuiden van de kern van Zomergem kan men het oorspronkelijk gesloten bulkenlandschap nog waarnemen.

Doordat het kanaal over de volledige lengte begeleid wordt door hoogopgaand groen (overwegend populieren) vormt het kanaal landschappelijk een duidelijk visueel lineair element.

Naast de kern van Zomergem – Ronsele komen er verschillende kleine, lineaire woonconcentraties voor. Het Schipdonkkanaal vormt de oostelijke grens van de kern van Zomergem. De kern ligt op de cuestasrug aan de samenloop van een aantal wegen, en is vrij compact met verweving van residentiële, commerciële, ambachtelijke en dienstverlenende functies. De kleinere deelgemeente Ronsele is door residentiële verkavelingen mettertijd vergroeid met de kern van Zomergem. Enkel ter hoogte van Motje (Motjesbrug) loopt een uitloper van de kern door over het Schipdonkkanaal. Hier komen naast een aantal woningen ook ambachtelijke bedrijven voor binnen de reservatiestroken.

Waar de Lieve uitmondt in het Schipdonkkanaal bevindt zich het gehucht Stoktevijver (ten oosten van het Schipdonkkanaal). Ook hier vallen meerdere woningen binnen de reservatiestroken. Ook rond de Oostwinkelbrug komt een concentratie van woningen voor, het merendeel ervan eveneens ten oosten van het kanaal.

6 Relatie met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en andere structuurplannen

6.1 Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen

Het Schipdonkkanaal in het RSV

Het Schipdonkkanaal is één van de mogelijke alternatieven in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) voor het verbeteren van de verbinding van de haven Zeebrugge via het water. In het RSV is voorzien dat die optie moet afgewogen worden met de andere alternatieven zoals de kustzeevaart. Het Ruimtelijk structuurplan Vlaanderen bevat concreet volgende beleidsuitspraak over het Schipdonkkanaal:

“Om in de toekomst een waterweg met een internationale verbindingsfunctie tussen de zeehaven en het hoofdwatwegennet mogelijk te maken, worden drie mogelijke alternatieven gereserveerd. Deze zijn met name:

- 1) de verbetering van het kanaal Gent-Brugge;
- 2) de verbinding tussen Zeebrugge en het kanaal Gent-Terneuzen;
- 3) de uitbouw van de kustvaart op de Scheldemonding.

Slechts in de mate dat de bestaande inlandse vaarwegen onvoldoende capaciteit en kwaliteit (geringe tonnage) zouden bieden voor het inlands transport, moet de uitbouw van een nieuw kanaal (met name het Schipdonkkanaal) of de modernisering van het bestaande kanaal Gent-Brugge worden overwogen.”

De door Vlaanderen, Nederland en de Belgische Federale Regering op 5 december 2022 ondertekende intentieverklaring m.b.t. de estuaire vaart verdwijnt de noodzaak tot een aanpassing van het Schipdonkkanaal met het oog op een betere bereikbaarheid voor schepen tussen het binnenland en Zeebrugge. Het schrappen van de reservatiestroken is dus in overeenstemming met de bepalingen opgenomen in het RSV.

Het schrappen van de reservatiestroken voor het Schipdonkkanaal, en daarmee van de uitbreidingsmogelijkheden als waterweg impliceert geen beleidsuitspraak over de nood aan een volwaardige verbinding tussen de haven van Zeebrugge en het binnenland. Die noodzaak is opgenomen in het RSV en blijft behouden.

Afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur

De Vlaamse Regering besliste op 7 december 2001 de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur uit te voeren in twee fasen. In de eerste fase werd gewerkt op twee sporen:

- spoor ‘decreet natuurbewoud’: afbakening van grote eenheden natuur (GEN) en grote eenheden natuur in ontwikkeling (GENO) als onderdelen van het Vlaams ecologisch netwerk (VEN)
- spoor ‘decreet ruimtelijke ordening’: opmaak van gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen voor bestemmingswijzigingen van agrarisch gebied naar natuurgebied of omgekeerd binnen de consensusgebieden.

De afbakening van de gebieden van de agrarische en natuurlijke (incl. bos) structuur wordt sinds 2004 systematisch aangepakt via gebiedsgerichte planningsprocessen in 13 buitengebiedregio's. In overleg met gemeenten, provincies en belangengroepen wordt een ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos opgesteld die vervolgens het kader vormt voor de opmaak van concrete afbakeningsplannen.

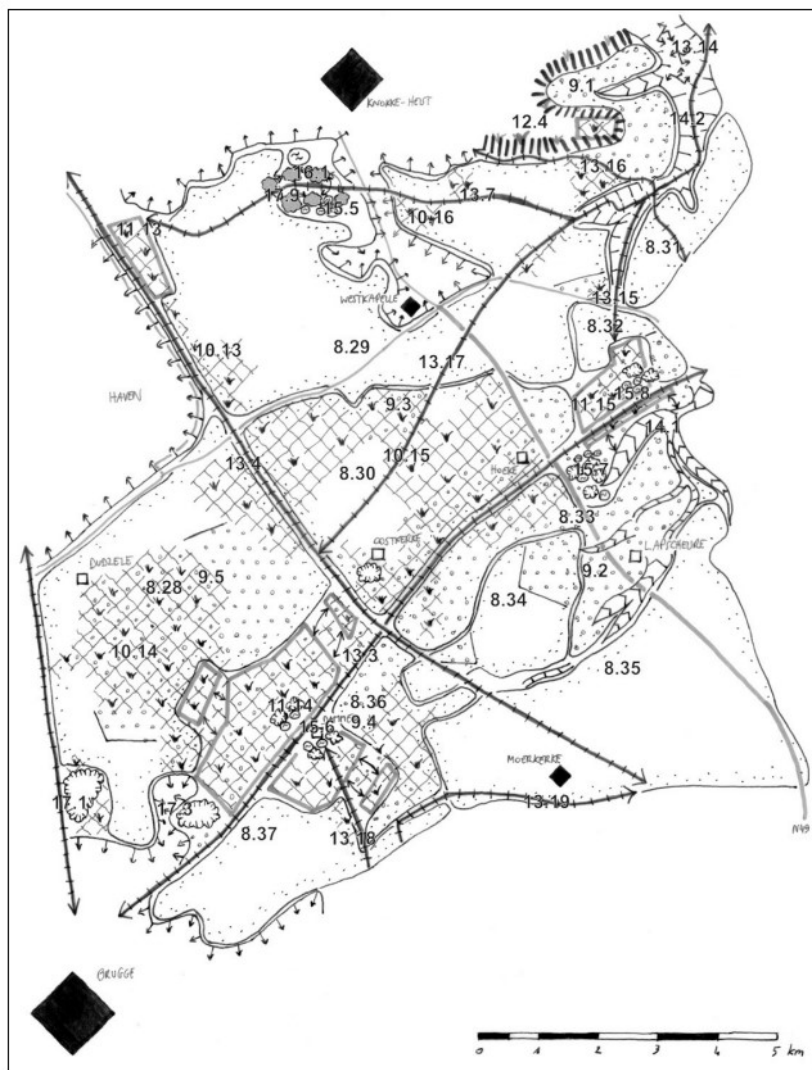
Ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos voor de regio Kust, Polders en Westhoek

In uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen stelde de Vlaamse overheid in 2005 een ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos op voor de regio Kust, Polders en Westhoek

Op 31 maart 2006 nam de Vlaamse Regering kennis van deze visie en keurde ze de beleidsmatige herbevestiging van de bestaande gewestplannen voor ca. 95.200 ha agrarisch gebied én een operationeel uitvoeringsprogramma goed.

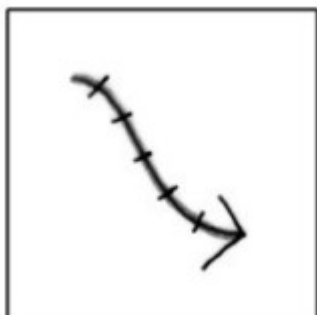
Het Schipdonkanaal is een dermate grote lijnstructuur dat deze doorheen heel wat gebieden stroomt en er deel van uitmaakt. Het is dan ook belangrijk om binnen de nota de voor het plangebied belangrijke punten mee te nemen.

Het Schipdonkanaal stroomt door het deelgebied Kustpolders.

Figuur 6-1 Gewenste ruimtelijke structuur Kustpolders, deelgebied B7

Voor het GRUP zijn volgende ruimtelijke concepten van belang:

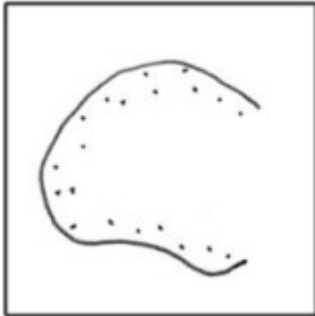

Ontwikkelen van landschappelijk en ecologisch waardevolle lineaire elementen met recreatief medegebruik:

- De belangrijke ruimtelijk structuurbepalende waterverbindingen moeten instaan voor de afwatering van de polders, maar moeten ook een rol opnemen binnen het integraal waterbeheer. Ze kunnen een potentieel bieden voor de ontwikkeling van watergebonden natuur- en landschapswaarden met een recreatieve functie.
- Natte en droge lineaire landschapselementen hebben potenties als landschapsecologische en recreatieve verbinding. Recreatieve mogelijkheden

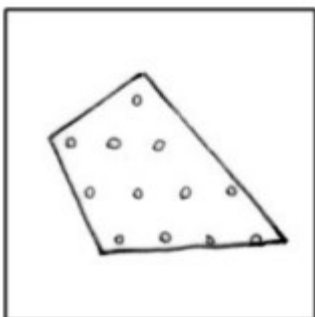
situëren zich op het vlak van fiets- en wandeltoerisme, en op een aantal waterlopen ook op het vlak van toervaart en roeisport, dit in evenwicht met de ruimtelijke en ecologische draagkracht. In de polders bieden dijken, kreken, vaarten en sloten goede mogelijkheden voor de versterking van de natuurlijke en landschappelijke structuur.

- **Betrokken in het GRUP:** 13.4 Leopoldkanaal

Groot aaneengesloten grondgebonden landbouwgebied als ruimtelijke drager in de polders:

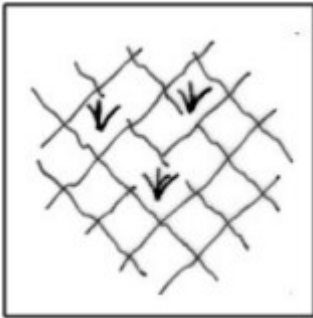
- Grote delen van het poldergebied vormen aaneengesloten samenhangende landbouwgebieden waarin grondgebonden landbouw als ruimtelijke drager erkend en gevrijwaard wordt.
- De aaneengesloten gebieden worden zoveel mogelijk vrijgehouden van bebouwing, dit in eerste instantie ten behoeve van het in stand houden van een kwalitatieve en weinig versnipperde landbouwstructuur. Nieuwe bedrijven en herlokalisatie van bedrijven dient bij voorrang te gebeuren in aansluiting bij bestaande bebouwing. Bestaande bedrijven dienen voldoende ontwikkelingsmogelijkheden te krijgen.
- Intensivering door overschakeling naar strikt grondloze activiteit is uitgesloten. De open polder wordt gevrijwaard van glastuinbouw. Grondloze activiteiten kunnen wel geconcentreerd ingeplant worden in versnipperde gebieden aansluitend bij kernen in de overgang naar de zandstreek.
- In het landbouwgebied moet gestreefd worden naar het behoud en de ontwikkeling van een raamwerk van kleine landschapselementen alsook naar het behoud en herstel van cultuurhistorische relictten en het bouwkundig erfgoed, zodat een ecologische en landschappelijke basiskwaliteit gegarandeerd wordt.
- In het landbouwgebied zijn voorzieningen mogelijk voor vormen van recreatief medegebruik met een laagdynamisch karakter.
- De nederzettingen en het omgevende landbouwlandschap moeten hun identiteit kunnen bewaren. Het groene karakter van de dorpen als kleinschalige toeristische elementen moet versterkt worden.
- **Betrokken in het GRUP of in de verder te onderzoeken gebieden:** 8.28 Polders bij Dudzele, 8.36 Stampershoek

Behoud van de gave polderlandschappen en markante terreinovergangen:

- Een aantal polderlandschappen bezitten een uitgesproken landschappelijke en cultuurhistorische waarde die vaak samenhangt met het voorkomen van aaneengesloten landbouwgebieden of ecologisch waardevolle elementen. Het is dan ook van belang de herkenbaarheid van deze nog gave polderlandschappen en hun relictelementen in stand te houden, dit zowel inzake bodembebruik, bebouwing als kleine landschapselementen.
- Deze landschappelijke gehelen zijn opgehangen aan in stand te houden elementen als waterlopen en grachtenstelsels, kreken, dijken, hoeves, schuren, forten, mottes, bomenrijen, houtkanten, knotbomenrijen, poelen, microreliëfrijke permanente graslanden, rietlanden, bruggen, sluizen, kerken, kapellen, kastelen, landgoederen, eendenkooien, verdedigingslinies met bunkers, droogmakerijen...
- De oorspronkelijke percelering, grachten-, wegen- en bedijkingspatronen en het historisch bodembebruik zijn herkenbare landschappelijke structuren die zoveel mogelijk bewaard moeten blijven.
- De architecturale eigenheid van het bouwkundig erfgoed van de typische polderdorpen dient behouden te blijven en vormt het uitgangspunt voor vernieuwing. De polderstrook tussen duinen en snelweg vormt een te vrijwaren en open te houden gebied, als open-ruimtebuffer tussen de verstedelijkte, versnipperde kust en het binnenland.

- Belangrijk is ook het behoud en versterking van de markante terreinovergang tussen de polders en de zandstreek en zandleemstreek, die zich naar de zandstreek toe duidelijk aftekent in het meer gesloten karakter, de aanwezigheid van zandruggen die gemarkeerd worden door groen ingeklede kastelen, hoeves en bosstructuren en door een afwijkend bodemgebruik. Deze landschappelijke kwaliteiten moeten zoveel mogelijk gevrijwaard blijven, onder meer door deze gebieden bouwvrij te houden, en kunnen plaatselijk gemarkeerd worden door onder meer aanplanten van groenstructuren.
- **Betrokken in het GRUP of in de verder te onderzoeken gebieden:** 9.4 Damme en omgevende polder9.5 Polders Dudzele

Behoud van ecologisch waardevolle graslanden in het agrarisch poldergebied:

- Delen van het poldergebied vormen aaneengesloten samenhangende landbouwgebieden waarin de landbouwactiviteit op permanente graslanden als ruimtelijke drager erkend en gevrijwaard wordt. Zowel de graslanden zelf, als de kleine landschapselementen bezitten een belangrijke ecologische kwaliteit, vaak van internationaal belang, die bewaard moet blijven.
- Er wordt gestreefd naar het in stand houden van een microreliëfrijk weidelandschap in een raamwerk van grachtenstelsels en te ontwikkelen kleine landschapselementen, waar de landbouwactiviteit moet blijven

functioneren en ondersteund wordt, maar waar de aanwezige aan grasland gekoppelde fauna en flora eveneens een plaats krijgt. Binnen dit grondgebonden landbouwgebied worden waardevolle natuur- en landschapselementen in stand gehouden en hersteld. Waterlopen worden zoveel mogelijk natuurtechnisch ingericht en op een ecologisch verantwoorde manier beheerd.

- Deze poldergebieden worden zoveel mogelijk gevrijwaard van nieuwe bebouwing. Nieuwe inplantingen van niet-grondgebonden landbouwactiviteiten, zoals glastuinbouw en intensieve veeteelt, worden uitgesloten. Structuurverbeteringen in functie van de landbouw kunnen enkel doorgevoerd worden met respect voor ecologische waarden.

- Deze poldergebieden kunnen ingeschakeld worden in een netwerk voor zacht recreatief medegebruik.

- **Betrokken in het GRUP of in de verder te onderzoeken gebieden:** 10.15 delen van de polders bij Oostkerke en Damme

Complexen van waardevolle graslanden als natuurkernen:

- Belangrijke complexen van ecologisch waardevolle graslanden moeten maximaal beschermd en in stand gehouden worden, dit omwille van de huidige hoge natuurwaarden (zowel ornithologisch als botanisch) die voorkomen in ruimtelijk grote aaneengesloten formaties, omwille van het bestaande natuurbeheer en omwille van het internationaal belang.

- Er wordt gestreefd naar het in stand houden en ontwikkelen van een microreliëfrijk, vochtig en nat weidelandschap met waterplassen en moeras in een raamwerk van grachtenstelsels en te ontwikkelen kleine landschapselementen, waar de landbouw een ondersteunende rol krijgt in het

beheer. Deze poldergebieden worden gevrijwaard van nieuwe bebouwing. Scheuren van graslanden is uitgesloten. Omzetting van akkers naar grasland wordt ondersteund.

- Waardevolle natuur- en landschapselementen worden ontwikkeld met een aangepast beheer. Waterlopen worden natuurtechnisch ingericht en op een ecologisch verantwoorde manier beheerd met respect voor het aangrenzende landbouwgebruik.
- Deze poldergebieden kunnen ingeschakeld worden in een netwerk voor zacht recreatief medegebruik.

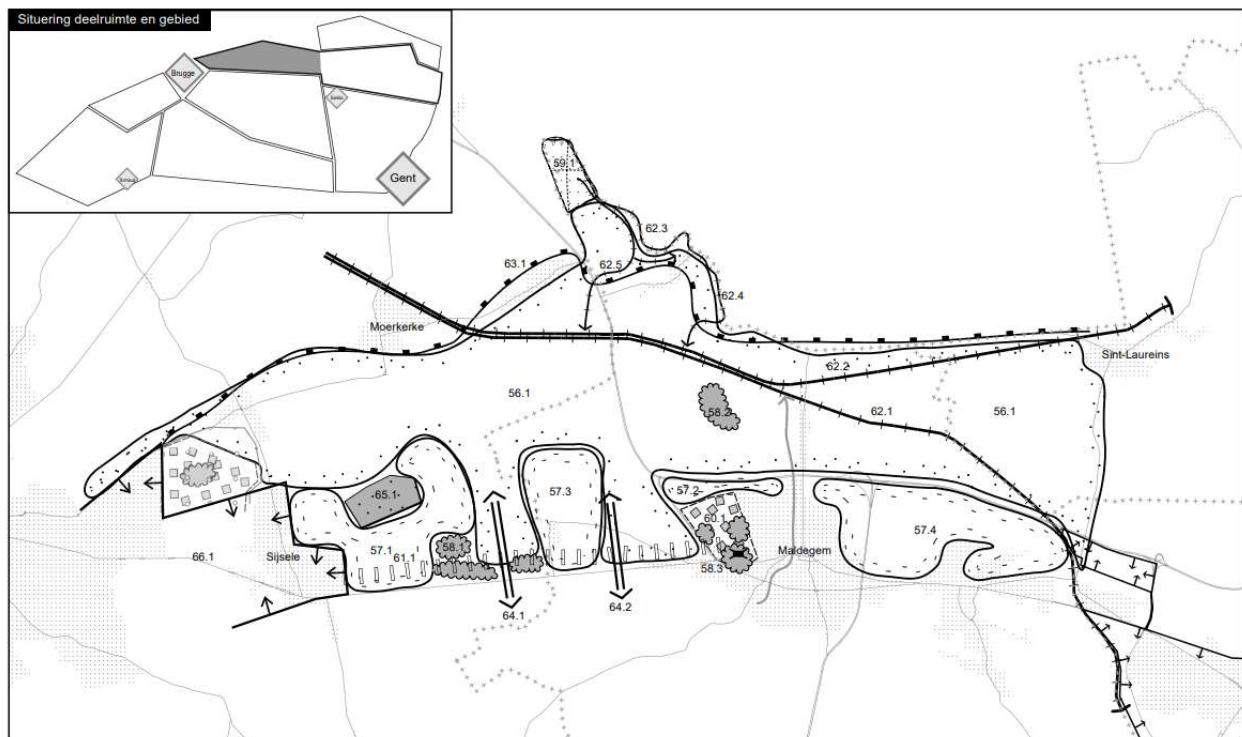
- **Betrokken in het GRUP of in de verder te onderzoeken gebieden:** 11.14 delen van de polders van Damme

Ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos voor de regio Veldgebied Brugge-Meetjesland

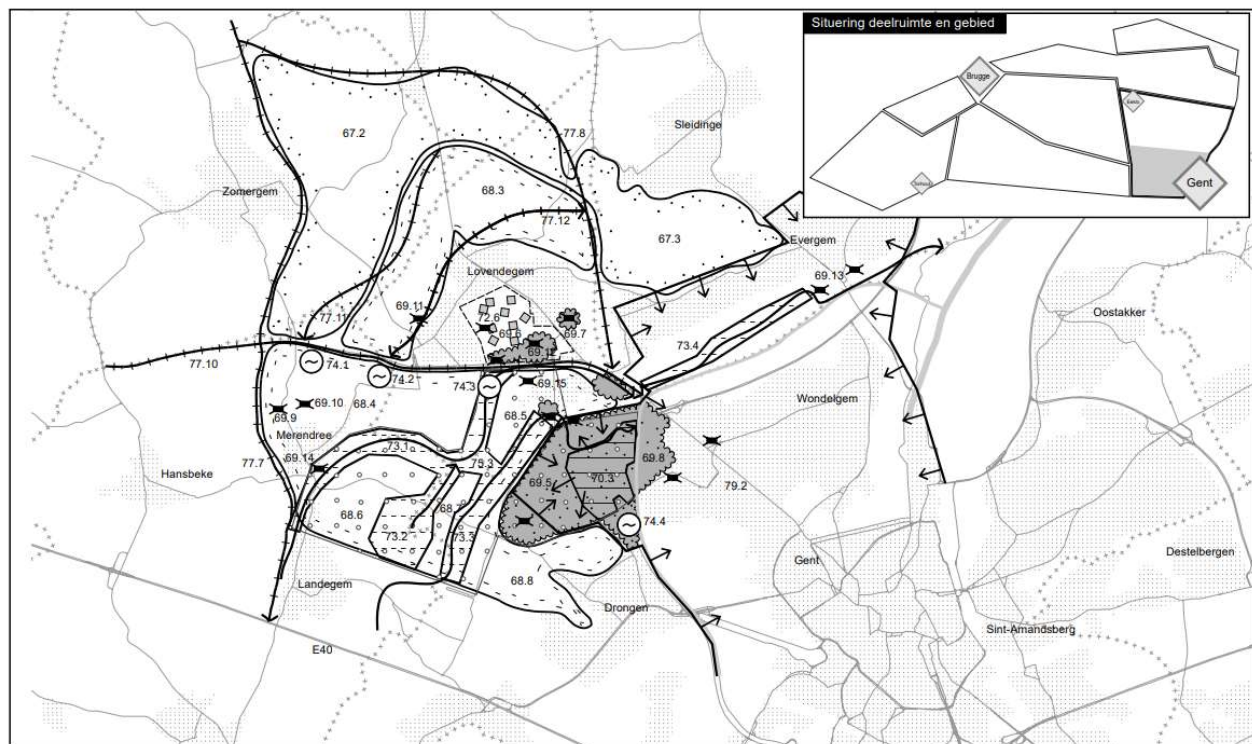
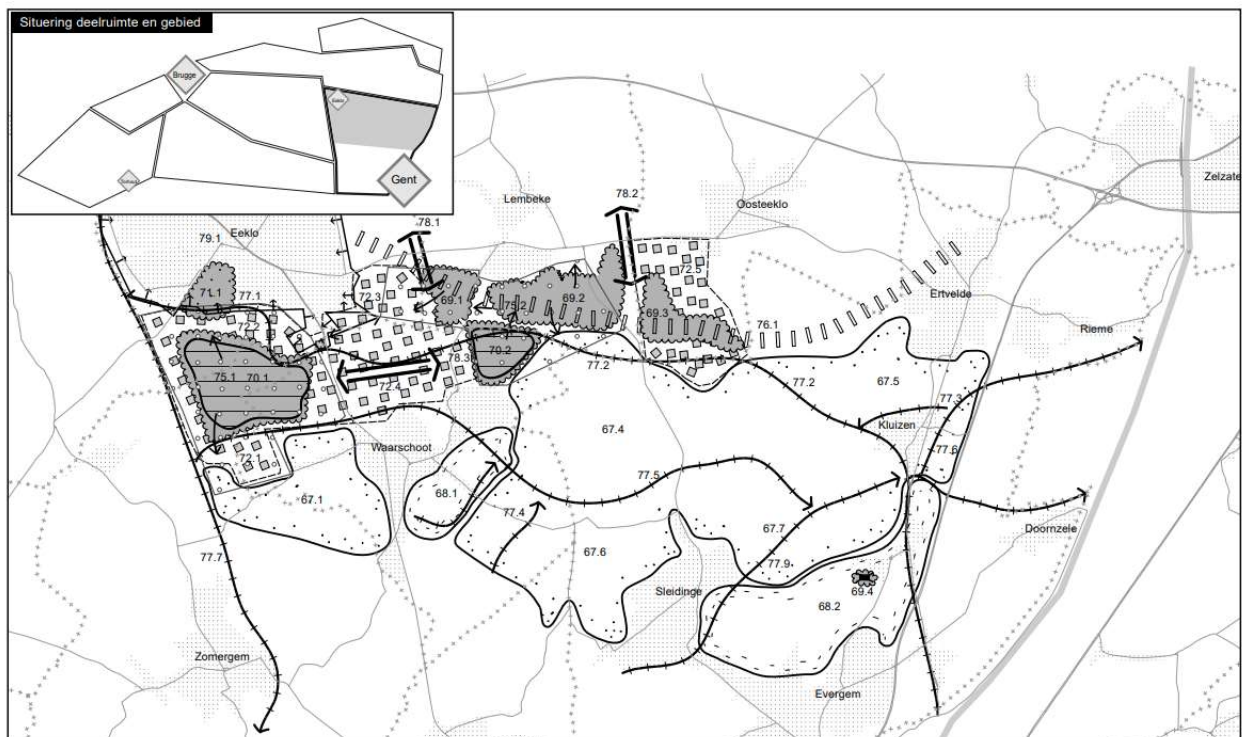
In uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen stelde de Vlaamse overheid in 2006 een ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos op voor de regio Veldgebied Brugge-Meetjesland.

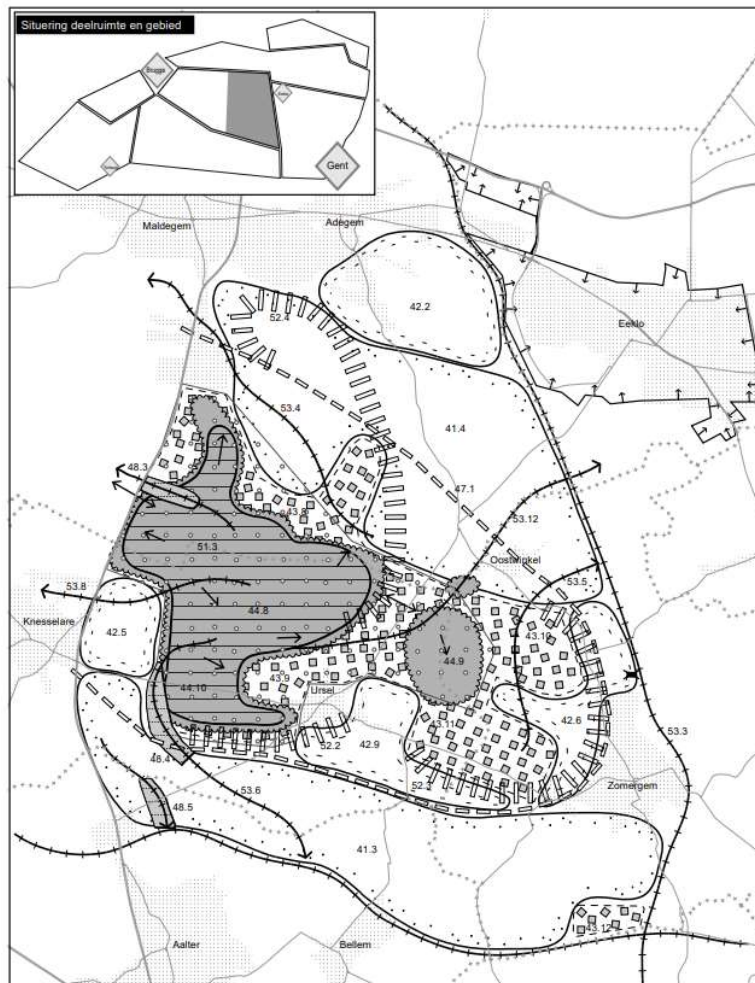
Op 20 juli 2006 keurde de Vlaamse regering de beleidsmatige herbevestiging van de bestaande gewestplannen voor ca. 55.800 ha agrarisch gebied goed en op 29 juni 2007 nam ze kennis van de ruimtelijke visie en keurde ze een operationeel uitvoeringsprogramma goed.

Het Schipdonkkanaal stroomt door volgende deelgebieden: Noordelijk Houtland, Noordelijk Zandig Meetjesland en Zuidelijk Zandig Vlaanderen.

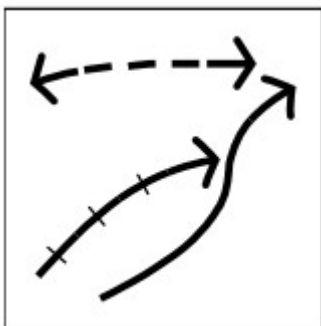
Figuur 6-2 deelruimte Noordelijk Zandig Meetjesland (westelijk deel)

Figuur 6-5 deelruimte Noordelijk Houtland (oostelijk deel)

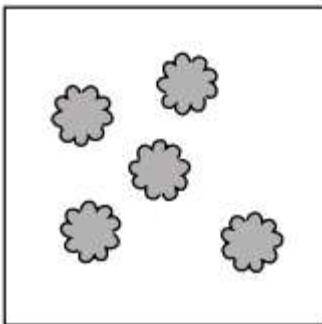
Voor het GRUP zijn volgende ruimtelijke concepten van belang:

Behoud en versterking van polderwaterlopen en kanalen als landschappelijke drager en ecologische verbinding:

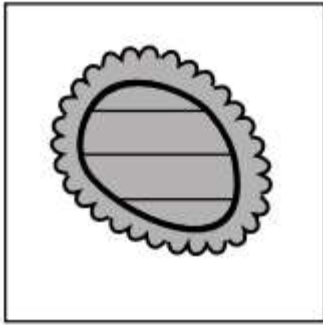
- Door de kanaalbermen en aanwezige begroeiing vormen het Schipdonkkanaal en Leopoldkanaal markante landschapsstructuren die tevens van belang zijn voor de migratie van planten en dieren, maar ook als habitat. Zij worden als volwaardige corridors uitgebouwd. Het ruimtelijk beleid is gericht op het behoud en de realisatie van een landschappelijke en ecologische basiskwaliteit van deze kanalen en waterlopen die de verbindende natuurfunctie mee ondersteunen.
- Het landschappelijk opwaarderen en versterken van de verbindende functie kan worden gerealiseerd door verbetering van de structuurkwaliteiten van waterlopen, verbetering van de waterkwaliteit van waterlopen (buffering tegen vervuiling, ...), het opheffen van barrières, de aanplant van beekbegeleidende begroeiing en het vrijwaren van bebouwing van beekvalleien. Deze maatregelen dragen tevens bij tot de doelstellingen van integraal waterbeheer (vertragen van de afvoer, ruimte voor lokale waterberging, ...).
- De kanalen hebben tevens een functie of potentie als recreatieve verbinding. Het ruimtelijk beleid is er op gericht deze functie te ondersteunen, dit in evenwicht met de eventuele natuurverbindende functie.

- Het kanaal Gent–Brugge en het Schipdonkkanaal hebben eveneens belangrijke kwaliteiten als recreatieve verbinding. Het ruimtelijk beleid is er op gericht deze functie te ondersteunen, dit in evenwicht met de functie als habitat voor waardevolle flora en fauna en de natuurverbindingsfunctie. De landschappelijke, ecologische en recreatieve kwaliteiten van het kanaal vormen belangrijke randvoorwaarden bij een eventuele verdere economische ontwikkeling van het kanaal. Landschappelijke en ecologische opwaardering en versterking van de habitatfunctie en verbindende functie is mogelijk door een aangepaste inrichting en beheer van de kanaalbermen en -oevers.
- Via stimulerende maatregelen wordt gestreefd naar herstel van kleine natuur- en landschapselementen in het direct aangrenzende landbouwgebied, en dat zowel in de natte als in de droge sfeer. Hierdoor kan een landschapsecologische basiskwaliteit worden gegarandeerd die tevens bijdraagt tot de regionale identiteit, en de recreatieve belevingswaarde verhoogt.
- Het landschappelijk opwaarderen en versterken van de verbindende functie kan worden gerealiseerd door verbetering van de structuurkwaliteiten van waterlopen, verbetering van de waterkwaliteit van waterlopen (buffering tegen vervuiling, ...), het opheffen van barrières, de aanplant van beekbegeleidende begroeiing en het vrijwaren van bebouwing van beekvalleien. Deze maatregelen dragen tevens bij tot de doelstellingen van integraal waterbeheer (vertragen van de afvoer, ruimte voor lokale waterberging, ...).
- Ontsnipperingsmaatregelen t.a.v. de kanalen zijn wenselijk
- **Betrokken in het GRUP:** 38.2 Schipdonkkanaal, 62.1 Schipdonkkanaal, 77.7 Afleidingskanaal van de Leie

Behoud en versterking van kleinere bos- en parkgebieden met ruimte voor grondgebonden landbouw, grasland- en bosontwikkeling:

- De hoofdfunctie van deze gebieden is bos of park. Delen van deze gebieden kunnen worden gedifferentieerd als natuurverwevingsgebied.
- De verspreid liggende kleinere bossen en parken van het Noordelijk Zandig Meetjesland worden maximaal behouden.
- De kleinere bosgebieden op de dekzandrug tussen Brugge en Maldegem zijn gelegen binnen een half-open mozaïeklandschap met een afwisseling van kleinere bossen en kasteelparken, landbouwgebied, dreven en kleine landschapselementen binnen een historische, geometrische ontginningsstructuur. Deze afwisseling van landbouw en kleine bossen, parken en landschapselementen wordt behouden. Er wordt gestreefd naar het behoud, de ecologische opwaardering en het landschappelijke herstel van de aanwezige bos-, natuur- en landschapselementen.
- Voor een beperkt aantal bosgebiedjes (Sint-Jansbossen, Paddepoelebos) wordt gestreefd naar een ecologische opwaardering en beperkte versterking van de bosstructuur. Hierbij wordt maximaal aangesloten bij historische en landschappelijke structuren en aanwezige boselementen, waarbij de structuur van de omliggende samenhangende landbouwgebieden behouden blijft.
- **Betrokken in het GRUP of in de verder te onderzoeken gebieden:** 58.2 Paddepoelebos

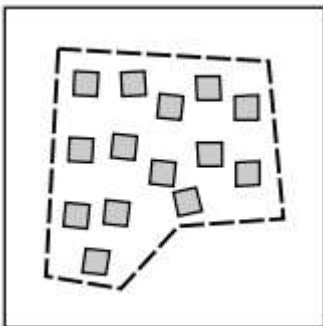

Behoud en versterking van zeer waardevolle bos- en natuurcomplexen:

- De hoofdfunctie van deze gebieden is natuur of bos.
- Het Leen, de Kwadebossen en de Boskern Vinderhoutse bossen zijn bos- en natuurcomplexen met een zeer waardevolle ecologische kwaliteit van internationaal belang. Zij maken deel uit van het Vlaams Ecologisch Netwerk.
- In deze voor natuur zeer waardevolle gebieden wordt gestreefd naar het behoud en de versterking van de diversiteit aan waardevolle bostypen met graduele overgangen van voedselrijkere natte tot vochtige bostypen naar voedselarmere bostypen op de hogere, zandiger gronden.
- Op lokaal niveau kan in afweging met andere bosfuncties worden gestreefd

naar een halfnatuurlijk, halfopen landschap met een grofmazige mozaïek van onder meer diverse natuurlijke bostypen, heidevegetaties, (schraal)graslanden, schrale pioniersvegetaties met graduele overgangen tussen deze verschillende vegetaties.

- Binnen deze complexen wordt gestreefd naar het behoud, het herstel en de ecologische opwaardering van waardevolle kwel- en brongebieden, waterpartijen en waardevolle gradiëntsituaties.
- Ecologisch zeer waardevolle gebieden worden gebufferd en recreatief gezoneerd, gericht op het vrijwaren van kwetsbare natuurkernen en het voor zacht recreatief medegebruik (wandelen, fietsen) ontsluiten van deze gebieden.
- **Betrokken in het GRUP of in de verder te onderzoeken gebieden:** 70.1 Provinciaal domein Het Leen

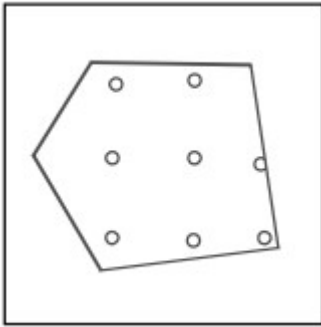

Behoud en versterking van een mozaïeklandschap met ruimte voor grondgebonden landbouw, grasland- en bosontwikkeling:

- Delen van dit mozaïeklandschap kunnen een hoofdfunctie landbouw, natuur, bos en/of natuurverweving hebben.
- Rondom park- en bosgebieden is sprake van de kenmerkende, door dreven of dreefrestanten benadrukte, geometrische ontginningsstructuur, met een ruimtelijke mozaïek van kleinere bossen en landbouwgronden. Verspreid komen ecologisch waardevolle graslanden en kleine landschapselementen voor.

-Deze afwisseling van landbouw en kleine bos-, natuur-, en landschapselementen wordt behouden. Er wordt gestreefd naar het behoud, ecologische opwaardering en landschappelijke herstel van de aanwezige bos-, natuur-, en landschapselementen.

- Dreven, kleine landschapselementen en kleine bossen kunnen een belangrijke functie vervullen als ecologische en landschappelijke verbinding tussen bos- en natuurgebieden.
- Lokaal en in eerste instantie op landbouwkundig minder interessante gronden is een beperkte kwantitatieve versterking van bos- en natuurwaarden mogelijk. Hierbij gaat bijzondere aandacht uit naar het behoud en herstel van waardevolle ecologische en landschappelijke verbindingen.
- Binnen het netwerk van bos-, natuur-, en landschapselementen is er ruimte voor behoud en ontwikkeling van de grondgebonden landbouw. Via stimulerende maatregelen wordt het beheer van deze elementen bevorderd en wordt de landbouw zoveel mogelijk afgestemd op de aanwezige natuur- en landschapswaarden.
- **Betrokken in het GRUP of in de verder te onderzoeken gebieden:** 72.1 Zuiden van Eeklo, 72.2 Omgeving Krone - Pokmoere

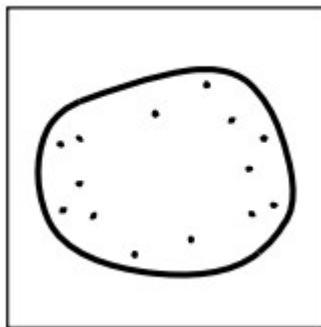

Behoud en herstel van gave landschaps- en erfgoedwaarden met concentraties aan parken en kasteeldomeinen:

-De identiteit van historisch waardevolle bos-, vallei- en landschapsstructuren wordt behouden en waar mogelijk versterkt door herstel, beheer of aanplant van kleine landschapselementen. Waardevolle, in onderlinge samenhang te behouden elementen zijn historische bos- en parkstructuren, het kouter- en bulkenlandschap met gave valleigebieden meersen en driesen, de rijk aanwezige kasteel- en parkdomeinen, gebieden met een netwerk van kleine landschapselementen en landschappelijk waardevolle gradiënten en overgangen gekoppeld aan structuurbepalende reliëfelementen

(dekzandrug, ...).

- Een verdere toename van storende lint- en verspreide bebouwing dient vermeden. Rondom de bosgebieden en in het kouter- en bulkenlandschap vormt behoud en ontwikkeling van de grondgebonden landbouw binnen het behoud en de versterking van het landschapsecologische raamwerk het uitgangspunt.
- **Betrokken in het GRUP of in de verder te onderzoeken gebieden:** 75.1 Provinciaal domein Het Leen

Samenhangend landbouwgebied met grondgebonden landbouw als drager van de open ruimte:

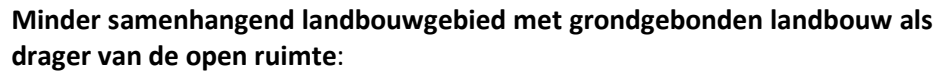
-De hoofdfunctie van deze gebieden is landbouw.

-Grote delen van het gebied vormen aaneengesloten, samenhangende landbouwgebieden waarin grondgebonden landbouw als ruimtelijke drager erkend en gevrijwaard wordt.

-De grote, aaneengesloten gebieden worden zoveel mogelijk vrijgehouden van bebouwing, bestaande landbouwbedrijven behouden voldoende ontwikkelingsmogelijkheden. Dit gebeurt in eerste instantie ten behoeve van het in stand houden van een kwalitatieve en weinig versnipperde

landbouwstructuur.

- De omvang van de niet-grondgebonden landbouwsectoren blijft beperkt. Bestaande niet-grondgebonden landbouwactiviteiten, zoals glastuinbouw en intensieve veeteelt op goede locaties, behouden voldoende ontwikkelingsmogelijkheden. Nieuwvestiging van niet-grondgebonden landbouw dient vermeden te worden. Aansluitend op de kernen op de dekzandrug kunnen op lokaal niveau de mogelijkheden voor een beperkte ontwikkeling (nieuwvestiging) van de niet-grondgebonden landbouw worden onderzocht.
- Het behoud en versterken van landelijke en agrarische identiteit en functionaliteit van het gebied vormt binnen de aanwezige landschapsecologische kaders het belangrijkste uitgangspunt voor deze gebieden.
- **Betrokken in het GRUP of in de verder te onderzoeken gebieden:** 41.4 Landbouwgebied tussen Oostwinkel en Adegem, 56.1 Samenhangend landbouwgebied van Sijsele – Moerkerke – Maldegem - Sint-Laureins

- houden van het landschap. De aanwezige kleine bos- en landschapselementen worden behouden.

- Landschappelijk waardevolle overgangen (omgeving boscomplexen, cuestasellingen, ...) en de samenhang met de aansluitende grote, aaneengesloten landbouwgebieden dient behouden te blijven.

Scopingnota
GRUP 'Opheffen reservatiestroken Schipdonkkanaal'
2.12 00564 00001

6.2 Het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan West-Vlaanderen

In het PRS West-Vlaanderen wordt de natuurlijke structuur bepaald door natuurkerngebieden die op verschillende manieren verbonden zijn of kunnen zijn. Het Schipdonkkanaal vormt een ecologische structuur van bovenlokaal belang die geselecteerd wordt als natte ecologische infrastructuur. De nadruk ligt op de intrinsieke natuurwaarde van de ecologische infrastructuur en minder op de verbinding die eventueel door wordt gerealiseerd.

Daarnaast worden de kanalen binnen het polderlandschap genoemd. Deze kanalen zijn duidelijke lineaire landschappelijke bakens en hebben, samen met het omliggende landschap, een belangrijke toeristische en recreatieve aantrekking die verder kan ontwikkeld worden. Het zijn ook belangrijk dragers van bestaande en potentiële toeristisch-recreatieve bewegingen over lange afstand.

6.3 Het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan Oost-Vlaanderen

In het PRS Oost-Vlaanderen wordt het Schipdonkkanaal aangeduid als een ecologische structuur van bovenlokaal belang waarbij veel potenties zijn voor natuurversterkende maatregelen en het versterken van de relatie met de omliggende open ruimtegebieden. De bloemenrijke dijken en bomenrijen zijn een belangrijke ecologische elementen;

Het Schipdonkkanaal maakt tevens deel uit van het toeristisch-recreatief hoofdrouthenetwerk. Het kanaal zelf is belangrijk voor vaartoerisme, de paden langs het kanaal bieden veel mogelijk heden voor fietstoerisme, wandelen, paardrijden, rolschaatsen, ...

Het Schipdonkkanaal komt naar voor als alternatief voor de binnenvaartontsluiting van de kusthavens. Met het opheffen van de reservatiestroken valt deze mogelijkheid weg.

6.4 De Gemeentelijke Ruimtelijke Structuurplannen

Algemeen

Over de gemeentegrenzen heen is een duidelijke consensus over een aantal kenmerken en functies van het Schipdonkkanaal. Het kanaal wordt, mede dank zij de aanwezigheid van de bomenrijen langs het kanaal sterk ervaren als een duidelijke grens, een structuurbepalend element en een herkenbare groenas. Ook het toeristisch-recreatief potentieel van het kanaal en de omgeving van het kanaal, met een belangrijke focus op fietsverkeer wordt in bijna alle structuurplannen opgenomen.

In veel structuurplannen wordt verwezen naar de mogelijkheid tot uitbreiden van het Schipdonkkanaal.

Brugge

In het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Brugge wordt het Schipdonkkanaal vermeld als niet-bevaarbare waterweg met betekenis voor waterhuishouding en belangrijke landschappelijke en recreatieve waarde. Het Schipdonkkanaal is, samen met de andere kanalen in de polders duidelijk herkenbaar als groenas in het landschap omwille van de begeleidende bomenrijen die het polderlandschap compartimenteren.

De polders rond het Schipdonkkanaal zijn aangeduid als maximaal open te houden polderlandschap. Het beleid is er gericht op het behoud van het grondgebonden agrarisch karakter en de aanwezige landschapswaarden. Het kanaal en de omgeving wordt aangeduid als groenas voor zachte recreatie.

Dudzele wordt aangeduid als een te bufferen woonkern rond de haven. Tussen Dudzele en de haven wordt een zone voor buffergroen met ruimte voor natuurontwikkeling en een speelzone voorzien tussen de haven en infrastructuur en het dorp. Langs de buffer tegen de AX wordt een fietspad aangelegd met fietsdoorsteek richting achterhaven.

Damme

De gemeente Damme duidt in het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan het Schipdonkkanaal aan als sterk structurende waterloop en structurerend lineair element. De omgeving van het kanaal heeft een belangrijke toeristisch-recreatieve waarde en hierbij komen de doorgaande recreatieve fietsverbindingen duidelijk naar

voor. Langs de kanalen binnen de gemeente is het uitbouw van afzonderlijke fietsvoorzieningen het streefdoel, waarbij de jaagdpaden waarlangs het fietsverkeer gebeurt bij voorkeur verkeersvrij zijn en plaatselijk verkeer tot een minimum beperkt wordt.

Het Schipdonk- en Leopoldkanaal maken op het grondgebied van Damme geen deel uit van de natuurlijke structuur, maar er wordt wel aangehaald dat de begeleidende bomenrijen sterk de landschappelijke structuur bepalen en ervoor zorgen dat de zuid-noord gerichte grachten niet alleen een belangrijke ontwateringsfunctie hebben, maar ook groene aders worden die vanuit het Schipdonkkanaal de middenruimte binnendringen. De plaats waar het Schipdonk- en Leopoldkanaal de Damse Vaart kruisen situeert zich in de vroegere Zwingel en staat bekend als de Sifon. Daar is de Damse Vaart onderbroken voor waterverkeer. De gemeente verwijst hier naar het gemeentelijk natuurontwikkelingsplan, waarbinnen o.a. gebiedsgerichte acties mogelijk zijn ter hoogte van de Sifon om een aantal knelpunten op te lossen. Hier werd in eerste instantie nog niet voor het de site van de Sifon gekozen.

Moerkerke ligt in de onmiddellijke nabijheid van het Schipdonkkanaal en wordt aangeduid als bedrijfsondersteunend hoofddorp voor opvang van lokale woonbehoefte en met dienstverlenende functie naar omliggende dorpen. Voor het woonreservegebied dat deels onder de reservatiestroken van het kanaal gelegen is stelt Damme in het ruimtelijk structuurplan dat dit moet gereserveerd worden voor ontwikkeling op langere termijn.

Sint-Laureins

In het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan van Sint-Laureins wordt aangegeven dat het Schipdonkkanaal als alternatieve ontsluiting voor de havens van Zeebrugge en Oostende wordt beschouwd, maar dat er geen concrete uitvoeringsplannen voor deze verbreding zijn. Het Schipdonkkanaal wordt aangeduid als natuurverbindingszone op bovenlokaal niveau en er wordt aangegeven dat de dijken van het kanaal van bijzonder cultuurhistorisch belang zijn. Er is tevens een belangrijke rol weggelegd voor recreatie en toerisme. In eerste instantie gaat het om vaartoerisme, maar eveneens om fiets- en wandelverkeer, paardrijden, rolschaatsen, ...

Maldegem

De gemeente Maldegem duidt het Schipdonkkanaal aan als een ecologische infrastructuur van bovenlokaal belang met een belangrijke verbindende functie voor fauna en flora. De ecologische infrastructuur moet in de toekomst versterkt moet worden door enerzijds te streven naar een betere waterkwaliteit en anderzijds naar het versterken van de relaties tussen waterloop en de omgevende vallei.

De omgeving tussen het Paddepoelebos en het Schipdonkkanaal wordt aangegeven als verbindingsgebied op lokaal niveau. Daar wordt gestreefd naar behoud, herstel en verdere ontwikkeling van oevers en bermen, ontwikkelen van kleine landschapselementen, vermijden van barrières, ... De bomenrijen langs het Schipdonkkanaal worden aangeduid als structuurbepalende bakens. Het Paddepoelebos wordt aangeduid als prioritair gebied voor natuur op lokaal niveau.

De grens tussen Maldegem en Eeklo wordt gevormd door het Schipdonkkanaal. De gemeente geeft aan dat deze open ruimte corridor ook in de toekomst duidelijk herkenbaar moet blijven in het bebouwd weefsel. Hierbij is het behoud van de bomenrijen belangrijk, maar ook de weilandpercelen en Malekote hoeve ten zuiden van de N9 benadrukken de scheiding tussen Adegem en Eeklo.

Het Schipdonkkanaal wordt aangegeven als hoofdroute binnen het bovenlokaal fietsroutenetwerk. Men mikt hierbij op het aanmoedigen van fietsverplaatsingen tussen grotere woonkernen en attractiepolen en fietsverkeer in functie van werk, school en winkelen. Daarenboven wordt verwezen naar de provinciale selectie als onderdeel van het toeristisch-recreatief fietsroutenetwerk. Bij uitbouw van het geheel van toeristisch-recreatieve hoofdroutes moet rekening worden gehouden met alle mogelijke toeristisch-recreatieve (langeafstands) bewegingen (fietsen, voettocht, trektochten te paard, skaten, kanoën, pleziervaren,...). Om veiligheid en comfort te garanderen aan deze 'non-stop' bewegingen, wordt zoveel mogelijk gestreefd naar een volledige afscheiding ten opzichte van het autoverkeer.

De gemeente dringt in het structuurplan aan op een snelle uitspraak omtrent de reservatiestroken van het Schipdonkkanaal. Nu heerst er onduidelijkheid waardoor de omwonenden in onzekerheid leven.

Eeklo

Het Schipdonkkanaal wordt in het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan van Eeklo vermeld als regionale toeristisch recreatieve hoofdroute die deel uitmaakt van de ecologische infrastructuur. Het bieden van nodige ruimte langs de as aan de oostelijke kant van Eeklo is noodzakelijk. Ook voor de uitbouw van fietsroutes. In het structuurplan is opgenomen dat het Schipdonkkanaal met water en bomenrijen dient versterkt te worden als bovenlokale groenas. Deze lineaire ruimte verdient aandacht, ook in relatie tot Eeklo, door in de eerste plaats voldoende ruimte te verlenen in de aanpalende ruimtes en het verzorgen van de dwarsrelaties met de stad. Het beeldend karakter is dominant en zal best niet beconcurrereerd worden door grootschalige elementen in de onmiddellijke omgeving.

Gekoppeld aan de gewenste toeristische recreatieve structuur wordt aandacht geschonken aan de jachthaven van Eeklo, die geselecteerd is als dagrecreatief knooppunt en gelegen is op de toeristisch-recreatieve hoofdroute en het Schipdonkkanaal.

De ontwikkeling van enkele lokale/regionale bedrijventerreinen, zoals opgenomen in het structuurplan, is (deels) gelegen in het gebied onder de reservatiestroken.

Lievegem

De gemeente Lievegem is op 1 januari 2019 ontstaan uit de fusie van de gemeenten Lovendegem, Zomergem en Waarschoot. Elk van deze gemeenten had een gemeentelijk ruimtelijk structuurplan, het is echter het structuurplan van Zomergem dat meest uitspraken doet over het Schipdonkkanaal.

In het structuurplan wordt het Schipdonkkanaal opgenomen als een belangrijk landschapsstructurerend element binnen de gemeente; een groen-recreatieve slagader die de overgang van het cuestagebied en het historisch landschap Ro naar het geopend bulkengebied vormt. Het kanaal bundelt de landschapsvormende en waterafvoerende functie met een recreatieve en een ecologische rol. Langs de westelijke flank van het kanaal is momenteel reeds een vrijliggende fietsweg aanwezig waarbij het belangrijk is van hieruit verbindingen te realiseren naar het ommeland.

Een natuurgerichte herinrichting van de brede strook rond het Schipdonkkanaal en het aanwenden van de jaagpaden voor recreatieve doeleinden wordt beoogd.

In het structuurplan worden de woonstippen, ambachtelijke bedrijven en horeca die nu gelegen zijn langs het Schipdonkkanaal en onder de reservatiestroken vallen onderzocht. De gemeente Lievegem pleit voor het opheffen van de rechtsonzekerheid.

Het gebied tussen het Schipdonkkanaal, Stoktevijver en de Azaleastraat vervult omwille van zijn ligging belangrijke potenties, zowel ten aanzien van natuur als ten aanzien van recreatie. Een meer ecologische inrichting van het gebied kan een verdere versterking betekenen van het natuurverbindingsgebied langs het Schipdonkkanaal. Tegelijk krijgt het gebied een recreatieve meerwaarde. Belangrijk is dat er een goed evenwicht gevonden wordt tussen de recreatieve en ecologische doelstellingen voor het gebied. De gemeente geeft aan dat na overleg met het Vlaams gewest een ruimtelijk uitvoeringsplan zal opgemaakt worden voor dit gebied. De gemeente geeft aan dat dit RUP de uitvoering van volgende beleidselementen voorziet:

- 'groen-recreatief integratiegebied'
- Schipdonkkanaal als ecologische infrastructuur van bovenlokaal belang
- zonevrije woningen in het groen
- recreatief integratiegebied 'Schipdonkkanaal'

Verder wordt gesteld dat het in het kader van beide beleidselementen is aangewezen om ook de bebouwing langs de Azaleastraat en Stoktevijver op te nemen in het RUP vanuit het perspectief van een kwalitatieve randafwerking. Het RUP kan tevens uitgebreid worden met het gebied rond Motjesbrug om een oplossing te kunnen bieden aan de zonevreemdheidsproblematiek van een aantal woningen, ambachtelijke en aan de landbouw gerelateerde bedrijven in groengebied en in de reservatiestroken voor de verbreding van het Schipdonkkanaal en voor de uitvoering van het beleidselement 'recreatiepool Motje'. Bij de uitvoering van de beleidselementen 'groen-recreatief integratiegebied' en 'natuurverbindingsgebied Schipdonkkanaal' staan volgende uitgangspunten voorop:

- Ten behoeve van de ecologische functie zullen bepaalde delen bebost worden, andere delen zullen weiland blijven doch deze zullen op ecologische wijze ingericht en beheerd worden (bijvoorbeeld door lokale vernatting, graven van poelen, enz).
- Tegelijk krijgt het gebied een recreatieve meerwaarde, o.m. door de aanleg van een aanlegsteiger voor pleziervaartuigen, door de aanleg van een fiets- en voetgangersverbinding met het centrum en door de aanleg van een speelbos.

Ook ten behoeve van het agrarisch grondgebruik wordt aangegeven dat het momenteel een landbouwenclave betreft die niet aansluit bij een aaneengesloten landbouwgebied. Bedoeling is dat het landbouwgebruik beperkt wordt, mits voldoende compensatie voor inkomens- en vermogensverlies van de landbouwer.

De aanwezigheid van het Sas als eerste verwelcoming in de gemeente wordt benadrukt in het structuurplan. Het sas (of de sluis) ter hoogte van Schipdonk bevindt zich op het kruispunt van het Schipdonkkanaal en het kanaal Gent-Brugge. Als kruispunt van deze twee 'groen-blaauwe assen' draagt het gebied een potentie voor het ontwikkelen van een beperkt natuur - recreatief knooppunt. Bovendien bezit deze omgeving met het Sas een belangrijk relict voor de bewogen geschiedenis van de 'kanaaldorpen'. Een ontdebellen van de Vlaanderenroute zorgt ervoor dat de omgeving van het Sas kan fungeren als een ankerpunt op deze bekende route. Het accent moet liggen op zachte recreatie. Er wordt in het structuurplan aangegeven dat de inrichting van de omgeving van het Sas een bovenlokaal planningselement is dat in het richtinggevend gedeelte enkel suggesties kunnen geformuleerd worden.

Het Leen wordt aangeduid als groene pool en kerngebied binnen de ecologische structuur op lokaal en bovenlokaal niveau, waar duidelijke afspraken moeten gemaakt worden omtrent de nevenfuncties natuur, landbouw en recreatie. De gemeente stelt voor om in het zuidwesten van het Leen en aansluitend op het bestaand bos bosuitbreiding te voorzien, met de kanttekening dat zowel met ecologische en fysische (bodemgesteldheid) als agrarische factoren moet rekening gehouden worden. Vanuit de gewenste recreatieve structuur geeft de gemeente aan dat het Leen samen met de historische kern van Zomergem een belangrijk ankerpunt voor de uitbouw van een lokaal recreatief netwerk vormt. De verbindingen gevormd door vrijliggende fiets - en wandelwegen kunnen eventueel gecombineerd met beperkte mogelijkheden inzake waterrecreatie (pleziervaart, kanovaren,...). Daarnaast draagt het 'eiland' ter hoogte van Schipdonk een belangrijke potentie om te fungeren als recreatief introductiegebied ten aanzien van de recreatieve exploratie van de meer noordelijk gelegen, landschappelijk waardevolle gebieden.

Deinze

Op 1 januari 2019 fuseerden Deinze en Nevele tot de gemeente Deinze. Merendree behoorde vroeger tot de gemeente Nevele en na de fusie tot Deinze. Het gedeelte van het plangebied op het grondgebied van Merendree is beperkt in oppervlakte.

In het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan van Deinze wordt het Schipdonkkanaal aangeduid als structurerend voor groen- en natuur in de stedelijke kern, tevens zorgend voor een verbinding tussen het openruimte gebied en de stedelijke kern. De recreatieve ontsluiting wordt ondersteund voor fietsers en voetgangers.

7 Relatie met relevante beleidsplannen, ruimtelijke planningsprocessen, beleidsbeslissingen en beleidsinitiatieven

7.1 De Strategische visie Beleidsplan Ruimte Vlaanderen

De Vlaamse Regering keurde op 20 juli 2018 de strategische visie van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV) goed. De Vlaamse Regering formuleert in het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen doelstellingen, ruimtelijke ontwikkelingsprincipes en werven die de basis zullen vormen om de ruimte van Vlaanderen te transformeren. De strategische visie schetst de strategische krachtlijnen voor de ruimtelijke ontwikkeling in Vlaanderen voor de komende decennia.

7.2 Het Beleidsplan Ruimte West-Vlaanderen

Op 17 maart 2022 heeft de deputatie van de Provincie West-Vlaanderen de Conceptnota voor het Beleidsplan Ruimte West-Vlaanderen 'Ruimte delen in West-Vlaanderen' goedgekeurd. De publieke raadpleging liep van 5 september tot en met 4 december 2022.

7.3 Het Beleidsplan Ruimte Oost-Vlaanderen

Op 22 maart 2023 werd het ontwerp Beleidsplan Oost-Vlaanderen 'Maak ruimte voor Oost-Vlaanderen 2050' voorlopig vastgesteld door de deputatie van de Provincie Oost-Vlaanderen. De Provincieraad besliste op 6 september 2023 om de voorlopige vaststelling van het ontwerp Beleidsplan in te trekken.

7.4 De Gemeentelijke Beleidsplannen Ruimte

De gemeenten binnen het plangebied zitten allen in een verschillende fase voor wat betreft de opmaak van de beleidsplannen.

- Brugge: de gemeenteraad stelde het Beleidsplan Ruimte Brugge definitief vast op 18 december 2023. Naar verwachting zal het beleidsplan eind maart van kracht worden.
- Damme: er is geen ruimtelijk beleidsplan in opmaak.
- Sint-Laureins: er is geen ruimtelijk beleidsplan in opmaak.
- Maldegem: er is geen ruimtelijk beleidsplan in opmaak.
- Eeklo: er is geen ruimtelijk beleidsplan in opmaak.
- Lievegem: de gemeente heeft het voorontwerp beleidsplan voorlopig vastgesteld en ter advisering voorgelegd aan de adviesinstanties. Het openbaar onderzoek wordt georganiseerd van 1 maart tot en met 29 mei 2024.
- Deinze: de gemeente maakte de conceptnota 'Deinze 2040' op. Een inspraakronde werd georganiseerd van 15 juni tot 14 juli 2022.

7.5 Estuaire vaart

De Port of Antwerp-Bruges is een belangrijke economische pool voor Vlaanderen en het is belangrijk dat havens goed aangesloten zijn op verschillende vervoersmodi. Voor grotere binnenschepen was er nooit de mogelijkheid om vanuit het binnenvaartnetwerk de haven van Zeebrugge te bereiken. Om die reden werd het concept van 'estuaire vaart' in het leven geroepen, dat juridisch verankerd werd in een Koninklijk Besluit van 8 maart 2007 betreffende binnenschepen die ook voor niet-internationale zeereizen worden gebruikt. Dat zijn versterkte binnenschepen die een beperkt kusttraject mogen varen tussen Vlaamse havens.

Op maandag 5 december 2022 ondertekenden de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken, de Belgische minister van Justitie en Noordzee en de Nederlandse minister van Infrastructuur en Waterstaat een intentieverklaring rond estuaire vaart. Estuaire vaart duidt op het varen met versterkte binnenschepen

over de Noordzee, langs de Belgische kust, op de route tussen de havens van Oostende en Zeebrugge en de monding van de Westerschelde in Nederland. De intentieverklaring is een bilateraal akkoord tussen België en Nederland om die versterkte binnenschepen ook toegang te geven tot niet-Vlaamse zeehavens op het binnenvaartnetwerk en op de Westerschelde. Dat zal zorgen voor een betere binnenvaartontsluiting van de haven in Zeebrugge en biedt kansen om een verdere modal shift richting de binnenvaart te realiseren.

7.6 Vastgestelde landschapsatlas

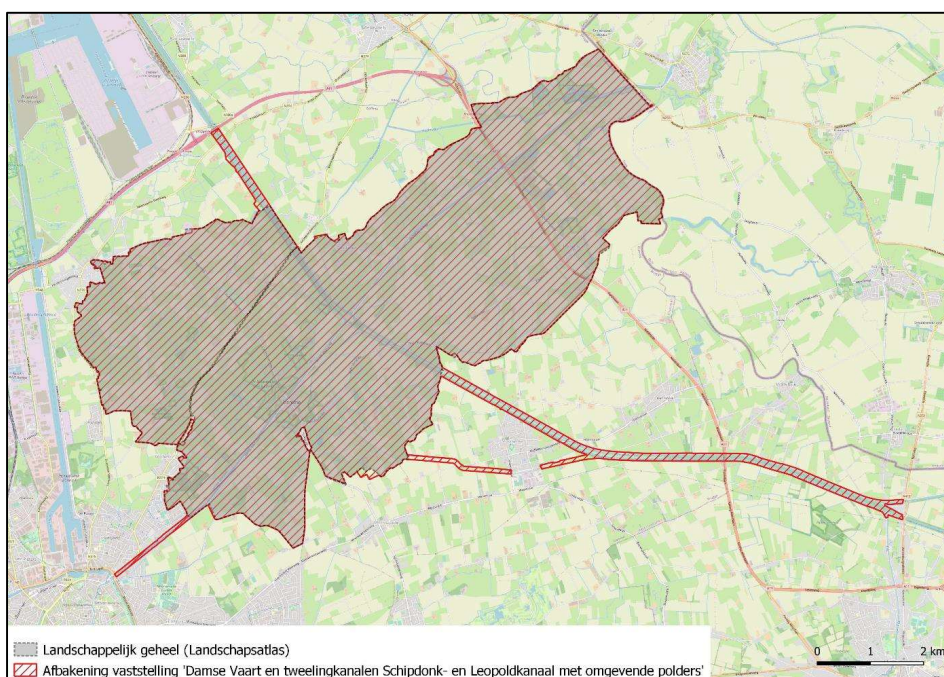
Binnen het plangebied zijn er twee gebieden die als ankerplaats zijn aangeduid of als landschappelijk geheel opgenomen zijn de vastgestelde landschapsatlas. Het gaat om:

- 'Polders nabij Dudzele'
- 'Damse Vaart met omgevende polders, Fort van Beieren en kreken van Lapscheure'

Deze relictten uit de landschapsatlas zijn uitgebreid met o.a. segmenten van het Schipdonkkanaal, het Leopoldkanaal en de bermen van de Lieve. Lokaal zijn er ook grensaanpassingen ten opzichte van de afbakening in de landschapsatlas.

De aangeduide ankerplaatsen zijn volgens artikel 12.3.15 van het Onroerenderfgoeddecreet te beschouwen als een vaststelling van de 'landschapsatlas' en als 'onroerenderfgoedrichtplan' in de zin van dat decreet. De onroerenderfgoedrichtplannen zijn krachtens artikel 7.3.4 van het Onroerenderfgoeddecreet de sectorale voorstellen voor inrichtingsplannen en ruimtelijke uitvoeringsplannen. Als nadien een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan opgemaakt wordt voor het gebied kunnen (delen van) het vastgesteld landschappelijk geheel aangeduid worden als 'erfgoedlandschap' in de zin van het onroerenderfgoeddecreet.

De gebieden uit de Landschapsatlas zijn definitief vastgesteld op 18 december 2023, het besluit werd op 8 januari 2024 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Deze vaststelling van de landschappelijke gehelen vormt in dit planproces de basis om de delen van de relictten binnen de plancontour van het RUP om te zetten naar een erfgoedlandschap met specifieke bestemmingen, overdrukken en bijhorende stedenbouwkundige voorschriften.

Figuur 7-1 Landschappelijke gehelen volgens de vastgestelde landschapsatlas

7.7 Europese natuurdoelen Natura 2000

Algemene situering

De Europese Commissie verklaarde de habitatrichtlijngebieden op 7 december 2004 van ‘communautair belang’. De Habitatrichtlijn stelt dat de lidstaat vervolgens verplicht is om binnen de zes jaar over te gaan tot de aanwijzing van deze gebieden als speciale beschermingszone (SBZ), vergezeld van ‘prioriteiten’. De Vlaamse Overheid diende dus vóór eind 2010 alle in Vlaanderen vastgestelde habitatrichtlijngebieden definitief aan te wijzen en prioriteiten vast te stellen voor het in een gunstige staat houden of brengen van de Europees te beschermen habitats en soorten. De Vogelrichtlijngebieden zijn reeds formele speciale beschermingszones (SBZ-V).

Op 3 april 2009 keurde de Vlaamse Regering het besluit met de procedure voor deze aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen definitief goed. Op 23 juli 2010 heeft de Vlaamse Regering algemene doelen voor heel Vlaanderen vastgelegd: de gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen of G-IHD. De G-IHD zijn verfijnd per speciale beschermingszone onder de vorm van specifieke instandhoudingsdoelstellingen (S-IHD).

Via de opmaak van instandhoudingsdoelstellingen geeft de Vlaamse Overheid invulling aan de verplichting tot definitieve aanwijzing van de speciale beschermingszones en de vaststelling van de instandhoudingsdoelstellingen. De lidstaten zijn er vervolgens toe verplicht de nodige maatregelen te nemen om deze instandhoudingsdoelstellingen te realiseren. Deze plicht gaat zowel over het nemen van positieve beschermingsmaatregelen zowel als tot het nemen van maatregelen die verslechtering of verstoring tegengaan. Deze instandhoudingsmaatregelen “behelzen zo nodig passende, specifieke of van ruimtelijke ordeningsplannen deel uitmakende beheersplannen en passende, wettelijke, bestuursrechtelijke of op een overeenkomst berustende maatregelen”. Bij het nemen van die maatregelen dient rekening gehouden te worden met “de vereisten op economisch, sociaal en cultureel vlak en met de regionale en lokale bijzonderheden”.

Naast de opmaak van instandhoudingsdoelstellingen en het treffen van geschikte instandhoudingsmaatregelen moet er ook omzichtig omgegaan worden bij het beoordelen en toestaan van projecten, plannen of programma’s in of in de omgeving van speciale beschermingszones die effecten kunnen hebben op deze gebieden.

Gebiedsspecifieke situering

De plancontour van voorliggend RUP omvat ter hoogte van het Schipdonkkanaal zelf en ter hoogte van Dudzele delen van het Vogelrichtlijngebied (SBZ-V) ‘Poldercomplex’ (BE2500932). Binnen de plancontour is voor een zeer klein deel het Habitatrichtlijngebied ‘Bossen en heiden van zandig Vlaanderen: oostelijk deel’ (BE2300005), deelgebied 3 gelegen. Palend aan de plancontour is het Habitatrichtlijngebied ‘Polders’ (BE2500002), deelgebied 23 gelegen.

De definitieve goedkeuring van de instandhoudingsdoelen en prioritaire inspanningen gebeurde op 23 april 2014, waarna de besluiten op 15 oktober werden gepubliceerd in het Belgisch staatsblad. Het habitatrichtlijngebied SBZ-H BE2500002 Polders en het vogelrichtlijngebied SBZ-V BE2500932 zijn, samen met habitatrichtlijngebied BE2301134 Krekengebied en vogelrichtlijngebied BE2501033 Het Zwin vervat in één Besluit van de Vlaamse regering.

Het **vogelrichtlijngebied SBZ-V BE2500932 Poldercomplex** en het **habitatrichtlijngebied SBZ-H BE2500002 Polders** omvatten meerdere doelstellingen voor de instandhouding van habitattypes, soorten en vogels. Voor het plangebied zijn volgende doelstellingen van prioritair belang:

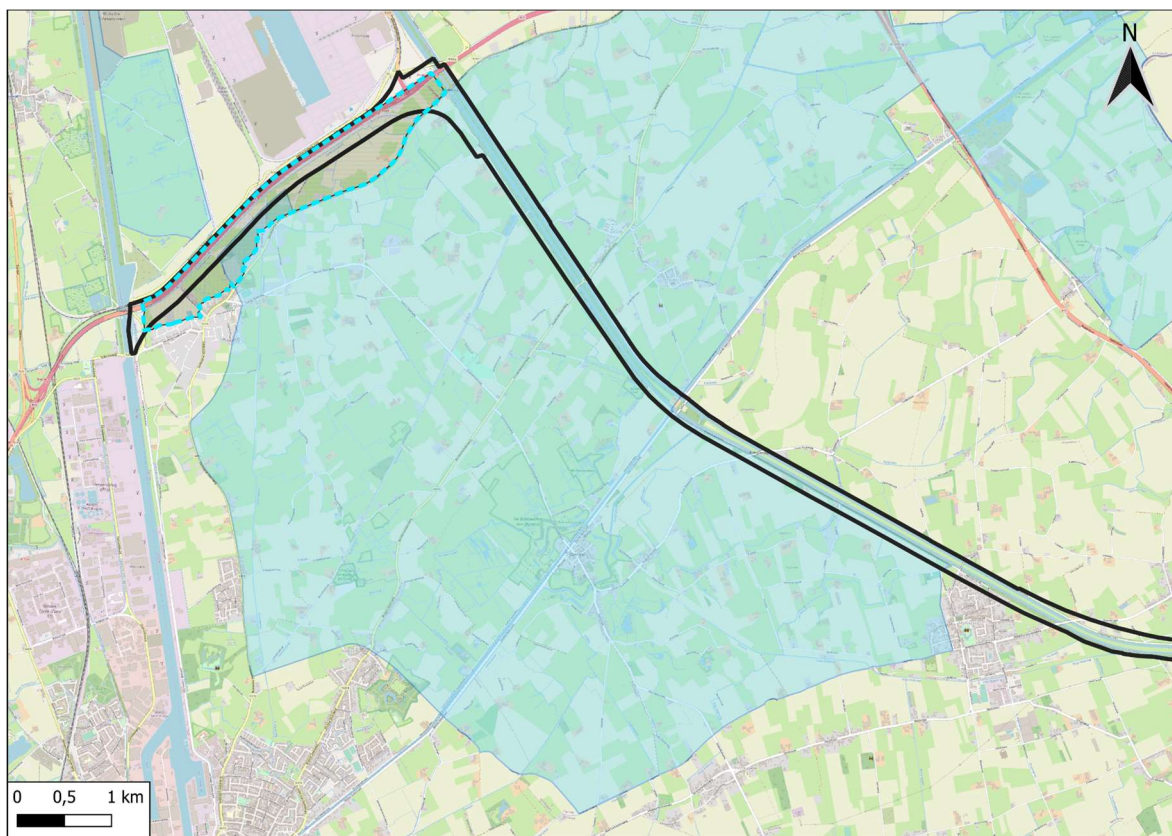
- Realisatie kerngebieden zilte graslanden: met het oog op een duurzame instandhouding van de zilte graslanden (1310 en 1330) in de polders en om lange termijn garanties te bieden voor de habitattypische soorten, o.a. kluut en steltkluut, wordt een toename van de actuele oppervlakte zilt grasland met 20 ha binnen SBZ-H vooropgesteld. Daarnaast is een kwaliteitsverbetering van de

actuele oppervlakte noodzakelijk samen met een toename van het aantal en de bedekking van habitatype soorten en het tegengaan van verruiging en verdroging. Een belangrijk deel van deze doelstelling kan gerealiseerd worden door omvorming van graslanden die reeds een natuurbeheer kennen. Een groot aandeel van deze doelstelling moet gerealiseerd worden in kerngebieden, gekoppeld aan een geschikt waterpeilbeheer en aangepast begrazingsbeheer. Deelgebied 23 behoort niet tot één van de kerngebieden. Buiten deze kerngebieden is het van belang de kleinere oppervlaktes zilt grasland te behouden en lokaal uit te breiden waar mogelijk als kleine stapstenen tussen de kerngebieden binnen SBZ

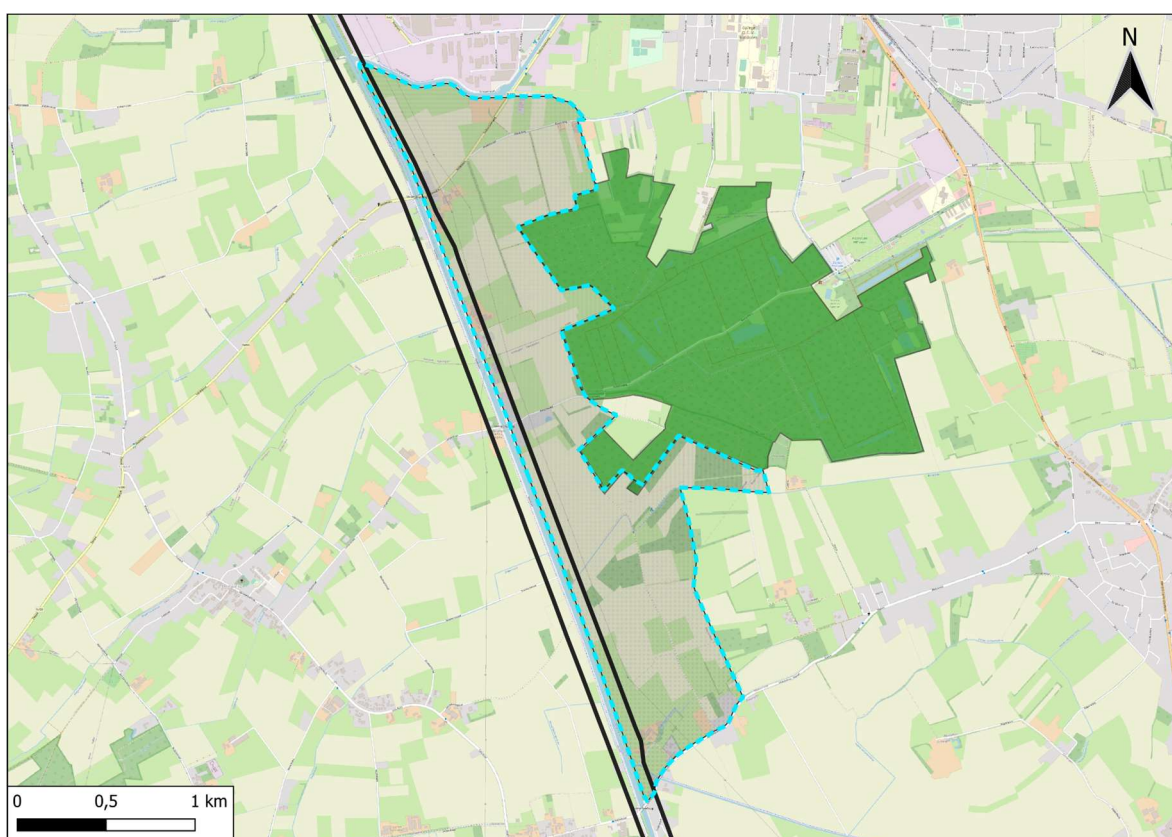
- Behoud poldergrasland: met het oog op de duurzame instandhouding van de populaties overwinterende soorten in de SBZ en in Vlaanderen, in het bijzonder de kleine rietgans, is herstel van het leefgebied van de soort vereist. Dit impliceert minimaal het behoud van een graslandareaal van 11.600 ha waarvan 8.000-10.000 ha permanent grasland of weilandcomplex met veel sloten en/of microreliëf in de Oostkustpolders. De belangrijkste kerngebieden voor de poldergraslanden zijn de Uitkerkse Polders, de Meetkerkse Moeren, Klemskerke-Vlissegem en de omgeving van Damme. De realisatie van kerngebieden zilte graslanden zal eveneens bijdragen aan en is compatibel met de doelstelling voor poldergraslanden. Met het oog op het behoud van een goede kwaliteit van deze graslanden voor de aangemelde soorten is het behoud van het microreliëf en de aanwezigheid van water in en rond de percelen cruciaal. Nulbemesting is geen strikte vereiste op deze poldergraslanden. In die zin kunnen deze graslanden in landbouwgebruik blijven.
- Overwinterende vogels: overwinterende vogelsoorten maken gebruik van de grote kerngebieden rond o.a. Damme en Meetkerke/Uitkerke. Gepaard met de overwinterende watervogels profiteren ook ganzen (kolgans, kleine rietgans en grauwe gans) van de kerngebieden. In dat opzicht is de afbakening van grote kerngebieden een prioriteit voor zowel vegetaties als daarop overwinterende vogelsoorten. Onder meer blauwe kiekendief, velduil, kleine zwaan en smient zijn jaarlijkse wintergasten die gebruik maken van het gebied. Robuuste kerngebieden waar de verstoring minimaal is, genieten de voorkeur. De kerngebieden hoeven geen exclusieve natuurgebieden te worden, een combinatie met landbouwgebied en landbouwgebruik is hierin geen hinder, wel een aandachtspunt. De belangrijkste kerngebieden voor overwinterende vogels gebonden aan de poldergraslanden zijn de Uitkerkse Polders, de Meetkerkse Moeren, Klemskerke-Vlissegem en de omgeving van Damme.

Het habitatrictlijngebied **SBZ-H BE2300005 Bossen en heiden van zandig Vlaanderen: oostelijk deel** omvat meerdere doelstellingen voor habitats en soorten. Voor het plangebied zijn volgende doelstellingen van prioritair belang:

- Kwaliteitsverbetering van aanwezige bos- en andere habitatypes
- Omvormen van naalddhout naar zuurminnende eikenbossen, o.a. in deelgebied het Leen.
- Bosuitbreidingen: voor de realisatie van een goede staat van instandhouding, zowel op gewestelijk niveau als voor de SBZ zijn nog bijkomende bosuitbreidingen ('nieuw' bos) noodzakelijk met een richtwaarde van 346 ha (totaal van alle boshabitats). Het combineren van de eerder genoemde inspanningen (kwaliteitsverbetering van de aanwezige habitats en de omvormingsmaatregelen) met bosuitbreiding moet uiteindelijk resulteren in volgende doelstelling in het plangebied: bosuitbreiding in functie van realisatie van minder uitgestrekte boskernen (minimum 150 ha) in deelgebied 3 Het Leen, 5 Burkel, 6 Stropersbos en 7 Heidebos (circa 40% van de voorziene bosuitbreidingen situeren zich in deze deelgebieden);

Figuur 7-2 Speciale beschermingszone: Vogelrichtlijngebied met aanduiding plangebied en te onderzoeken gebieden

Figuur 7-3 Speciale Beschermingszone: Habitatrichtlijngebied met aanduiding plangebied en te onderzoeken gebieden

7.8 Bescherming poldergraslanden

Polders en de bijbehorende graslanden komen voor in het achterland van de kust, over het noorden van Oost-Vlaanderen tot de Beneden- Schelde. De polders zijn een belangrijk landbouwgebied, zowel voor akkerbouw (graanteelt, bieten, ...) als voor grondgebonden veehouderij. De poldergraslanden zijn in belangrijke mate in gebruik door de landbouw. Ze worden al eeuwenlang gebruikt om vee te laten grazen, als hooiland of als wisselweide. Deze graslanden hebben naast hun specifieke ontstaansgeschiedenis (bedijking en inpoldering) en hun landbouwkundige waarde, vaak ook een specifieke natuurwaarde en/of unieke landschappelijke waarde. Typisch zijn de vele poelen, greppels en sloten om de afwatering te verzekeren en de kleine reliëfverschillen ten gevolge van de inpolderingsgeschiedenis (reliëfinversie). Het is een gevarieerd landschap met vele gradiënten en een unieke mix aan kruiden en grassoorten. Naast begrazingsmogelijkheden voor het vee, bieden de poldergraslanden ook een leefgebied voor weide- en moerasvogels en andere fauna. 's Winters zijn de polders van belang als overwinteringsgebied voor internationaal belangrijke aantallen overwinterende ganzen en andere watervogels.

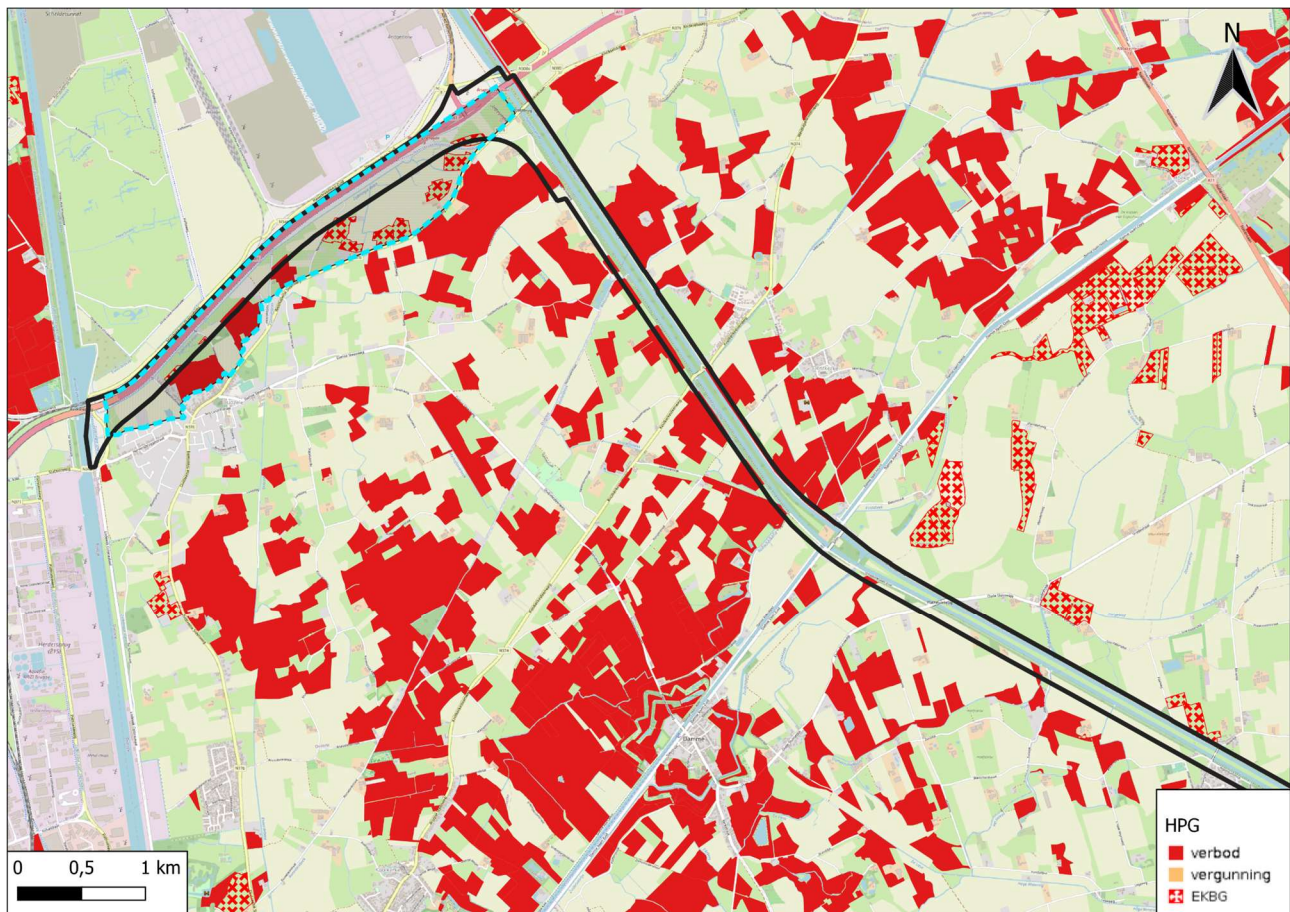
De definitie van historisch permanent grasland (HPG) is als volgt bepaald in het Natuurdecreet: “een halfnatuurlijke vegetatie bestaande uit grasland gekenmerkt door het langdurige grondgebruik als grasweide, hooiland of wisselweide met ofwel cultuurhistorische waarde, ofwel een soortenrijke vegetatie van kruiden en grassoorten waarbij het milieu wordt gekenmerkt door aanwezigheid van sloten, greppels, poelen, uitgesproken microreliëf, bronnen of kwelzones”.

In 2013 werd binnen de polders een inventarisatie uitgevoerd door een samenwerking tussen het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, het Agentschap voor Natuur en Bos, het Departement Landbouw en Visserij en de Vlaamse Landmaatschappij. In 2014 werd op basis van de inventarisatie een voorlopige lijst vastgesteld door de Vlaamse Regering. Deze lijst werd aan de bevolking voorgelegd via een openbaar onderzoek. Op basis van binnengekomen bezwaren en het advies van de Verificatiecommissie stelde de Vlaamse regering de kaart van de historisch permanente graslanden in de landbouwstreek de Polders op 27 november 2015 definitief vast. Hierbij zijn ca. 8.000 hectare historisch permanent grasland beschermd: ca 5.000 hectare via natuur- en ca 3.000 hectare via landbouwregelgeving.

De HPG die beschermd zijn onder de natuurwetgeving zijn eveneens beschermd onder de landbouwwetgeving (EKGB).

Er zijn drie types historisch permanent grasland aangeduid:

- HPG beschermd door de natuurwetgeving: verboden te wijzigen, zowel mechanisch, chemisch als door afbranden, evenals verbod op wijzigen reliëf en verbod op doorzaaien.
- HPG met natuurvergunningsplicht voor het wijzigen, zowel mechanisch, chemisch als door afbranden evenals voor het wijzigen van het reliëf en het doorzaaien
- EKGB beschermd door de landbouwwetgeving (EKGB): wijziging verboden zowel voor het mechanisch wijzigen als het wijzigen van het reliëf

Figuur 7-4 Historisch permanente graslanden met aanduiding plangebied en te onderzoeken gebied

7.9 Bosuitbreidingsstudie Meetjesland

De Studie Bosuitbreiding Meetjesland werd in 2003 uitgevoerd door het toenmalige Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Afdeling Bos en Groen, de provincie Oost-Vlaanderen, dienst Planning en Natuurbehoud en het Streekhuis Meetjesland. Deze studie had een brede maatschappelijke verankering. Deze beleidsvisie op bosuitbreiding is weliswaar gedateerd maar zeker nog relevant. In die fase werd onderzocht waar het ecologisch meest zinvol was om extra bossen in te planten. De op dat moment relevante landbouwgevoeligheden en recreatieve aspecten werden meegenomen. In de omgeving van het Leen is deze visie op bosuitbreiding nog steeds relevant en kan gebruikt worden als insteek voor de uitwerking van het te onderzoeken gebied Het Leen in het verdere planproces.

7.10 Goedgekeurde ruimtelijke uitvoeringsplannen en plannen van aanleg

7.10.1 GRUP Afbakening Zeehavengebied Zeebrugge (19/06/2009)

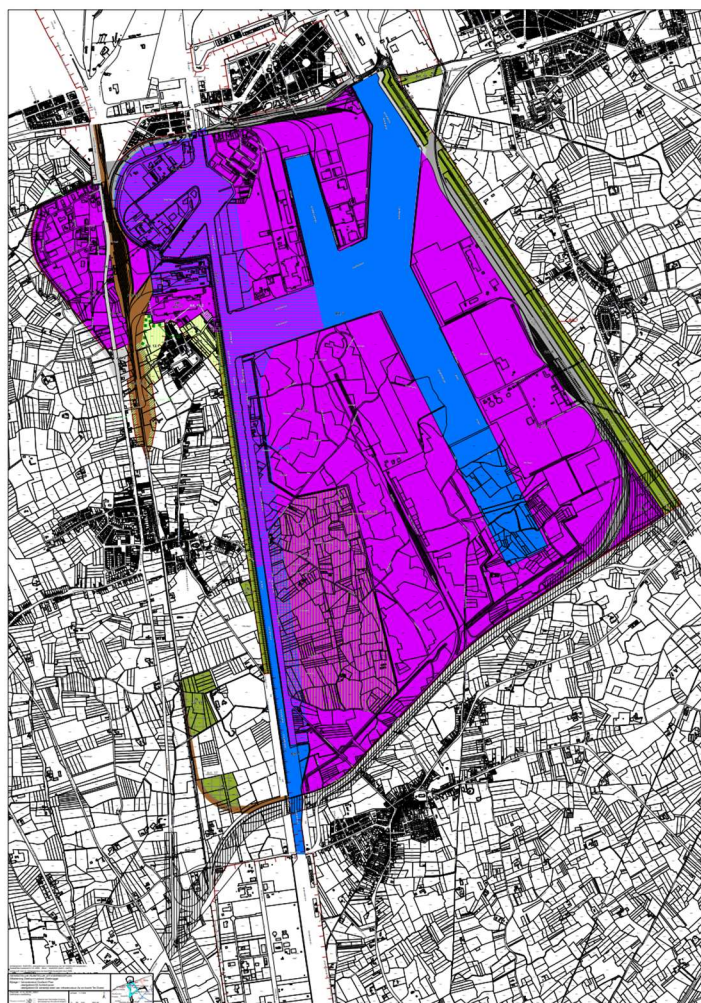
Dit GRUP heeft als resultaat het afbakenen van het zeehavengebied en de ontsluiting van de zeehaven. Voor dit laatste is in dit GRUP een reservatiestrook afgebakend voor onder andere de AX, die momenteel is ingevuld door de A11. Deze reservatiestrook valt voor een groot stuk samen met de reservatiestroken voor het verbindingskanaal tussen het Boudewijnkanaal en het Schipdonkkanaal. Het GRUP doet echter geen uitspraak over deze reservatiestroken en stelt dat in afwachting van de studie Seine-Schelde-West, er geen geactualiseerde reservatiezone voor de eventuele aanleg van een verbindingskanaal wordt aangeduid. De bestaande reservatie op het gewestplan wordt niet opgeheven, zodat in tussentijd de ruimtelijke hypotheek in de strook worden vermeden.

De overbrugging van Leopold- en Schipdonkkanaal door de AX is tevens in het kader van het onderzoek Seine-Schelde-West voldoende breed en hoog genomen, gezien het niet mogelijk was uit te sluiten of deze kanalen een scheepvaartfunctie zouden toebedeeld krijgen.

Tot slot geldt in deze reservatiestrook dat de in grondkleur aangegeven bestemming van toepassing is voor zover de vergunningen die afgeleverd worden tijdelijke vergunningen zijn.

Na de aanleg van de infrastructuur kunnen voor het gedeelte van de zone dat voorlopig niet benut werd, de voorschriften van de onderliggende bestemming toegepast worden.

Indien de Vlaamse regering beslist om de infrastructuur niet te realiseren, vervalt de reservatiezone.

Figuur 7-5 Grafisch plan Afbakening Zeehavengebied Zeebrugge: deelgebied 02 Achterhaven, deelgebied 04 westelijk deel van infrastructuur Ax en bocht Ter Doest

7.10.2 GRUP Optimalisatie hoogspanningsnet in Vlaanderen (Stevin, BVR 13/07/2012)

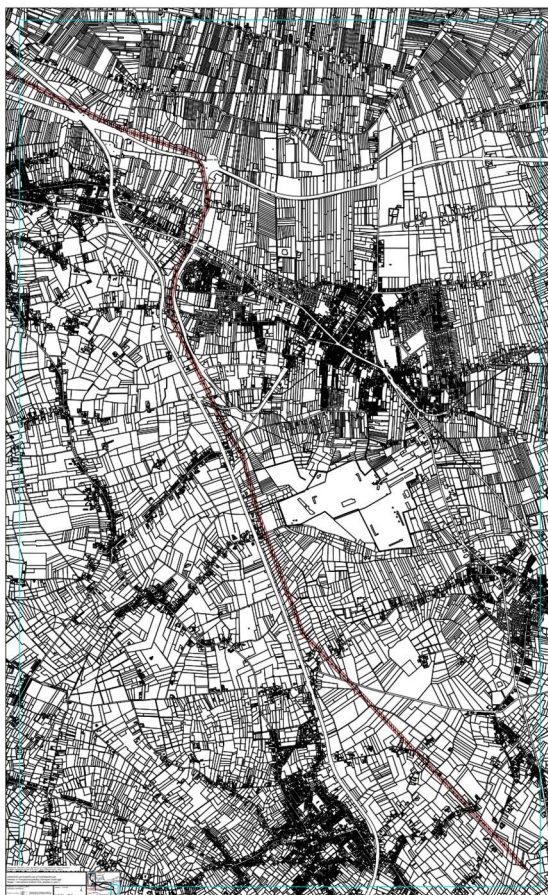
Dit GRUP voor het zogenaamde Stevin-project heeft als resultaat de aanleg mogelijk te maken van onder andere een 380 kV hoogspanningslijn tussen Zomergem en Zeebrugge. Deze lijn loopt parallel aan het kanaal van Stoktevijver tot Raverschoot en kruist het kanaal ter hoogte van Celieplas en loopt dan verder ongeveer parallel tot voor Moerkerke.

De relevante stedenbouwkundige voorschriften hiervoor zijn twee overdrukken: hoogspanningslijn en gebied met overdruk gebruiksbeperkingen. De hoogspanningslijn duidt symbolisch de inplanting aan. Daarbij moet rekening gehouden worden met de grondkleur. De in grondkleur aangegeven bestemming is van toepassing voor zover de aanleg, exploitatie en wijzigingen van de bestaande hoogspanningsleiding niet in het gedrang worden gebracht.

Het gebied met gebruiksbeperkingen is 60 meter breed, 30 meter langs weerszijden van de as van de hoogspanningslijn. In algemene termen gelden er hoogtebeperkingen voor verbouwen, herbouwen en oprichten van nieuwe constructies. De hoogtebeperkingen zijn niet van toepassing op werken, handelingen of wijzigingen voor de aanleg, het functioneren of aanpassing van de weg-, of waterinfrastructuur en hun aanhorigheden. Verder zijn ook het uitvoeren van werken die als rechtstreeks of onrechtstreeks gevolg een verhoging van het niveau van de grondoppervlakte hebben niet toegestaan. Het uitvoeren van werken waarvoor een hogere beschikbare hoogte nodig is dan opgegeven in de vermelde maximale bouwhoogte is niet toegestaan. Tot slot is ook het aanplanten of spontaan laten groeien van bomen of planten die een hoogte kunnen bereiken groter dan de toegestane hoogte niet toegestaan.

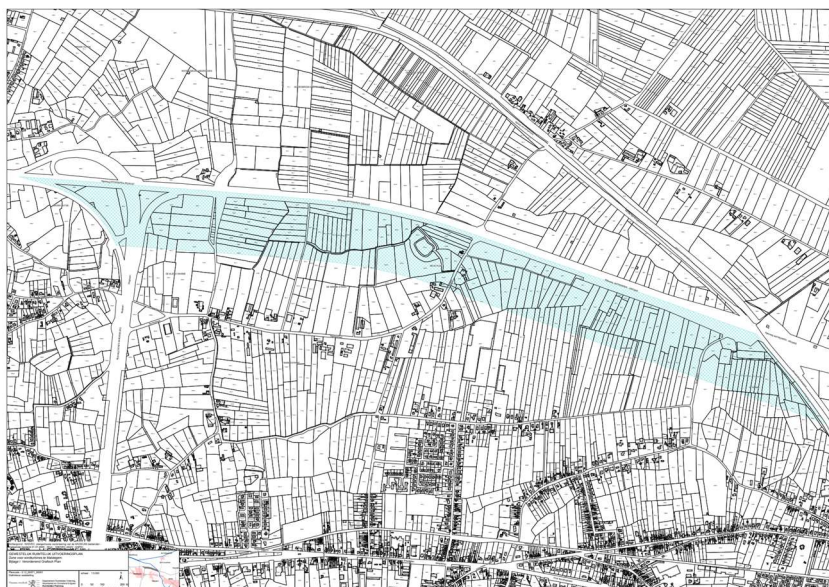
Figuur 7-6 Grafisch plan Deelplan A: Hoogspanningsleiding Zomergem-Zeebrugge

Figuur 7-7 Grafisch plan Deelplan A: Hoogspanningsleiding Zomergem-Zeebrugge

7.10.3 GRUP Zone voor windturbines Maldegem (13/03/2009)

Dit GRUP heeft als resultaat een gebied af te bakenen waarbinnen de aanleg van windturbines mogelijk is. Deze zone loopt parallel aan de A11 van het Schipdonkkanaal tot aan het knooppunt met de N44. De relevante stedenbouwkundige voorschriften van deze overdruk zijn dat de in grondkleur aangegeven bestemming die van toepassing is voor zover de aanleg, het functioneren en de aanpassing van de infrastructuur voor de optimale winning van windenergie niet in het gedrang wordt gebracht.

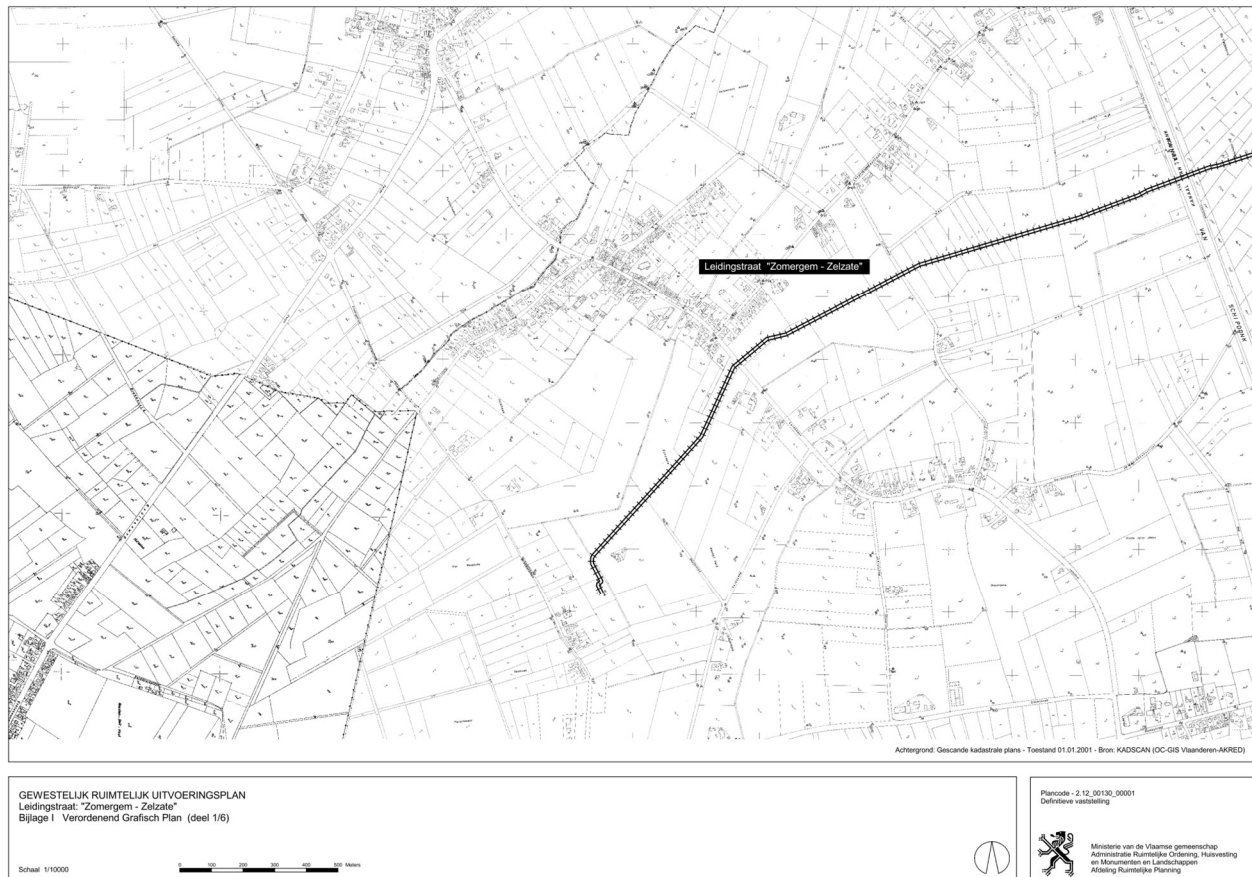

Figuur 7-8 Grafisch plan Zone voor windturbines Maldegem

7.10.4 GRUP Leidingstraat Zomergem-Zelzate – aanleg hoofdtransportleiding voor aardgas (14/11/2004)

Dit GRUP heeft als resultaat het aanduiden van een leidingstraat. Deze leidingstraat is een ondergrondse bundeling van transportleidingen. Deze kruist het Schipdonkkanaal ten zuiden van de Oostwinkelbrug te Lievegem.

De relevante stedenbouwkundige voorschriften zijn dat de aanvragen voor vergunningen voor transportleidingen en bijbehorende constructies worden beoordeeld rekening houdend met de in grondkleur aangegeven bestemming.

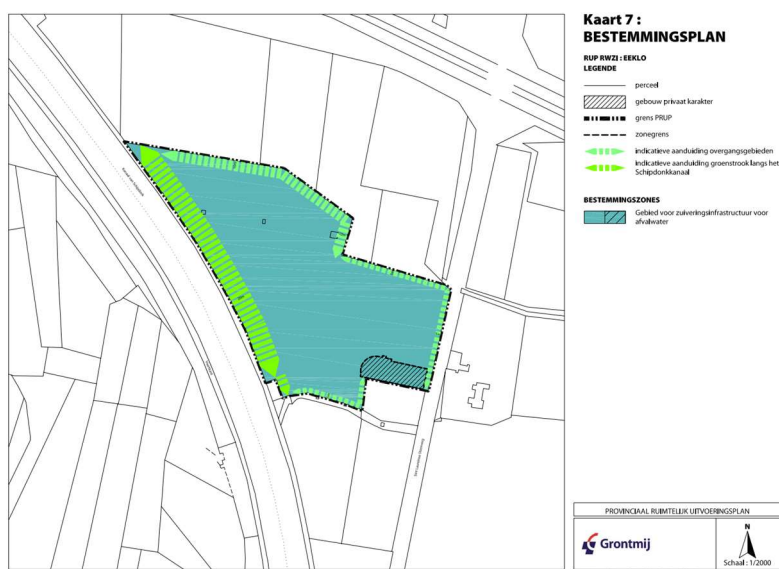

Figuur 7-9 Grafisch plan Leidingstraat "Zomergem – Zelzate" (deel 1/6)

7.10.6 PRUP RWZI Eeklo (12/06/2007)

Dit PRUP heeft als resultaat het afbakenen van een gebied voor zuiveringsinfrastructuur voor afvalwater 'Eeklo'. Het ligt ten noorden van Balgerhoeke en sluit aan op het Schipdonkkanaal.

De relevante stedenbouwkundige voorschriften zijn dat in het met overdruk aangeduide 'reservatiegebied' worden beperkingen opgelegd aan de handelingen en werken ten einde de nodige ruimten te reserveren voor de uitvoering van werken van openbaar nut, of om deze werken te beschermen of in stand te houden. Dit reservatiegebied stemt overeen met de op het gewestplan aangeduide reservatiegebied met als doel het reserveren van ruimte voor de eventuele verbreding van het Schipdonkkanaal. Daarnaast is qua inrichting een "groenstrook langs het Schipdonkkanaal" afgebakend. Deze strook heeft als doel een landschappelijke en ecologisch waardevolle overgang te creëren naar het Schipdonkkanaal. Ook het beheer van de groenstrook en de erfdienstbaarheid ten behoeve van het onderhoud van het kanaal zijn opgenomen in deze voorschriften.

Figuur 7-11 Grafisch plan RWZI Eeklo

7.10.7 PRUP Afbakening kleinstedelijk gebied Eeklo (16/09/2009)

Dit PRUP heeft als resultaat de afbakening van het kleinstedelijk gebied Eeklo alsook enkele bestemmingswijzigingen in de vorm van deelRUP's. Eén van deze deelRUP's liggen deels binnen het plangebied: het Bedrijventerrein uitbreiding Nieuwendorpe.

De relevante stedenbouwkundige voorschriften zijn dat de buffer bestaat uit een visuele afscherming en buffering van de bedrijfsactiviteiten ten opzichte van de omgeving. Deze wordt verplicht aangelegd met dicht, streekeigen, hoog- en laagstammige bomen en struikgewas. Binnen de buffer zijn toegestaan: werken, handelingen voorzieningen en inrichtingen die nodig zijn voor waterbeheersing met inbegrip van infrastructuur in functie van retentie van regenwater van het bedrijventerrein; een voet- of fietspad met een maximale breedte van 2 meter; een beperkte publieke ruimte voor recreatief medegebruik; werken, handelingen en wijzigingen voor verhardingen ivf de bereikbaarheid van het Schipdonkkanaal en het gebruik van het Schipdonkkanaal als watertransportas vanuit het bedrijventerrein. De bufferstrook van 30 meter langsheen het Schipdonkkanaal is onderdeel van de erfdienstbaarheid in functie van een mogelijke verbreding van het Schipdonkkanaal zoals vastgelegd in het gewestplan.

Daarnaast is er een reservatiegebied voor lijninfrastructuur in overdruk bestemd voor de aanleg, het beheer en de exploitatie van verkeers- en vervoersinfrastructuur/wegen-/spoor-/waterweginfrastructuur (te specificeren) en aanhorigheden. In dit gebied zijn alle werken, handelingen en wijzigingen toegelaten voor de aanleg, het functioneren of aanpassing van die voor verkeers- en vervoersinfrastructuur/wegen-/spoor-

Belangrijk hierbij is dat volgend voorschrift en bepalingen van het gewestplan Eeklo-Aalter, goedgekeurd bij K.B. van 24/03/1978, voor deze zone zijn opgeheven: reservatiegebied aan te leggen waterweg.

Dit PRUP heeft als resultaat de afbakening van de zuidelijke omleiding R43 te Eeklo. Deze aan te leggen weg loopt door het noordelijke gedeelte van het te onderzoeken gebied tussen het Leen het Schipdonkkanal.

[illegible]

Scopingnota
GRUP 'Opheffen reservatiestroken Schipdonkkanaal'
2.12 00564 00001

7.10.9 PRUP Windlandschap Maldegem Eeklo

Dit PRUP heeft als resultaat de afbakening van een zone voor windturbines, een windlandschap en een uitsluitingszone voor windturbines. De contour van het PRUP overlapt van met het plangebied van aan de Oostwinkelbrug in het zuiden tot aan de Leestjesbrug in het noorden.

De relevante stedenbouwkundige voorschriften zijn dat er binnen de zone voor windturbines enkel windturbines zijn toegelaten die voldoen aan bepaalde vereisten. Dit zijn er minstens 5 en er gelden bepaalde voorwaarden bij de vergunningen van de windturbines. Verder zijn er in deze zone geen constructies en gebouwen toegelaten (met uitzondering van technische installatie of constructies) hoger dan 30 meter toegelaten, tenzij aangetoond kan worden dat deze geen of een beperkte impact hebben op de energieproductie van bestaande, in gebruik zijnde windturbines.

Binnen het windlandschap wordt de kwaliteit van de zone versterkt door middel van landschappelijke of maatschappelijke ingrepen zoals de aanleg van groen ed., dit met oog op een betere integratie van de windturbines in het landschap.

In de uitsluitingszone kunnen geen windturbines geplaatst worden hoger dan 15 meter. In functie van de windturbines in de zone voor windturbines kunnen wel ontsluitingswegen ed. in deze zone aangelegd.

Figuur 7-14 Grafisch plan Windlandschap Maldegem Eeklo

7.10.10 BPA zonevrije bedrijven fase 1 (5/12/2001)

Dit BPA heeft als resultaat de afbakening van enkele zonevreemde bedrijven te Maldegem. Hiervan ligt B.P.A. 07: Meyland nv. binnen de afbakening van het te onderzoeken gebied Balgerhoeke. Het plan legt op zeer kleine schaal de bestemming vast voor dit bedrijf.

Figuur 7-15 Grafisch plan zonevreemde bedrijven fase 1: deelplan 07

7.10.11 BPA Zonevremde bedrijven Zomergem

Dit BPA heeft als resultaat de afbakening van enkele zonevremde bedrijven te Lievegem. Hiervan ligt deelplannen 3: De Smet Sportkleding bvba - Azaleastraat 6, 6: Garage Snoeck bvba – Azaleastraat 44, 10: Lembevinum – Azaleastraat 40 en 19: Van Holderbeke Patrick – Azaleastraat 72 binnen de afbakening van het plangebied. Het plan legt op zeer kleine schaal de bestemming vast voor dit bedrijven.

Figuur 7-16 Grafisch plan zonevremde bedrijven Zomergem: deel 1/03

Figuur 7-17 Grafisch plan zonevremde bedrijven Zomergem: deel 1/06

Figuur 7-18 Grafisch plan zonevremde bedrijven Zomergem: deel 1/10

Figuur 7-19 Grafisch plan zonevremde bedrijven Zomergem: deel 1/19

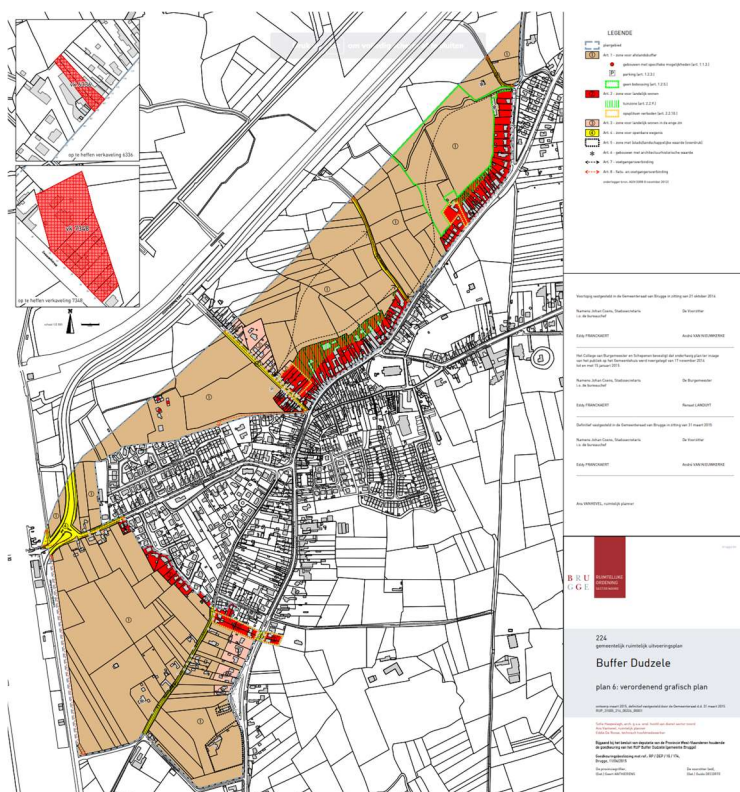
7.10.12 gRUP Buffer Dudzele (11/06/2015)

Dit gRUP heeft als resultaat de afbakening van een buffergebied om Dudzele-dorp af te schermen ten aanzien van de havenactiviteiten en infrastructuur (A11). Een groot deel deze buffer valt samen met het te onderzoeken gebied poldergraslanden aan het verbindingskanaal. Daarnaast loopt de noordelijke grens gelijk met de zuidelijke grens van de reservatiestroken van het verbindingskanaal tussen het Boudewijnkanaal en het Schipdonkkanaal.

De relevante stedenbouwkundige voorschriften zijn deze van de zone voor afstandsbuffer. Deze zone is bestemd als afstandsbuffer tussen het zeehavengebied en het dorp Dudzele. De afstandsbuffer moet voldoen aan de voorwaarden van visuele afscherming, landschappelijke inpassing en afstand. Alle werken, handelingen en wijzigingen die nodig of nuttig zijn voor de inrichting en onderhoud van deze afstandsbuffer zijn toegelaten. Binnen deze zone zijn landbouw, landschapszorg, bosbouw, laagdynamische recreatie, natuurbehoud en waterbeheer nevensgeschikte functies voor zover ze de functie van de afstandsbuffer niet in het gedrang brengen.

Hiernaast is er binnen een overdruk geen bebossing toegelaten in deze afstandsbuffer. Het gaat om poldergraslanden met microreliëf die gelegen zijn binnen het SBZ-Vogelrichtlijngebied Poldercomplex, waardoor het openhouden ervan belangrijk is;

De woningen langs de Zwaanhofstraat werden opgenomen in een woonbestemming (woonkorrel).

Figuur 7-20 Grafisch plan Buffer Dudzele

7.10.13 gRUP Vaardeken (14/07/2005)

Dit gRUP heeft als resultaat dat de gewenste ruimtelijke structuur van Nevele uit het gemeentelijk structuurplan is afgebakend. Een smalle strook binnen het plangebied ter hoogte van het Sas is hierbij herbestemd.

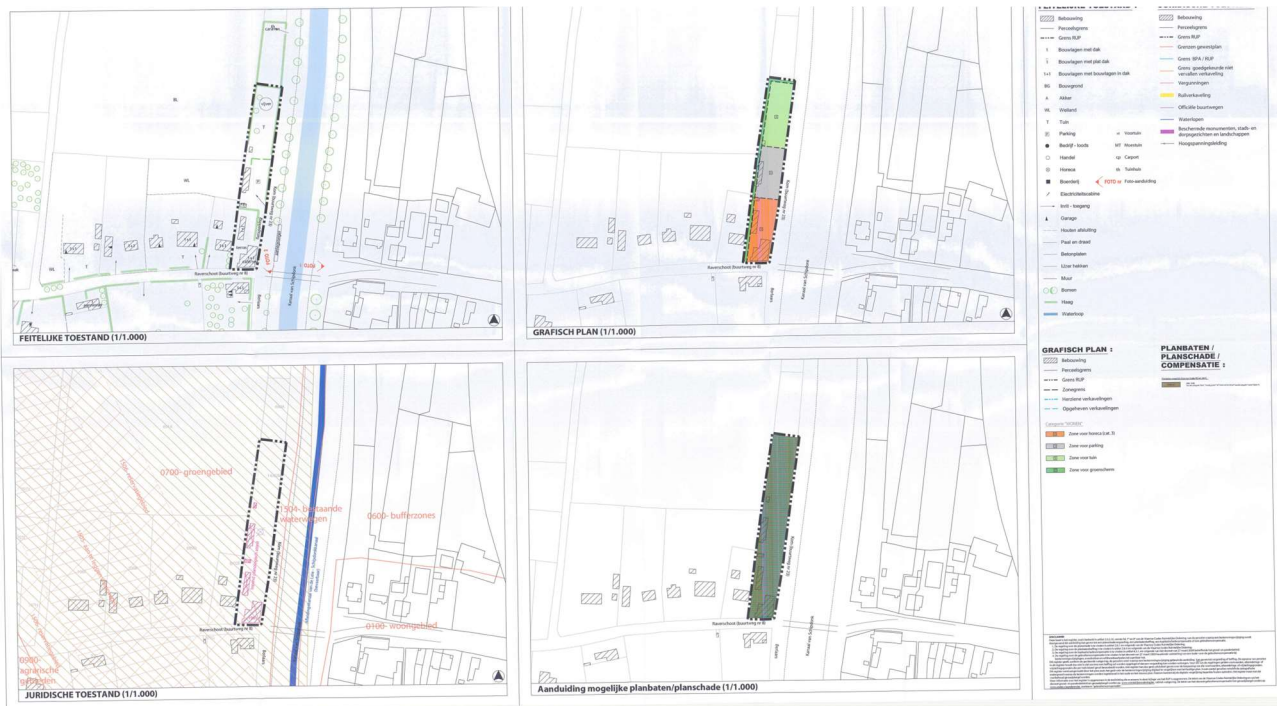
De relevante stedenbouwkundige voorschriften hierbij zijn deze van de zone voor natuur-recreatieve infrastructuur. De zone is bestemd voor natuur – recreatieve infrastructuur en de hieraan verbonden noodzakelijke voorzieningen (info-center), zitbank, info – bord, toegangsweg. Hierbij is er tevens een artikel dat de inplanting van het hoofdgebouw specificeert.

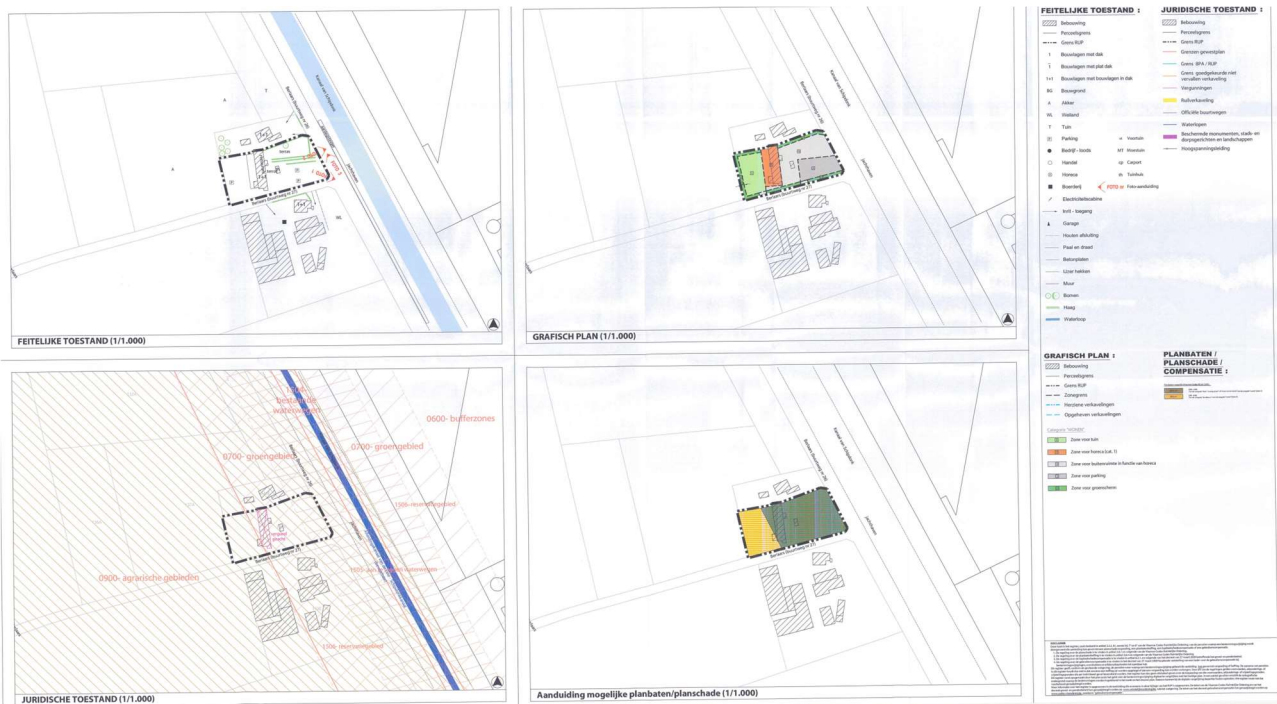
Figuur 7-21 Grafisch plan Vaardeken: deel 2

7.10.14 gRUP Zonevrije handel en horeca (26/11/2015)

Dit gRUP heeft als resultaat de afbakening van zonevrije handel en horeca in Maldegem. Twee deelplannen vallen binnen het plangebied: In 't stadhuis van Raverschoot en Koetshoeve. De eerste valt binnen het groengebied aan de bocht in het Schipdonkkanaal bij Raverschoot. De tweede ligt binnen de reservatiestroken van het Schipdonkkanaal aan de Berlaars. Het gRUP bepaald op zeer kleinschalig niveau de bestemming binnen deze deelplannen.

Figuur 7-22 Grafisch plan Zonevrije handel en horeca: deelplan "In 't stadhuis bij Raverschoot"

Figuur 7-23 Grafisch plan Zonevrije handel en horeca: deelplan "Koetshoeve"

8 Scoping

8.1 Inleiding

De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening voorziet dat de milieubeoordeling gedurende het volledige planproces aan bod komt. Er zal in de loop van het proces een plan-MER opgemaakt worden voor alle relevante disciplines. In de startnota werd een eerste inschatting gemaakt van de disciplines die uitgewerkt zullen worden in de volgende fases. In voorliggende scopingnota wordt dit verder op punt gesteld.

Elk plan – en dus ook dit GRUP – brengt veranderingen in de leefomgeving teweeg. De effecten van deze veranderingen op het leefmilieu kunnen te verwaarlozen, positief, maar ook negatief zijn. Het is daarom belangrijk om van RUP's de 'milieueffecten' en hun 'aanzienlijkheid' te onderzoeken op 'geïntegreerde' wijze.

De regelgeving inzake planmilieueffectrapportage is opgenomen in titel IV van het DABM (Decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid, 5 april 1995 en latere wijzigingen), en bijhorende Besluiten. Het decreet verplicht dat bepaalde plannen van administratieve overheden van gewestelijk, provinciaal of lokaal niveau worden onderworpen aan een milieueffectenonderzoek, vooraleer zij definitief worden goedgekeurd. Wie een plan met mogelijk aanzienlijke milieueffecten wil opmaken, moet eerst de milieueffecten en de eventuele alternatieven in kaart brengen.

Volgens de geldende regelgeving moet er een plan-MER voor het GRUP Schipdonkkanaal worden opgemaakt omdat het een plan betreft inzake o.a. ruimtelijke ordening, het geen klein gebied op lokaal niveau of kleine wijziging betreft, aanzienlijke effecten vooraf niet uit te sluiten zijn en dat het plan het kader kan vormen voor de latere vergunning voor projecten uit de bijlagen van het project-m.e.r.-besluit (10 december 2004 en latere wijzigingen).

Dit is een milieueffectenbeoordeling zoals bedoeld in de plan-MER-richtlijn. De term '**geïntegreerd milieuonderzoek**' wordt echter bewust verkozen omdat deze term aangeeft dat de evaluatie van effecten parallel verloopt aan de planontwikkeling. De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening voorziet dat de milieubeoordeling gedurende het volledige planproces aan bod komt.

In de scopingnota wordt de eerste stap van het milieuonderzoek gezet, de '*scoping*'. Dit wil zeggen dat we voor het planvoornemen bekijken wat de (theoretische) effecten op mens en milieu kunnen zijn, of deze effecten relevant zijn, en zo ja of ze relevant genoeg zijn om mee te nemen in het verdere milieuonderzoek tijdens het planproces.

De milieueffecten van de planingrepen zullen worden onderzocht ten aanzien van de referentiesituatie, en dit voor de verschillende relevante disciplines. Dit onderzoek gebeurt door onafhankelijke deskundigen. Indien er negatieve effecten kunnen optreden, kunnen de deskundigen milderende maatregelen of monitoring voorstellen.

De **planingrepen** zijn de wijzigingen die door het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan mogelijk worden gemaakt in het plangebied. Het gaat niet om concrete projecten maar om de ruimtelijke randvoorwaarden (bestemmingen en voorschriften) die ontwikkelingen mogelijk of onmogelijk maken. De planingrepen hebben dan ook een zeker abstractieniveau en zullen dan ook op een andere wijze onderzocht worden dan op projectniveau. In een plan-MER worden de relevante effecten van de exploitatiefase besproken. De effecten van de aanlegfase worden niet steeds behandeld in een plan-MER, gezien ze vaak tijdelijk en niet significant van aard zijn en/of de projectdetails over de (wijze van) aanleg nog niet gekend zijn (leemten in de kennis).

Tijdelijke effecten tijdens de aanlegfase worden in plan-MER's uiteraard wel onderzocht indien en voor zover ze relevant zijn, met name als de tijdelijke effecten een significante of permanente weerslag kunnen hebben op de omgeving. Ook permanente effecten die het gevolg zijn van ingrepen tijdens de aanlegfase dienen in

een plan-MER onderzocht te worden (bijv. permanente schade aan grondwaterafhankelijke vegetatie door een langdurige bemaling).

De wijzigingen worden bekeken ten opzichte van de **referentiesituatie**. De referentiesituatie is de toestand van het milieu die als vergelijkingsbasis dient voor het beschrijven en beoordelen van de impact van een plan. Als er een verschil is tussen de juridische bestemming van het plangebied en de feitelijke (vergunde of vergund geachte) invulling ervan op terrein, wordt er verder doorgaans ook gewerkt met twee referentiesituaties: een **feitelijke referentiesituatie** gebaseerd op de feitelijke situatie op het terrein en een **juridische referentiesituatie** gebaseerd op de mogelijkheden van het terrein volgens de geldende planologische bestemming. De referentiesituatie is dus de toestand van de omgeving in het referentiejaar in afwezigheid van het plan. Als de referentiesituatie in de toekomst ligt, bepalen de autonome en gestuurde ontwikkelingen (beslist beleid) mee hoe die referentiesituatie er uit ziet.

Alle effecten die optreden zullen beoordeeld worden ten opzichte van deze referentiesituatie(s). Er wordt m.a.w. nagegaan wat de effecten zullen zijn van het plan op het ogenblik in de toekomst, rekening houdend met het reeds besliste beleid dat (onafhankelijk van het plan) op dat ogenblik zal gerealiseerd zijn.

De **ontwikkelingsscenario's** omvatten geplande ontwikkelingen die nog geen beslist beleid zijn of die nog niet zullen gerealiseerd zijn in het referentiejaar. Voor ontwikkelingsscenario's wordt nagegaan of de plannen invloed hebben op elkaar, of er effecten van beide plannen zijn die elkaar versterken of verzwakken.

De effecten worden onderzocht voor verschillende **milieudisciplines**. Afhankelijk van de planingrepen kunnen effecten optreden in de disciplines Mobiliteit, Geluid en trillingen, Lucht, Bodem, Water, Biodiversiteit, Landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie, Mens – ruimtelijke aspecten, Mensgezondheid en Klimaat. In de scoping wordt nagegaan in welke disciplines significante effecten kunnen verwacht worden. Daarbij worden niet enkel de effecten die optreden in het plangebied, maar ook de effecten die door het plan op andere plaatsen kunnen optreden, onderzocht.

Het **studiegebied** wordt bepaald door de indicatieve (te verwachten) effectafstanden van de ingrepen ten aanzien van haar omgeving. De effectafstanden worden bepaald door de kenmerken van de effectgroep en de functies in de ruimere omgeving ten aanzien waarvan deze bepaald worden, zoals bewoonde gebieden, recreatiegebieden, openbare nutsvoorzieningen, Het studiegebied is dus verschillend voor de diverse disciplines en effecten.

Er worden voor dit plan geen **grensoverschrijdende effecten** verwacht.

Het plan-MER zal aangeven welke de **leemten in de kennis** zijn die tijdens het uitvoeren van het milieueffectenonderzoek werden vastgesteld. Deze leemten kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op de ongekende concrete inrichting van het plangebied, maar kunnen ook betrekking hebben op de gebruikte methode en het inzicht in het milieueffectenonderzoek. Het plan-MER zal aangeven hoe met deze leemten is omgegaan en hoe zij kunnen doorwerken in de verdere besluitvorming.

Iedere discipline wordt uitgewerkt door een door de overheid erkende onafhankelijke **deskundige**. Er wordt eveneens advies gevraagd aan de relevante administraties. De richtlijnboeken fungeren hierbij als leidraad voor de deskundigen, waarbij de methodiek wordt aangepast en afgestemd op het voorliggend plan.

Bij mogelijke (aanzienlijk) negatieve effecten wordt er door de deskundigen nagegaan of ze kunnen worden vermeden en of er **milderende maatregelen** kunnen toegepast worden. Dit zijn wijzigingen aan het plan of bijkomende randvoorwaarden zodat de negatieve effecten minder negatief worden.

Sommige maatregelen zijn afhankelijk van of en hoe de effecten zich juist zullen manifesteren. Een aantal milieuaspecten vereisen verdere opvolging of **monitoring**.

Het plan-MER zal in een **discipline-overschrijdende samenvatting** aangeven wat de verwachten gevolgen voor het milieu zijn, en hoe en in welke mate de voorgestelde maatregelen kunnen voorkomen of milderen. De milderende maatregelen zullen eveneens in één overzichtelijke tabel opgelijst worden. Bij de milderende maatregelen zal aangegeven worden hoe deze zullen/kunnen doorwerken.

Het plan-MER zal ook een **niet-technische samenvatting** bevatten, als een afzonderlijk leesbaar deel, waar de essentie van de overige delen beknopt en correct worden weergegeven.

In functie van een gericht en kwaliteitsvol milieueffectenonderzoek, moet er eerst een scoping uitgevoerd worden, o.b.v. het planvoornemen en de redelijke alternatieven, naar de relevantie van de milieudisciplines en de effectgroepen hierin.

In deze scopingnota worden de uitgangspunten en de onderzoeksmethodologie (op hoofdlijnen) voorgesteld die gehanteerd zullen worden in het latere milieueffectenonderzoek:

- Planingrepen
- Referentiesituaties en eventuele ontwikkelingsscenario's
- Onderzoek te verwachten effecten
- Overzicht te onderzoeken disciplines en effecten

Tijdens het verdere planproces kan deze scoping beperkt bijgestuurd worden waar nodig. Dit betekent dat bijkomende effectgroepen kunnen onderzocht worden, of effectgroepen niet meer als relevant voor (verder of gedetailleerder) onderzoek op planniveau worden geacht. Tevens kan het detail van het onderzoek beperkt wijzigen, in functie en op maat van nieuwe inzichten.

8.2 Planingrepen en hun relatie tot de effectgroepen

De planingrepen vloeien voort uit de doelstellingen van het plan, en kunnen als volgt gedefinieerd worden:

- Bestemmingswijzigingen die zullen worden doorgevoerd, afhankelijk van de huidige gebruiksfunctie, de gewenste ontwikkelingen, de potenties van het gebied, noodzakelijke buffering, etc. Momenteel zijn deze mogelijke bestemmingswijzigingen nog niet in detail gekend. Op hoofdlijnen zal het gaan om
 - het bestemmen van percelen met bestaande woningen en andere gebouwen als woongebied of als agrarisch gebied
 - het bestemmen van percelen met bedrijfsgebouwen naar een bestemming die bedrijfsactiviteiten toelaat zoals bedrijventerrein of woongebied,
 - het bestemmen van percelen met landbouwbedrijfszetels, landbouwbedrijfsgebouwen en percelen in landbouwgebruik als agrarisch gebied
 - het bestemmen van percelen met natuurwaarden als groen- of natuurgebied

Daarnaast zal op sommige plaatsen een bestaande overdruk zoals voor windturbines of leidingen herbevestigd worden. Dit gaat dan niet om een planwijziging.

8.3 Studiegebied

Het **studiegebied** is het gebied waarbinnen zich mogelijk effecten kunnen voordoen. Dit omvat minstens het plangebied, maar kan ook groter zijn, afhankelijk van de lokalisatie en de invloedssfeer van de te verwachten betekenisvolle effecten.

Het studiegebied wordt voor dit GRUP op basis van huidige kennis ruimer genomen dan het plangebied. Dit om de interactie van activiteiten en constructies binnen het plangebied te kunnen bekijken in relatie tot de

activiteiten en constructies op aanpalende percelen of in de directe omgeving. Vb. maken de woningen deel uit van een ruimere bebouwingskern? Betreft het een geïsoleerd agrarisch perceel of een deel van een ruimer aaneengesloten agrarisch gebied? Betreft het een geïsoleerd bedrijf of een onderdeel van een bedrijventerrein?...

8.4 Referentiesituatie(s) en ontwikkelingsscenario's

8.4.1 Referentiesituatie(s)

In een milieueffectrapport wordt het relatieve belang van de effecten van het GRUP ingeschat door de situatie die ontstaat als de wijzigingen binnen het GRUP worden uitgevoerd, te vergelijken met de situatie die ontstaat als het plan niet wordt uitgevoerd.

Het niet uitvoeren van het planvoornemen (het nulalternatief) wordt voor voorliggend plan niet als een redelijk alternatief beschouwd, het zorgt voor het behoud van een juridische onzekerheid voor bewoners en gebruikers van het gebied onder de reservatiestroken en tegelijk blijven de tegenstellingen tussen de feitelijke toestand en de bestemmingen behouden en wordt de ongelijkheid van de onderliggende gewestplanbestemmingen in Oost- en West-Vlaanderen bestendigd.

Zoals wettelijk bepaald, worden voor voorliggend GRUP 'Opheffen Reservatiestroken Schipdonkkanaal' twee referentiesituaties gehanteerd:

In referentiesituatie 1 is dat ten aanzien van de bestaande feitelijke (vergunde of vergund geachte) toestand op het terrein: de situatie waarbij rekening wordt gehouden met huidige gebruiksfuncties en toestand van de aanwezige bewoning, bedrijven, etc., zonder de planologische bestemming in rekening te brengen.

In referentiesituatie 2 is dat ten aanzien van de bestaande planologische of juridische toestand: de situatie waarbij er reservatiestroken in hun huidige (versmalde) breedte en onderliggende bestemming op het gewestplan zijn aangeduid.

De beschrijving van de effecten van het plan moet gebeuren in de context van de omgevingssituatie die zich voordoet op het moment dat het plan is afgewerkt. Immers, zolang het plan niet is afgewerkt, komen ook niet alle effecten op het milieu tot uiting. Het jaar waarin de effecten worden verondersteld zich voor te doen, en dat dus als basis van de vergelijking dient, wordt het referentiejaar genoemd.

De referentiesituatie is dus de situatie in het referentiejaar, zonder uitvoering van het plan, wel rekening houdend met beslist beleid en autonome evolutie.

In een plan-MER moeten "de relevante aspecten van de bestaande situatie van het milieu en de mogelijke ontwikkeling ervan als het plan niet wordt uitgevoerd", worden beschreven (De regelgeving in zake alternatieven is opgenomen in het Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (en latere wijzigingen), art. 4.2.8. §1bis 2° of DABM).

8.4.2 Ontwikkelingsscenario's

Bijkomend wordt er rekening gehouden met ontwikkelingsscenario's. Die omvatten geplande ontwikkelingen die nog geen beslist beleid zijn of die nog niet gerealiseerd zullen zijn in het referentiejaar en die mogelijk een invloed hebben op (de milieueffecten) van het plan.

8.5 Waardeschaal en effectbeoordeling

Voor elk effect wordt volgende indelingswijze gehanteerd over de verschillende disciplines heen:

• aanzienlijk negatief (-3)	aanzienlijk positief (+3)
• negatief (-2)	positief (+2)
• beperkt negatief (-1)	beperkt positief (+1)

- geen effect/verwaarloosbaar effect (0)

Hierbij duidt een positieve score op een positief, gewenst effect. Hieronder kan bv. verstaan worden de verhoging, een ondersteuning of een versterking van de betrokken positieve eigenschap. Een negatieve score wijst op een ongewenst effect. Hier kan het bv. gaan om het verdwijnen, een verlaging of een aantasting van een bepaalde positieve eigenschap. Voor elk relevant effect wordt een beoordelingskader geschetst dat zal gebruikt worden bij de bepaling van het significantieniveau.

Echter, de beoordelingen voor de individuele effecten kunnen niet gewoon samengeteld worden om een globale vergelijking van eventuele varianten te maken.

8.6 Te verwachten effecten

De milieubeoordeling heeft tot doel na te gaan welke de mogelijke milieueffecten van het voorgenomen plan zijn en die zo mogelijk te vermijden of te remediëren. In het plan-MER wordt in de eerste plaats gefocust op de milieueffecten die optreden ten gevolge van de realisatie van de nieuwe planologische bestemmingen die voorzien worden in het GRUP.

Voor elk van de planingrepen wordt aangegeven op welke effectgroep zij invloed hebben en wat er relevant is om verder te onderzoeken in het plan-MER. De verder te onderzoeken effecten worden in de tabel in **vet** aangegeven.

O = zeker te onderzoeken

- Milieuaspecten waarvoor de zekerheid moet verkregen worden dat er geen aanzienlijke effecten zijn, minstens dat er geen betere alternatieven voorhanden zijn (bv. Natura 2000);
- Milieuaspecten die mede bepalend (kunnen) zijn voor de keuze tussen alternatieven (locaties,...);
- Milieuaspecten waarvoor potentieel belangrijke directe effecten niet evident/voor de hand liggend op projectniveau kunnen worden gemilderd via een standaardaanpak (handreikingen, omzendbrieven, watertoets, normering VLAREM).

M = mogelijk te onderzoeken (= te onderzoeken, tenzij ze worden aangepakt op projectniveau)

- Milieuaspecten waarvoor een evidente doorvertaling op planniveau wordt opgenomen (bv. Seveso bedrijven niet mogelijk, bepaalde activiteiten uitsluiten,...);
- Milieuaspecten die niet relevant zijn op planniveau/niet bepalend zijn voor keuzes op planniveau en afdoende op projectniveau kunnen worden geregeld.

N: niet te onderzoeken

- Milieuaspecten met zeer beperkte effecten.

In een afzonderlijk hoofdstuk zal in de klimaatreflex aangegeven worden wat de impact van het plan is op het klimaat, waaronder welke in de disciplines onderzochte effecten een invloed hebben op het klimaat, hetzij als het vergroten of beperken van klimaateffecten, hetzij als aanpassing aan de te verwachten klimaateffecten.

Bovendien wordt een beeld gevormd van de draagkracht van de omgeving en nagegaan in hoeverre vanuit deze draagkracht specifieke functies al dan niet tot de ontwikkelingsmogelijkheden horen of in hoeverre bepaalde beperkingen (via stedenbouwkundige voorschriften) opgelegd moeten worden.

In het vervolg van het proces zal naast de effectenbespreking er duidelijk aangegeven worden welke randvoorwaarden en milderende maatregelen leiden tot noodzakelijke aanpassingen aan het RUP of een opname in de specifieke voorschriften.

8.6.1 Ingreep-effectmatrix

IN HET PLANGEBIED		NAAR EN VAN OMGEVING		OP NETWERKEN	
					
BODEM					
Structuur- en profielwijziging	Graafwerken kunnen aanleiding geven tot verstoring van het oorspronkelijke bodemprofiel of structuurwijzigingen teweegbrengen. De gedeelten met droge/natte/lemige zandbodems en kleibodems zijn sterk gevoelig voor verdichting. Er is geen bodemkundig erfgoed in het plangebied (databank ondergrond Vlaanderen).	O			
Wijziging bodemstabiliteit (incl. erosie en grondverschuiving)	Verschillende delen langs het kanaal hebben een erosiegevoelige bodem (watertoets). Bepaalde ingrepen kunnen misschien de bodemstabiliteit beïnvloeden.	O	Indien bepaalde planingrepen bemalingen zouden inhouden, is er een risico op bodemzettingen	M	
Aantasting bodemhygiëne / Wijziging bodemkwaliteit	Er zijn gekende bodemverontreinigingen Echter, risico's op nieuwe verontreinigingen door het uitvoeren van dit plan zijn wellicht als verwaarloosbaar te beschouwen.	O	Het plangebied is matig tot lokaal zeer gevoelig voor grondwaterstroming waardoor een risico kan ontstaan op het verspreiden van eventueel bestaande verontreinigingen.	M	
Wijziging bodemgebruik en bodemgeschiktheid	Bepaalde planingrepen, in het bijzonder bij de correctie van onderliggende bestemmingen, kunnen leiden tot een wijziging in bodemgebruik	O			
Wijziging bodemvochtregime	Bijkomende verharding kan leiden tot veranderingen in het bodemvochtgehalte in de nabije omgeving van de nieuwe verharding, bv. door hogere piekafvoeren in het waternetwerk tot gevolg van een gewijzigde afstroming. Het plan heeft een mogelijke impact op het overstromingsregime.	O			
WATER					
Wijziging afvoergedrag en kwantiteit oppervlaktewater	Verschillende delen van het plangebied zijn gelegen in overstromingsgevoelig gebied. Sommige planingrepen kunnen daarom leiden tot impact op de waterhuishouding. Het vergraven van terreinen kan het waterbergend vermogen wijzigen. Een	O	Het kanaal is een relevante structuur met het oog op waterbeheersing binnen een veranderend klimaat. Bepaalde planingrepen in dit kader kunnen daarom effect hebben op de ruimere omgeving.	O	

	IN HET PLANGEBIED 	NAAR EN VAN OMGEVING 	OP NETWERKEN 	
	afname van het waterbergend vermogen dient gecompenseerd te worden.			
Wijziging structuurkwaliteit oppervlaktewater	Het plan voorziet niet meteen directe ingrepen aan de waterweginfrastructuur doch beschermt wel het behoud van het functioneel gebruik ervan en biedt mogelijkheden tot aanpassingen indien bepaalde noden zich voordoen.	O	O	
Wijziging oppervlaktewaterkwaliteit	In het geval van eventuele bijkomende puntbronnen (o.w.v. de mogelijkheid tot nieuwe economische activiteiten) moet de impact onderzocht worden.	M	N	
Wijziging grondwaterkwantiteit	Bepaalde planingrepen zullen de oppervlakttes aan verharding doen toenemen, welke een impact hebben op de infiltratie van het hemelwater naar het grondwater.	O	O	O
Wijziging grondwaterkwaliteit	Zie wijziging bodemkwaliteit	Zie wijziging bodemkwaliteit		
BIODIVERSITEIT				
Ruimtebeslag	Binnen het studiegebied bevinden zich 2 habitatrictlijngebieden (Polders en de Bossen en heiden van zandig Vlaanderen oostelijk deel.) Bovendien valt een deel van het plangebied binnen het vogelrichtlijngebied Poldercomplex. Er bevinden zich ook verschillende Natura 2000 gebiedjes langs het kanaal. Bovendien kunnen bepaalde planingrepen een bijkomend ruimtebeslag tot gevolg hebben waarbij een zachte bestemming omgezet wordt in een harde bestemming. Dit zou kunnen leiden tot ecotoopverlies.	O	O	
Versnippering	Bepaalde planingrepen kunnen eventueel een bijkomende versnippering of barrièrewerking tot gevolg hebben terwijl omgekeerd er ook initiatieven	O	O	O

	IN HET PLANGEBIED 		NAAR EN VAN OMGEVING 		OP NETWERKEN 	
	kunnen worden genomen om ontsnippering te realiseren.		kunnen worden genomen om ontsnippering te realiseren.			
Eutrofiëring en verzuring	Bepaalde planingrepen kunnen een verzurende en vermestende depositie tot gevolg hebben	O	Bepaalde planingrepen kunnen een verzurende en vermestende depositie tot gevolg hebben	O		
Wijziging van de (grond)waterstand	Een wijziging van de grondwaterstand, zie discipline water, kan een impact hebben op de voorkomende vegetaties	M	Een wijziging van de grondwaterstand, zie discipline water, kan een impact hebben op de voorkomende vegetaties	M		
Wijziging van de hydrologie van een oppervlaktewaterlichaam	Een wijziging van de hydrologische kenmerken van het kanaal en naburige waterlopen kan een impact hebben op de voorkomende vegetaties en leefgebied van soorten.	M	Een wijziging van de hydrologische kenmerken van het kanaal en naburige waterlopen kan een impact hebben op de voorkomende vegetaties en leefgebied van soorten.	M		
Verontreiniging	Zie wijziging bodemkwaliteit en oppervlaktewaterkwaliteit	M	Zie wijziging bodemkwaliteit en oppervlaktewaterkwaliteit	M		
Verstoring	De te behouden en te ontwikkelen en eventueel nieuw te realiseren groenstructuren zullen een bijkomende ecologische waarde ontwikkelen. Een deel van het plangebied ligt in een speciale beschermingszone (Vogelrichtlijngebied Poldercomplex). Onderzocht moet worden of er binnen het plangebied activiteiten zijn die visuele verstoring of lichtverstoring voor fauna als gevolg hebben en desgevallend maatregelen nodig zijn.	O	Een deel van het plangebied ligt in een speciale beschermingszone (Vogelrichtlijngebied Poldercomplex). Onderzocht moet worden of er binnen het plangebied activiteiten zijn die visuele verstoring of lichtverstoring voor fauna als gevolg hebben en desgevallend maatregelen nodig zijn.	O		
LANDSCHAP						
Structuur- en relatiewijzigingen					Het plangebied doorkruist verschillende traditionele landschappen. Bepaalde planingrepen kunnen de landschapsstructuur en de landschappelijke relaties misschien (positief) beïnvloeden.	O
Wijziging erfgoedwaarde – landschappelijk erfgoed	Het plangebied maakt deel uit van verschillende vastgestelde relictten uit de landschapsatlas (o.a. de Damse Vaart met omgevende polder, Fort van Beieren en kreken van Lapscheure, Polders nabij Dudzele, de dubbelstructuur Leopoldkanaal-Schipdonkkanaal en het kanaalrelict Lievebermen tussen Moerebeke en Damme).	O	Bepaalde planingrepen zullen via een aanduiding op het plan de landschappelijk erfgoedwaarde bevestigen, dit heeft ook impact op de omgeving.	O		

	IN HET PLANGEBIED 	NAAR EN VAN OMGEVING 	OP NETWERKEN 	
	Bepaalde planingrepen zullen via een aanduiding op het plan de landschappelijke erfgoedwaarde ervan bevestigen.			
Wijziging erfgoedwaarde – bouwkundig erfgoed	Voorziene planingrepen hebben ook als doel bepaalde erfgoedelementen te bevestigen in hun waarde.	O	Voorziene planingrepen hebben ook als doel bepaalde erfgoedelementen te bevestigen in hun waarde.	O
Wijziging erfgoedwaarde – archeologisch erfgoed	Binnen het plangebied liggen een aantal bekrachtigde archeologienota's en nota's, doch niet voor de lengte van het volledige kanaal. Indien planingrepen reliëfwijzigingen voorzien, moet een mogelijke impact wellicht onderzocht worden.	O	Een impact op de grondwaterstand kan een impact hebben op het archeologisch erfgoed;	O
Wijziging perceptieve kenmerken	Bepaalde ingrepen voorzien in het plan kunnen een impact hebben op de visuele belevingswaarde en -kwaliteit binnen het plangebied.	O	Bepaalde ingrepen voorzien in het plan kunnen een impact hebben op de visuele belevingswaarde en -kwaliteit in de omgeving van het plangebied.	O
MENS – RUIMTELIJKE ASPECTEN				
Ruimtelijke structuur en wisselwerking met de ruimtelijke context	Bepaalde planingrepen voorzien in het corrigeren van onderliggende bestemmingen ten aanzien van het feitelijke grondgebruik en zullen aansluiting zoeken bij de omliggende bestemmingen. De bestaande ruimtelijke structuur wordt hierbij bevestigd.	O	Bepaalde planingrepen hebben misschien impact op de ruimtelijke structuur en wijzigen de wisselwerking met de omgeving.	O
Ruimtegebruik en gebruikskwaliteit	Alle planingrepen kunnen leiden tot een wijziging in het ruimtegebruik. Sommige bestendigen het huidig ruimtegebruik, andere planingrepen laten toe dat er wijzigingen of bijkomende ontwikkelingen optreden. Impact op bijvoorbeeld landbouw is mogelijk van ingrepen die veranderingen meebrengen in de landbouwbedrijfsvoering.	O	Bepaalde planingrepen hebben misschien een impact op de gebruikruimte en wijzigen de gebruikskwaliteit	
Ruimtebeleving	Bepaalde planingrepen kunnen misschien een impact hebben op de ruimtebeleving binnen het gebied	O	Bepaalde planingrepen kunnen misschien een impact hebben op de ruimtebeleving vanuit het omringende landschap.	O
MENS - MOBILITEIT				
Functioneren verkeerssystemen	Het plan voorziet in principe geen wijzigingen aan het verkeersnetwerk voor gemotoriseerd verkeer. Bepaalde planingrepen in functie van het versterken	M	Het plan voorziet in principe geen wijzigingen aan het verkeersnetwerk voor gemotoriseerd verkeer. Bepaalde planingrepen in functie van het versterken	M

	IN HET PLANGEBIED		NAAR EN VAN OMGEVING		OP NETWERKEN	
						
	van het toeristisch-recreatief netwerk langs het kanaal kunnen wel wijzigingen meebrengen voor langzaam verkeer.		van het toeristisch-recreatief netwerk langs het kanaal kunnen wel wijzigingen meebrengen voor langzaam verkeer.		het versterken van het toeristisch-recreatief netwerk langs het kanaal kunnen wel wijzigingen meebrengen voor langzaam verkeer.	
Verkeersleefbaarheid- en veiligheid	Indirect kunnen bepaalde planingrepen misschien effect hebben op de verkeersleefbaarheid en veiligheid	M	Indirect kunnen bepaalde planingrepen misschien effect hebben op de verkeersleefbaarheid en veiligheid	M	Indirect kunnen bepaalde planingrepen misschien effect hebben op de verkeersleefbaarheid en veiligheid	M
GELUID EN TRILLINGEN						
Wijziging geluidsklimaat	De planingrepen voorzien uitdrukkelijk niet in bijkomende geluidsbelasting onder vorm van extra gemotoriseerde verkeersbewegingen. Planingrepen die bepaalde bijkomende economische activiteiten op of recreatieve activiteiten op en langs het water toelaten, kunnen misschien aanleiding geven tot een wijziging in het geluidsklimaat in het gebied.	M	De planingrepen voorzien uitdrukkelijk niet in bijkomende geluidsbelasting onder vorm van extra gemotoriseerde verkeersbewegingen. Planingrepen die bepaalde bijkomende economische activiteiten op of recreatieve activiteiten op en langs het water toelaten, kunnen misschien aanleiding geven tot een wijziging in het geluidsklimaat in de omgeving van het gebied.	M		
Trillingshinder en -schade	De planingrepen voorzien niet in bijkomende trillingshinder en -schade onder vorm van extra gemotoriseerde verkeersbewegingen en/of nieuwe economische activiteiten	M	De planingrepen voorzien niet in bijkomende trillingshinder en -schade onder vorm van extra gemotoriseerde verkeersbewegingen en/of nieuwe economische activiteiten	M		
LUCHT						
Wijziging luchtkwaliteit	De planingrepen voorzien niet in een wijziging van de luchtkwaliteit onder vorm van extra gemotoriseerde verkeersbewegingen. Planingrepen die bepaalde bijkomende economische activiteiten op of recreatieve activiteiten op en langs het water toelaten, kunnen aanleiding geven tot een wijziging in de luchtkwaliteit in het gebied.	M	De planingrepen voorzien niet in een wijziging van de luchtkwaliteit onder vorm van extra gemotoriseerde verkeersbewegingen. Planingrepen die bepaalde bijkomende economische activiteiten op of recreatieve activiteiten op en langs het water toelaten, kunnen aanleiding geven tot een wijziging in de luchtkwaliteit in de omgeving van het gebied.	M		
MENS – GEZONDHEID EN VEILIGHEID						
Gezondheidsimpact t.g.v. luchtverontreiniging	Zie discipline lucht	M	Zie discipline lucht	M		
Gezondheidsimpact t.g.v. geluidshinder	Zie discipline geluid	M	Zie discipline geluid	M		

	IN HET PLANGEBIED 	NAAR EN VAN OMGEVING 	OP NETWERKEN 	
Gezondheidsimpact tgv overige vormen van hinder	Er zijn elementen in het plan, zoals bijvoorbeeld fietspaden, die mogelijke aanleiding kunnen geven tot andere vormen van hinder (toxicologie, lichthinder,...?) M	Er zijn elementen in het plan die mogelijke aanleiding kunnen geven tot andere vormen van hinder (toxicologie, lichthinder,...?) M		
Psychosomatische impact / Sociaal veiligheidsgevoel	Het plan voorziet niet meteen in ingrepen die een psychosomatische impact hebben of een effect op het sociaal veiligheidsgevoel. N	Het plan voorziet niet meteen in ingrepen die een psychosomatische impact hebben of een effect op het sociaal veiligheidsgevoel in de ruimere omgeving. N		
Externe veiligheid - risico installaties	Het plan voorziet geen Seveso-inrichtingen of de opslag, gebruik of vervoer van gevaarlijke stoffen. Er wordt een RVR-toets uitgevoerd N	In de omgeving zijn geen Seveso-inrichtingen of risico-activiteiten aanwezig. Er wordt een RVR-toets uitgevoerd. N		

8.6.2 Relevante disciplines

Het opheffen van de bestaande reservatiestroken zal veelal leiden tot gunstigere effecten ten opzichte van de juridische referentiesituatie, namelijk het volledig invullen van de mogelijkheden van het gewestplan. De effecten van het opheffen van de reservatiestroken om ruimte te creëren voor de verbreding van het Schipdonkkanaal heeft wellicht voornamelijk gunstige effecten voor de omgeving. Er wordt minder ruimte voor waterweginfrastructuur voorzien en dus is er een beperktere landschappelijke impact te verwachten. Het wijzigen van onderliggende bestemmingen en de mogelijkheden tot natuur- of bosinvulling in de te onderzoeken gebieden kan milieueffecten veroorzaken.

Voor het herbestemmen van bepaalde onderliggende zones en aanduiding van bijkomende bestemmingen zijn wel milieu-effecten te bekijken. De volgende disciplines worden als sleuteldisciplines beschouwd. Zij zullen diepgaand worden onderzocht:

- Mens (Mens-ruimte en Mens-gezondheid);
- Landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie;
- Biodiversiteit;
- Water en bodem
- Klimaat(reflex)

De andere MER-disciplines (zoals lucht, geluid en mobiliteit) worden momenteel als niet sturend beschouwd en vereisen daarom een minder diepgaande uitwerking (nevendiscipline). Elementen inzake hinder afkomstig van geluid, lucht, ... zullen behandeld worden binnen de receptordiscipline mens.

8.7 Overzicht te onderzoeken disciplines en effectgroepen

8.7.1.1 Mens – ruimtelijke aspecten

Methodiek grondig onderzoek referentiesituatie

Het plangebied en de nabije omgeving zal vanuit de receptor mens eerst functioneel beschreven worden: wonen (inclusief kwetsbare groepen), handel en horeca, industrie, recreatie, landbouw binnen de ruimtelijk context hetzij in een kern of in een woonlint, hetzij als een onderdeel van een gebied in landbouwgebruik. Daarnaast wordt gekeken naar de aanwezige netwerken: recreatieve relaties, woon-werkrelaties, economische vervoersrelaties, ...

Onder nabije omgeving wordt hier voornamelijk bedoeld (1) de aanpalende percelen van het plangebied en (2) de aanpalende ruimtelijke structuren (zoals woonclusters, bedrijventerreinen, landbouwcomplexen, etc). Hierbij zal vooral de relatie van de percelen binnen het plangebied met de omgeving in beeld worden gebracht.

Naast een functionele beschrijving van de activiteiten die in de nabije omgeving van het plangebied voorkomen wordt ook op planniveau een kwalitatieve beschrijving van de woon- en leefomgeving rondom het plangebied gegeven. Op deze manier kan er een appreciatie aan de verschillende planonderdelen binnen het plangebied en de onmiddellijke omgeving van het plangebied gegeven worden.

Het plan zal geen impact hebben op het aanwezige recreatieve netwerk. Het recreatief netwerk dat vandaag over de dijken loopt zal niet gewijzigd worden door de aanpassing van het plan. De

dienstwegen op deze dijken blijven immers onder hun huidige vorm behouden. Dit aspect wordt bijgevolg niet verder beschreven.

De beschrijving van de feitelijke referentiesituatie (toestand op het terrein) gebeurt op basis van onder meer de inventarisatiestudie en kaartmateriaal m.b.t. bodemgebruik, topografische kaart, luchtfoto's en de beschrijving van de planologische referentiesituatie gebeurt op basis van de relevante ruimtelijke plannen.

Methodiek en scoping effectvoorspelling en –beoordeling

De discipline mens is relevant gezien de winst of verlies aan functies bij bestemmingswijziging en gezien de mogelijke hinder die het gevolg kunnen zijn van bestemmingswijzigingen (wijziging in verkeer, geluid, ...). Hierbij wordt nagegaan of, hoe en in welke mate het plan ingrijpt op de ruimtelijke organisatie van het gebied en welke de structurerende impact is op de verdere ontwikkeling van het gebied (versnippering, toegankelijkheid, ...).

De impact op het dagelijks ruimtelijk functioneren van het gebied wordt geëvalueerd per type ruimtegebruiker (verlies aan ruimte en gebruiksmogelijkheden) en per onderscheiden impactgroep (bv. barrièrevorming, beleving, ruimtelijke samenhang): de voorgestelde ingrepen kunnen een verbetering dan wel een verslechtering van de huidige toestand tot gevolg hebben. Daarna volgt een effectbespreking naar de structurele samenhang van het studiegebied.

Volgende effectgroepen worden beschouwd:

- Direct ruimtebeslag: de mate waarin menselijke functies deels ingenomen of verdwijnen enerzijds en de mate waarin nieuwe functies ontstaan. Het behoort uitdrukkelijk tot de plandoelstellingen om het ruimtebeslag te beperken.
- Impact op ruimtelijke structuur en samenhang: Deze effectgroep gaat na in welke mate de invulling van het gebied de ruimtelijke structuur van een gebied wijzigt en in welke mate de invulling de ruimtelijke samenhang beïnvloedt. De eventuele wijzigingen in de ruimtelijke structuur en samenhang wordt bepaald door de mate waarin het project leidt tot barrièrevorming, versnippering enerzijds of versterking van de ruimtelijke structuur anderzijds. In relatie tot deze versterking van de ruimtelijke structuur, gelinkt aan hindereffecten en belevingswaarden, kunnen ook milderende maatregelen worden voorgesteld naar buffering van gebieden.
- Impact op de belevingswaarde: Beoordeling van de visueel-ruimtelijke impact op de ruimtelijke belevingswaarde. De ruimtelijke kwaliteit wordt louter kwalitatief besproken. Hierbij worden volgende parameters in beschouwing genomen: nabijheid voorzieningen, nabijheid groen, omgevingskwaliteit (rust, omgevingslawaaï, hinder, belevingswaarde, ...). De ruimtelijke kwaliteit wordt vooral bepaald door de inrichting van het gebied en de integratie in de omgeving.
- Hindereffecten: Evaluatie hinder voor omwonenden en andere ruimtegebruiksfuncties bijvoorbeeld door hinder inherent aan het planelement zelf. Dit laatste gebeurt, indien van toepassing in samenspraak met een deskundige mobiliteit, geluid en/of lucht (nevendisciplines) en rekening houdende met de afstand tot gevoelige receptoren, het aantal gehinderden, karakter/oorsprong van de hinder (bv. duur). Gezien a priori niet voorzien wordt om nieuwe activiteiten mogelijk te maken, bespreken we de hinderaspecten binnen de discipline mens. We verwachten niet dat het opmaken van een volwaardige discipline mobiliteit, geluid of lucht nodig zal zijn. Modelleringen voor deze aspecten worden dan ook niet voorzien.
- Impact op de gezondheid (toxicologie): Evaluatie van de mogelijke impact van de verwachte wijzigingen in kwaliteit van de leefruimte (in overleg met een deskundige lucht, geluid en/of toxicologie, indien van toepassing) als gevolg van het plan t.a.v. gezondheidkundige richtwaarden en doelstellingen.

8.7.1.2 Water

Methodiek grondig onderzoek referentiesituatie

Er zal een hydrografische situering gebeuren van de oppervlakte- en grondwatersituatie. Daarnaast zullen de aanwezige waterwinningsgebieden gesitueerd en beschreven worden.

Alle watertoetskaarten (overstrominggevoeligheid, risicozones, gevoeligheid voor grondwaterstroming, infiltratie, ...) zullen gevisualiseerd en beschreven worden.

Methodiek effectvoorspelling en –beoordeling

De discipline water onderzoekt of het plan tot een wijziging leidt in de hydrografische kenmerken van oppervlakte- en grondwater, de hydrogeologische kenmerken van oppervlakte- en grondwater, de hoeveelheid en kwaliteit van neerslag, afval- en leidingwater.

Op basis van de huidige gegevens zijn er geen indicaties dat het om ingrijpende effecten zal gaan.

Volgende effectgroepen worden beschouwd:

- Wijziging infiltratie- en afvoercharacteristieken (incl. risico op overstroming): dit aspect zal op een kwalitatieve manier beschreven worden.
- Aantasting overstromingszones: de beoordeling van dit aspect zal op een kwantitatieve aangevuld met een kwalitatieve manier beschreven en beoordeeld worden.
- Wijziging waterkwaliteit: een bestemmingswijziging van groengebied naar landbouwgebied, kan invloed hebben op de bemesting op deze percelen, wat een doorwerking kan hebben op de waterkwaliteit. Dit aspect zal kwalitatief beschreven en beoordeeld worden.

Volgende effecten worden momenteel als niet relevant beschouwd:

- Wijziging waterbodempkwaliteit.
- Wijziging grond0 en -kwantiteit: er wordt aangenomen dat er geen langdurige bemalingen nodig zijn.

Elementen ten behoeve van de watertoets worden binnen de uitwerking van de discipline opgenomen.

8.7.1.3 Biodiversiteit

Methodiek grondig onderzoek referentiesituatie

Het Schipdonkkanaal is een (semi-)natuurlijke corridor voor allerlei diersoorten waaronder vogels, vissen en vleermuizen. Het kanaal zelf kent geen bescherming als VEN of natuurreservaat, maar in West-Vlaanderen overlapt de plancontour met het SVZ-V Poldercomplex. Daarnaast heeft de natuurlijke ontwikkeling op de kanaaloevers en op sommige aanpalende percelen wel een ecologische waarde voor allerlei diersoorten en plantensoorten. Op de Biologische waarderingskaart (BWK) wordt een doorgaans smalle oeverstrook in het plangebied grotendeels aangeduid als biologisch waardevol. Deze is meestal (veel) smaller dan de reservatiestroken met onderliggende bestemming 'groen'. In of nabij het plangebied zijn op de BWK geen gebieden aangeduid als "belangrijk voor fauna".

Voor de beschrijving van de referentiesituatie inzake diersoorten (vnl. vogels, amfibieën, insecten, etc.) zal gesteund worden op bestaande informatie, aangevuld met een terreinbezoek.

Voor de beschrijving van de aanwezige habitats, zal gesteund worden op de gecombineerde Biologische Waarderingskaart – Habitatkaart en een terreinbezoek. De opmaak van een gedetailleerde vegetatiekaart van het gebied en update van de BWK wordt niet voorzien.

In de omgeving van het plangebied, maar buiten de reservatiestroken, bevindt zich het Habitatrichtlijngebied en VEN-gebied Bossen en heiden van zandig Vlaanderen (o.a. Het Leen). De

opmaak van een passende beoordeling in het kader van Artikel 36ter van het Natuurdecreet en de opmaak van een verscherpte natuurtoets in het kader van Artikel 26bis van het Natuurdecreet wordt opgenomen gezien de plandoelstelling en de afstand van deze beschermde gebieden tot de reservatiestroken. Eventuele effecten op het VEN-gebied zullen eveneens worden onderzocht.

Methodiek en scoping effectvoorspelling en –beoordeling

De permanente effecten die voortvloeien uit het plan zullen worden weergegeven. Volgende effecten kunnen voorkomen en worden beschouwd:

- Ecotoop- en biotoopverlies en winst. Binnen deze effectgroep zal er worden nagegaan waar er een potentieel verlies aan habitats en/of leefgebied voor allerlei fauna kan optreden. Ook mogelijke biotoopwinst die als onderdeel van het plan is voorzien, zal in kaart worden gebracht. Deze impact zal op basis van een GIS-analyse en op basis van de gecombineerde BWK Habitatkaart worden uitgevoerd.
- Verzurende en vermestende depositie. Aangezien een zinvolle inschatting van het effect van voorliggend plan op de emissies door het (water)wegverkeer en op mogelijke emissies van activiteiten langs het kanaal wellicht niet mogelijk is en er geen Natura2000 gebieden voldoende dichtbij gelegen zijn om hiervan een relevante invloed te ondervinden, zal dit effect enkel kwalitatief geduid worden. Waar wijzigingen in de bestemming optreden van groengebied naar landbouwgebied of gebied voor bedrijvigheid kan dit aspect wel van belang zijn en bijgevolg besproken worden.
- Versnippering en barrièrewerking. Voor de uitwerking van deze effectgroep zal er een evaluatie gebeuren van de voorliggende scenario's. Indien hier knelpunten of hiaten worden vastgesteld, zullen mogelijke oplossingen of bijstellingen, rekening houdend met de bestaande ecologische infrastructuur, de voorkomende soorten, enz voorgesteld worden. Op deze wijze kan gegarandeerd worden dat mogelijkheden tot buffering enerzijds en ecologische verbindingen anderzijds maximaal benut worden.
- Impact op de waterhuishouding. De mogelijke bestemmingswijzigingen in het plangebied kunnen, afhankelijk van het scenario, een zekere invloed hebben op de waterhuishouding binnen het plangebied. Er kunnen nieuwe afvalwaterstromen bijkomen (of bestaande kunnen groter worden) door ontwikkeling van activiteiten mogelijk te maken. Daarnaast is een deel van het plangebied overstromingsgevoelig, wat voldoende buffering zal vergen indien verdere ontwikkeling van bestaande activiteiten mogelijk gemaakt wordt. Indien de afvalwaterstromen relevant zijn, zal er gesteund worden op de conclusies uit de discipline water. Naar eventuele infiltratie en buffercapaciteiten zal er meegedacht worden met de deskundige water indien nieuwe elementen moeten voorzien worden. Hier kan een win-win water-natuur gekozen worden.

De effectgroepen licht- en rustverstoring worden momenteel als minder relevant beschouwd.

8.7.1.4 Sleuteldiscipline Landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie

Methodiek grondig onderzoek referentiesituatie

Voor de beschrijving van de referentiesituatie van de discipline landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie zal er gebruik gemaakt worden van het geoportaal onroerend erfgoed en de achterliggende informatie hiervan (bouwkundige, landschappelijke of archeologische erfgoedelementen). Tevens zullen bestaande studies voor deze regio opgevraagd en geconsulteerd worden.

Voor de beschrijving van de discipline archeologie zal er gesteund worden op de CAI en de afgebakende archeologische zones.

Methodiek en scoping effectvoorspelling en –beoordeling

De verschillende effecten op het erfgoed zullen ingeschat worden op basis van de kenmerken van de verschillende herbestemmingen die kunnen worden doorgevoerd. Volgende effectgroepen worden als mogelijk relevant beschouwd:

- Structuur- en relatiewijzigingen: Binnen deze effectgroep zullen volgende aspecten beschreven en beoordeeld worden:
 - verwijdering en/of verstoring van geomorfologische elementen/eenheden en – processen;
 - landschapsecologische verstoring en
 - functionele versnippering van het actuele gebruik.

Al deze aspecten zullen op een kwalitatieve manier beschreven en beoordeeld worden.

- Wijziging erfgoedwaarde (landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie): Binnen deze effectgroep zal de mogelijke impact op de erfgoedwaarden (beschermde, inventaris bouwkundig erfgoed, ...) beschreven en beoordeeld worden. Het betreft hier voornamelijk de aanwezigheid van bunkers (Hollandstelling).
- Wijziging perceptieve kenmerken. Door de mogelijk (beperkte) geplande wijzigingen van het grondgebruik binnen het plangebied, kan er een wijziging van het landschapsbeeld en bijgevolg van de perceptieve kenmerken van het plangebied optreden. De wijziging van de perceptieve kenmerken zal per scenario op een kwalitatieve wijze beschreven en beoordeeld worden. Hier kunnen ook positieve effecten optreden, door de uitvoering van milderende maatregelen die de perceptieve kenmerken ten goede komen.

8.7.2 Nevendisciplines

8.7.2.1 Nevendiscipline Bodem

Methodiek beknopt onderzoek referentiesituatie

De referentiesituatie wordt gekarakteriseerd door de topografie, geologische opbouw, de bodemgesteldheid, de bodemgeschiktheid en de bodemkwaliteit. Deze worden kort beschreven op basis van beschikbare informatie (databank ondergrond Vlaanderen, topografische kaarten, bodemkaart, geologische kaart, ...).

Tevens wordt de historiek van eventuele relevante bodemverontreiniging in het plangebied kort toegelicht en besproken op basis van de beschikbare rapporten m.b.t. de actuele bodemkwaliteit.

Methodiek beknopt onderzoek effectvoorspelling en -beoordeling

Het onderzoek binnen deze discipline gaat na of het plan of bepaalde planonderdelen zullen leiden tot een wijziging in topografie, geomorfologie, bodemprofiel, bodemtextuur en –structuur met mogelijke significante impact naar andere disciplines (bijv. water, erfgoed, natuur). Anderzijds wordt nagegaan of er relevante wijzigingen zijn in het historisch en bestaand bodemgebruik.

Op basis van de huidige gegevens zijn er geen belangrijke effecten te verwachten. Eventuele beperkte effecten op bodem gaan samen met effecten die ook in de disciplines mens, landschap, biodiversiteit, water besproken of aangehaald worden. Zo mogelijk zal in de discipline bodem met een verwijzing worden gewerkt, zodat onnodige herhalingen vermeden worden.

Volgende effectgroepen zullen kort toegelicht worden:

- Wijziging bodemgebruik: waar wijzigingen worden verwacht, wordt er verwezen naar de beoordeling in de relevante receptordisciplines (mens, landschap, biodiversiteit).
- Impact op bodemkwaliteit: indien relevant bij meer concrete ontwikkelingsprojecten is dit aspect eerder op projectniveau te onderzoeken.

Grondverzet is niet relevant op planniveau.

8.7.2.2 Nevendiscipline Geluid en trillingen

Methodiek beknopt onderzoek referentiesituatie

Het geluidsklimaat wordt kort beschreven o.b.v. bestaande gegevens (geluidskaarten, meetgegevens). Er worden geen geluidsmetingen gepland.

Voor de ligging van geluidsgevoelige locaties (woonzones, scholen, ziekenhuizen, rusthuizen, kinderopvang, enz.) zal worden verwezen naar de discipline mens.

Methodiek beknopt onderzoek effectvoorspelling en -beoordeling

Er wordt vanuit gegaan dat de effecten van het plan voor de discipline geluid beperkt zijn. Voor zover ze van belang zijn zullen effecten op geluid bij de hinderaspecten in de discipline mens worden geëvalueerd. Indien zinvol kan een deskundige geluid voor deze evaluatie ondersteuning geven aan de deskundige mens.

8.7.2.3 Nevendiscipline Lucht

Methodiek beknopt onderzoek referentiesituatie

De huidige jaargemiddelde luchtkwaliteit in het plangebied wordt in kaart gebracht op basis van de luchtkwaliteitskaarten voor NO₂, PM10 en PM2,5 die beschikbaar zijn (VMM).

Een evaluatie van de impact van de scheepvaartemissies op het kanaal wordt niet nodig geacht. Indien geoordeeld zou worden dat dit toch van relatief belang is en indien gegevens beschikbaar zijn van de actuele watergebonden trafiek, kan een kwalitatieve evaluatie op de actuele luchtkwaliteit worden gemaakt.

Methodiek beknopt onderzoek effectvoorspelling en -beoordeling

De verwachte effecten van het plan op de luchtkwaliteit worden als beperkt ingeschat, aangezien het plan geen nieuwe industriële ontwikkelingen of bedrijven beoogt, maar een bestendiging van bestaande bedrijven. Indien bepaalde bestemmingswijzigingen toch een invloed kunnen hebben op het aspect lucht, zal dit beschreven worden binnen de deeldiscipline lucht en verder beoordeeld worden binnen de receptordiscipline mens.

8.7.2.4 Nevendiscipline Mens – mobiliteit

Methodiek beknopt onderzoek referentiesituatie

De relevante kenmerken van de mobiliteit zullen beschreven worden. Gezien de plandoelstelling wordt geen betekenisvolle mobiliteitsimpact verwacht. Daarom wordt niet voorzien om gedetailleerde mobiliteitsgegevens op te nemen.

Methodiek beknopt onderzoek effectvoorspelling en -beoordeling

De verwachte effecten van het plan op mobiliteit worden als beperkt beoordeeld, aangezien het plan geen aanleg van nieuwe wegen of verkeersgenererende ontwikkelingen beoogt. Indien bepaalde bestemmingswijzigingen toch een invloed kunnen hebben op het aspect mobiliteit, zal dit vanzelfsprekend beschreven en beoordeeld worden.

Nevendiscipline Klimaat

In de milieubeoordeling zal kort een uitspraak gedaan worden in hoeverre klimaataspecten beïnvloed worden door het plan (of vice versa). Hierbij zullen volgende aspecten bekeken worden:

- Beschrijving en beoordeling van mogelijke CO₂ – emissies afkomstig van het plan, bijvoorbeeld door herbestemmingen;
- Suggesties en maatregelen inzake klimaatmitigatie;

- Suggesties en maatregelen inzake klimaatadaptie, op basis van de disciplines water en mens waarbij bij de effectbeschrijving- en beoordeling nagegaan wordt of bepaalde elementen uit de referentiesituatie al dan niet evolueren in de tijd, onder invloed van klimaatverandering, waardoor de significantie van de effecten in de tijd ook zou kunnen wijzigen (bv. overstromingsfrequentie, ...). Indien mogelijk worden relevante toekomstgerichte milderende maatregelen, suggesties en/of aanpassingen aan het plan voorgesteld;

9 Veiligheidsrapportering

Ter uitvoering van artikel 12 van de Seveso II-richtlijn dient in het beleid inzake ruimtelijke ordening rekening gehouden te worden met de noodzaak om op lange termijn basis voldoende afstand te laten bestaan tussen Seveso-inrichtingen enerzijds en aandachtsgebieden anderzijds. Deze doelstelling wordt verwezenlijkt door het houden van toezicht op de vestiging van nieuwe Seveso-inrichtingen, op wijzigingen van bestaande Seveso-inrichtingen, en op nieuwe ontwikkelingen rond bestaande Seveso-inrichtingen.

In het plangebied komen geen Seveso-activiteiten voor. In het planvoornemen is ook niet voorzien om bijkomende vestigingsmogelijkheden te bieden aan Seveso-activiteiten. Om dit te onderbouwen wordt een RVR-toets uitgevoerd.